

UNIwersytet
Opolski

INSTYTUT HISTORII

ul. Strzelców Bytomskich 2, 45-084 Opole

tel. +48 77 401 61 80

fax +48 77 401 61 88

insthist@uni.opole.pl

www.historia.uni.opole.pl

Opole, 05.03.2020 r.

Jego Magnificencja

Rektor

Uniwersytetu Opolskiego

prof. dr hab. Marek Masnyk

Wniosek o utworzenie nowych kierunków I-go i II-go stopnia

Zwraca się z prośbą o utworzenie studiów: 1-go stopnia „Uniwersyteckie Studia Humanistyczne. Historia - Filozofia - Muzyka” i 2-go stopnia „Historia i Kultura”. Do Wniosku dołączam programy kształcenia wraz z załącznikami, jak również stanowisko Rady Instytutu Historii i postanowienie Dziekan Wydziału Nauk społecznych w przedmiotowej sprawie.

Z wyrazami szacunku

DYREKTOR
Instytutu Historii

dr hab. Tomasz Ciesielski, prof. UO

STANOWISKO nr IH / 1 /2020

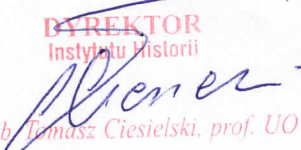
Rady Instytutu Historii

Uniwersytetu Opolskiego

z dnia 5 marca 2020 r.

Działając na podstawie Uchwały nr 198/2016-2020 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 9 maja 2019 r. tj. z dnia 5 marca 2020 r. Rada Instytutu Historii zajęła następujące stanowisko:

Rada Instytutu Historii na posiedzeniu w dniu 5 marca 2020 r. zapoznała się z programem kształcenia na dwóch nowych kierunkach studiów: 1-szego stopnia „Uniwersyteckie Studia Humanistyczne. Historia - Filozofia - Muzyka” i 2-ego stopnia „Historia i Kultura”. Cel, zakładane efekty uczenia się, jak również kwestie organizacyjne studiów zreferował dr Antoni Maziarz koordynator kierunków. Po dyskusji nad programem Rada jednogłośnie zdecydowała o wydaniu pozytywnej opinii o programie.

DYREKTOR
Instytutu Historii

dr hab. Tomasz Ciesielski, prof. UO

UNIwersytet
OPolski

WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH

45-052 Opole, ul. Oleska 48

sekretariat tel. +48 77 452 74 01, tel./fax +48 77 452 74 00

dziekanat tel. +48 77 452 74 05 do 12

dziekanwns@uni.opole.pl

www.wns.uni.opole.pl

L.dz. WNS /29/2020

Opole, 30.01.2020 r.

**Postanowienie Dziekana Wydziału Nauk Społecznych
w sprawie programu kształcenia na kierunku studiów drugiego stopnia „Historia i
Kultura”**

Na posiedzeniu Kolegium Dziekańskiego w dniu 28 stycznia 2020 r. dr Marcin Pietrzak wraz z dr Antonim Maziarem postawili wniosek o zapoznanie się z opracowanym przez nich programem kształcenia na kierunku studiów drugiego stopnia „Historia i Kultura” i wydanie stosownej opinii w tej sprawie. Zaprezentowali członkom Kolegium cel, zakładane efekty uczenia się, jak również kwestie organizacyjne projektowanego kierunku studiów. Kolegium Dziekańskie pozytywnie zaopiniowało zasadność uruchomienia kierunku i jego program . W związku z powyższym podjęłam decyzję o wydaniu postanowienia o poparciu wniosku do Rektora w sprawie zgody na uruchomienie powyższego kierunku studiów .

DZIEKAN
Wydziału Nauk Społecznych
Walc
Dr hab. Anna Weissbrot-Koziarska, prof. UO

Opinia Samorządu Studenckiego Uniwersytetu Opolskiego
w sprawie utworzenia studiów stacjonarnych I stopnia
dla kierunku historia i kultura

Samorząd Studencki UO pozytywnie opiniuje program studiów stacjonarnych dla kierunku historia i kultura, który ma zostać utworzony w Instytucie Historii na Wydziale Nauk Społecznych.

Samorząd Studencki Uniwersytetu Opolskiego po zapoznaniu się z przedstawioną dokumentacją uważa, że siatka studiów oraz przypisane do niej punkty ects zostały przedstawione z dużą starannością oraz nie budzą żadnych zastrzeżeń. Efekty uczenia się spełniają standardy i odpowiadają przypisanym dyscyplinom naukowym. Program studiów oraz efekty uczenia jest zgodny z nazwą kierunku, a jego realizacja zapewnia przygotowanie absolwenta do podjęcia pracy jako specjalistów w tej dziedzinie. Kierunek jest kluczowy w rozwoju intelektualnym młodego społeczeństwa, pozwoli poszerzać swoją znajomość przemian, które miały, mają, jak i będą miały miejsce w świecie oraz wskażą wektory przyczynowo- skutkowe dzięki którym owe zmiany powstały i jak się rozwijały.

Szeł Biura
Samorządu Studenckiego
Uniwersytetu Opolskiego

Natalia Kaczmarczyk

PROGRAM KSZTAŁCENIA

ZGODNY Z WYMOGAMI WYNIKAJĄCYMI Z POLSKIEJ RAMY
KWALIFIKACJI
DLA SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

KIERUNEK:

Historia i Kultura

STUDIA II STOPNIA

Uniwersytet Opolski 2020

Tabela 1. Podstawowe informacje o kierunku studiów

- a. Nazwa kierunku studiów: **Historia i Kultura**
- b. Poziom kształcenia: **Drugi stopień**
- c. Profil kształcenia: **ogólnoakademicki**
- d. Forma studiów: **stacjonarne**
- e. Liczba punktów ECTS konieczna do uzyskania kwalifikacji (tytułu zawodowego): **120**
- f. Liczba semestrów: **4**
- g. Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta: **magister**
- h. Przyporządkowanie do dyscyplin: **historia 80%, filozofia 10%, muzykologia 10%**
- i. Dyscyplina wiodąca: **historia**
- j. Język, w jakim odbywa się kształcenie: **polski**

Historia i Kultura
Studia drugiego stopnia

Tabela 2.

Odniesienie kierunkowych efektów uczenia się do charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-7 PRK

OPIS KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU:

Historia i Kultura
STUDIA Drugiego Stopnia
Cykl dydaktyczny 2020/2021

Objaśnienie oznaczeń:

K (przed podkreślnikiem) – kierunkowe efekty uczenia się

W – kategoria wiedzy

U – kategoria umiejętności

K (po podkreślniku) – kategoria kompetencji społecznych

P6S/P7S – charakterystyka drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji – poziom 6 (studia I stopnia)/ charakterystyka drugiego stopnia Polskiej Ramy kwalifikacji – poziom 7 (studia II stopnia)

WG – kategoria wiedzy, zakres i głębokość – kompletność perspektywy poznawczej i zależności

WK – kategoria wiedzy, kontekst – uwarunkowania, skutki

UW – kategoria umiejętności, wykorzystanie wiedzy – rozwiązywane problemy i wykonywane zadania

UK – kategoria umiejętności, komunikowanie się – odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym

UO – kategoria umiejętności, organizacja pracy – planowanie i praca zespołowa

UU – kategoria umiejętności, uczenie się – planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób

KK – kategoria kompetencji społecznych, oceny – krytyczne podejście

KO – kategoria kompetencji społecznych, odpowiedzialność – wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego

KR – kategoria kompetencji społecznych, rola zawodowa – niezależność i rozwój etosu

Symbol	Kierunkowe efekty uczenia się	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK
WIEDZA		
K_W01	Ma pogłębioną wiedzę o specyfice wiedzy o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych	P7S_WG
K_W02	Posiada szczegółową wiedzę z zakresu historii Polski i powszechnej.	P7S_WG
K_W03	Wykazuje biegłą znajomość terminologii nauk humanistycznych ze szczególnym uwzględnieniem historii oraz podstawową z zakresu filozofii, literatury, kultury i sztuki	P7S_WG
K_W04	Posiada pogłębioną wiedzę o źródłach informacji (takich jak bibliografie, dokumenty, katalogi) jak też wiedzę o korzystaniu ze źródeł historycznych	P7S_WG
K_W05	Ma pogłębioną wiedzę o metodach i problemach badań różnorodnych dziedzin historii i ich powiązaniu z innymi dyscyplinami humanistycznymi. Zna i rozumie zależności między filozofią i naukami na	P7S_WG

Historia i Kultura
Studia drugiego stopnia

	poziomie umożliwiającym interdyscyplinarną i multidyscyplinarną pracę ze specjalistami z innych dziedzin nauki	
K_W06	Posiada pogłębioną wiedzę o najważniejszych szkołach historycznych polskich i światowych	P7S_WG
K_W07	Zna i rozumie zaawansowane metody analizy, interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji i szkół badawczych w obrębie historii	P7S_WG/K
K_W08	Posiada pogłębioną wiedzę o różnorodności stanowisk metodologicznych, teorii i szkół naukowych zajmujących się w przeszłości i w teraźniejszości badaniem dziejów człowieka i jego cywilizacji.	P7S_WG
K_W09	Wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym	P7S_WG
K_W10	Posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania najnowszych możliwości popularyzacji różnych źródeł historycznych i wytworów kultury i literatury	P7S_WG/K
K_W11	Jest świadomy, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów.	P7S_WG
K_W12	Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.	P7S_WK
K_W13	Ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze języka i historycznej zmienności znaczeń	P7S_WG/K
K_W14	Ma pogłębioną wiedzę o sposobach i metodach popularyzowania historii	P7S_WK
K_W15	Ma wiedzę o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym	P7S_WG/K
K_W16	Posiada pogłębioną wiedzę o charakterze nauk społecznych ze szczególnym uwzględnieniem psychologii i pedagogiki, podstaw ekonomii, socjologii i filozofii .	P7S_WG/K
K_W17	Posiada pogłębioną wiedzę zakresie jednego bloku głównych subdyscyplin filozoficznych: logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna lub estetyka, filozofia kultury	P7S_WG
K_W18	ma rozszerzoną wiedzę o miejscu i znaczeniu filozofii w relacji do innych nauk oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filozofii	P7S_WG/K
K_W19	ma usystematyzowaną znajomość głównych kierunków podstawowych subdyscyplin filozoficznych oraz rozumie zależności zachodzące między tymi kierunkami	P7S_WG/K
K_W20	wszechstronnie zna i dogłębnie rozumie wybrane kierunki i stanowiska współczesnej filozofii. w	P7S_WG
	1)	
K_W21	zna historyczny rozwój wielu wiodących idei filozoficznych na poziomie umożliwiającym	P7S_WK

Historia i Kultura
Studia drugiego stopnia

	specjalizację w obrębie filozofii lub nauk społecznych	
K_W22	ma szeroką znajomość i rozumie zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i w społeczeństwie	P7S_WG/K
K_W23	ma pogłębioną wiedzę o poglądach na struktury i instytucje społeczne oraz o rodzajach więzi społecznych w odniesieniu do wybranych aspektów życia społecznego	P7S_WG/K
K_W24	zna i rozumie filozoficzne podstawy kultury oraz zna i rozumie fundamentalną rolę, jaką idee filozoficzne odgrywają w powstawaniu dzieł i instytucji kultury	P7S_WG/K
K_W25	ma pogłębioną wiedzę o specyfice muzyki oraz jej pochodzeniu, funkcjach i uwarunkowaniach społecznych	P7S_WG
K_W26	ma pogłębioną wiedzę na temat historii i teorii muzyki różnych epok w kontekście ogólnych zjawisk kultury	P7S_WG
K_W27	posiada uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu historii muzyki powszechnej i historii polskiej tradycji muzycznej ze szczególnym uwzględnieniem kontekstu regionalnego (Śląsk), muzyki religijnej oraz instrumentologii	P7S_WG
K_W28	ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu gatunków i form muzycznych (ze szczególnym uwzględnieniem muzyki religijnej), a także stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych	P7S_WG
K_W29	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę szczegółową z zakresu estetyki muzycznej	P7S_WG
K_W30	ma rozległą wiedzę o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym, ze szczególnym uwzględnieniem kultury muzycznej	P7S_WG/K
Umiejętności		
K_U01	Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, metod i dzieł literackich oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy,	P7S_UW
K_U02	Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów.	P7S_UW
K_U03	Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową	P7S_UU
K_U04	Posiada umiejętność integrowania wiedzy historycznej z wiedzą z różnych dyscyplin w zakresie nauk	P7S_UW

Historia i Kultura
Studia drugiego stopnia

	humanistycznych i społecznych oraz umiejętność jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych.	
K_U05	Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury z zakresu historii, filozofii lub muzykologii, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym	P7S_UW
K_U06	Umie korzystać z technologii informacyjnej, multimediów i zasobów Internetu. Potrafi opracowywać dane dotyczące historii i związanych z nią dyscyplin nauki, stosując m. in. metody statystyczne oraz tworząc bazy danych.	P7S_UW/K
K_U07	Posiada pogłębioną umiejętność komunikowania się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla obszaru nauk historycznych.	P7S_UK
K_U08	Posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych w różnych formach i w różnych mediach	P7S_UW/K
K_U09	Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań	P7S_UW/K
K_U10	posiada pogłębioną umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych w języku polskim i języku obcym uznawanym za podstawowy dla dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów	P7S_UW/O
K_U11	Ma umiejętności językowe zgodne z wymogami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	P7S_UW/K
K_U12	Posiada umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i analizy relacji interpersonalnych w organizacjach.	P7S_UK
K_U13	identyfikuje typowe strategie argumentacyjne w wypowiedziach ustnych i pisemnych	P7S_UW/U
K_U14	precyzyjnie formułuje w mowie i na piśmie złożone problemy filozoficzne, stawia tezy i krytycznie je komentuje	P7S_UK
K_U15	rekonstruuje i konstruuje argumentacje z perspektywy różnych stanowisk filozoficznych, uwzględniając właściwe każdemu z nich typy argumentacji i dostrzegając zachodzące między nimi zbieżności i różnice	P7S_UW/U

Historia i Kultura
Studia drugiego stopnia

K_U16	potrafi w sposób zaawansowany wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł muzycznych (muzykalia dawne i współczesne, źródła fonograficzne, instrumenty) i literatury przedmiotowej (z wykorzystaniem internetowych baz danych) oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy z wykorzystaniem zdobytej wiedzy	P7S_UU
K_U17	Potrafi pracować w grupie przyjmując zarówno rolę kierowniczą jak i członka zespołu oraz potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	P7S_UO
K_U18	potrafi w sposób zaawansowany zastosować elementy wiedzy z zakresu kultury muzycznej w podejmowanych pracach badawczych	P7S_UW
K_U20	twórczo wykorzystuje wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji	P7S_UW/U
K_U21	samodzielnie interpretuje tekst filozoficzny, komentuje i konfrontuje tezy pochodzące z różnych tekstów	P7S_UW/U
K_U22	analizuje złożone argumenty filozoficzne, identyfikuje składające się na nie tezy i założenia, ustala zależności logiczne i argumentacyjne między tezami	P7S_UW/U
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego oraz potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób	P7S_KO
K_K02	Systematycznie i aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach.	P7S_KR
K_K03	Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach.	P7S_KK
K_K04	Respektuje różnice poglądów w różnych okresach czasu i kontekstach.	P7S_KK
K_K05	Respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju.	P7S_KK
K_K06	Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu.	P7S_KK
K_K07	Jest gotów do propagowania wiedzy historycznej w środowisku lokalnym.	P7S_KO
K_K08	Kieruje się obiektywizmem w podejściu wiedzy i do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy przez grupy narodowe, społeczne i polityczne.	P7S_KR
K_K09	Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.	P7S_KR

Historia i Kultura
Studia drugiego stopnia

K_K10	Jest praktycznie przygotowany do realizowania zadań zawodowych.	P7S_KR
K_K11	dostrzega i formułuje problemy etyczne związane z własną pracą badawczą i publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz wykazuje aktywność w rozwiązywaniu tych problemów	P7S_KR/KO

Historia i Kultura
Studia drugiego stopnia

Tabela 4. Sumaryczne wskaźniki charakteryzujące program studiów

a) łączna liczba godzin zajęć	860
b) procentowy udział liczby punktów ECTS w łącznej liczbie punktów ECTS dla każdej z dyscyplin – w przypadku programu studiów dla kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednej dyscypliny*	Historia 71% Muzykologia 12% Filozofia 12%
c) łączna liczba punktów ECTS jaką student uzyskuje w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia*	61
d) łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć z zakresu nauk podstawowych, do których odnoszą się efekty uczenia się	42
e) liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych (w wymiarze nie mniejszym niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przypisanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne) *	5
f) liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć wybieranych (w wymiarze nie mniejszym niż 30% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów) *	62
g) łączna liczba punktów ECTS, którą student musi zdobyć, realizując moduły kształcenia oferowane w formie zajęć ogólnouczelnianych lub na innym kierunku studiów*	6
h) łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne (w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów) – w przypadku programu studiów dla kierunku o profilu praktycznym *	Nd
i) łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach do których został przyporządkowany kierunek studiów (w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów) – w przypadku programu studiów dla kierunku o profilu ogólnoakademickim *	Historia 86
j) łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (w wymiarze nie większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów)*	Nd

**OCENA PROJEKTU PROGRAMU STUDIÓW W OPARCIU O UCHWAŁĘ SENATU
NR 235/2016-2020 UNIWERSYTETU OPOLSKIEGO WRAZ Z PÓŹNIEJSZYMI
ZMIANAMI ORAZ OBOWIĄZUJĄCYMI AKTAMI PRAWNYMI**

KIERUNEK: HISTORIA I KULTURA

STOPIEŃ STUDIÓW: studia drugiego stopnia

PROFIL KSZTAŁCENIA: ogólnoakademicki

FORMA STUDIÓW: stacjonarne

**PRZYPORZĄDKOWANIE DO DYSCYPLIN: historia – 80%, filozofia – 10%,
muzykologia – 10%**

DYSCYPLINA WIODĄCA: nauki teologiczne

1. Jednostka prowadząca w/w kierunek studiów posiada uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie historia określone w przepisach wydanych na podstawie Art. 81. ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. poz. 1668).
2. Kierunek studiów **Historia i kultura** jest nowym kierunkiem studiów.
3. Opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku uwzględnia zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz jest zgodny z Polską Ramą Kwalifikacji (Ustawa z dnia 20 lipca 2018 - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Dz.U. poz. 1668; Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, tekst jednolity Dz.U. 2018, poz. 2153).
4. Ponad 30% treści do wyboru stanowią przedmioty kierunkowe do wyboru wykazane w bloku C oraz przedmioty takie jak: przedmiot zewnętrzny z obszaru nauk społecznych, kurs w języku obcym nowożytnym, seminarium dyplomowe, lektorat z języka obcego oraz kursy zmienne ogólnouczelniane.
5. Celem umiędzynarodowienia procesu kształcenia wprowadzono kurs w języku obcym nowożytnym, w dyscyplinie innej niż wiodącej dla kierunku studiów, który będzie wybierany przez studentów z listy kursów przedstawionej przez koordynatora kierunku.
6. Projekt programu studiów obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie historia, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze 86 punktów, a więc większym niż 50% liczby punktów koniecznej do ukończenia studiów.
7. Dyscyplina historia, do której został przyporządkowany kierunek studiów mieści się w dziedzinie nauk humanistycznych, Dziekan powinien zaproponować kursy poszerzające wiedzę z dziedziny nauk społecznych (za co najmniej 5 punktów ECTS). Zaproponowano realizację przedmiotu zewnętrznego z obszaru nauk społecznych, do wyboru przez studentów z listy zaproponowanej przez koordynatora kierunku
8. Do realizacji w/w programu studiów wszyscy proponowani nauczyciele akademicy są zatrudnieni w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy.
9. Projekt programu studiów zgodny ze wszystkimi punktami załącznika 2 do uchwały 235/2016-2020 wraz z późniejszymi załącznikami.

Uczelniany Koordynator ds. ECTS

Kpotyra
mgr inż. Katarzyna Potyrała

Kierunek studiów: **Historia i Kultura**
Poziom kształcenia: **Studia II stopnia**
Profil kształcenia: **Ogólnoakademicki**
Forma studiów: **Stacjonarne**
Cykl dydaktyczny: **2020/2021**

Kod przedm. lotu	Nazwa przedmiotu	Forma zaliczenia	Ogólna liczba punktów ECTS/godzin																															
			Semestr I								Semestr II				Semestr III				Semestr IV															
			Suma	W	K	ĆW	Wr	S	ECTS	W	K	ĆW	Wr	S	ECTS	W	K	ĆW	Wr	S	ECTS	W	K	ĆW	Wr	S	ECTS							
A. Przedmioty podstawowe																																		
	Główne problemy świata współczesnego	E/ZO	20	10	10	0	0	0	4	10	10																							
	Mikrohistoria	ZO	15	0	0	15	0	0	2																									
	Polityka historyczna	ZO	30	30	0	0	0	0	3	30		15																						
	Historia cywilizacji (H2)	E/ZO	45	15	0	30	0	0	4																									
	Spory o historię. Historia historiografii	ZO	15	15	0	0	0	0	2	15																								
	Turystyka historyczna (H2)	ZO	20	0	20	0	0	0	2		20																							
	Historia w przestrzeni publicznej (H2)	ZO	45	15	30	0	0	0	4																									
	Elementy statystyki i demografii historycznej (H2)	ZO	30	0	30	0	0	0	2											15	30					4								
	Historia i teraźniejszość	ZO	60	30	30	0	0	0	7																									
	Sofiści i Sokrates	ZO	30	15	15	0	0	0	4	15	15									30	30					2								
	Filozofia i rewolucja naukowa	E/ZO	20	10	10	0	0	0	4											10	10					4								
	Historia form i gatunków muzycznych	ZO	15	15	0	0	0	0	2																	15	2							
	Historia estetyki muzycznej	ZO	15	15	0	0	0	0	2																	15	2							
B. Przedmioty kierunkowe																																		
	Panteon postaci historycznych	ZO	15	0	15	0	0	0	2																									
	Historia sztuki	ZO	15	15	0	0	0	0	2																	15	2							
	Historia w archiwach zapisana	ZO	20	10	10	0	0	0	3																	15	2							
	Muzyka PRL-u	ZO	15	15	0	0	0	0	2																	10	3							
	Śląsk we współczesnej historiografii muzycznej	ZO	15	15	0	0	0	0	2																	15	2							
	Od folkloru do folku	ZO	15	15	0	0	0	0	2	15																								
	Współczesne spory filozoficzne	ZO	15	15	0	0	0	0	2		15																2							
C. Przedmioty kierunkowe do wyboru *																																		
Przedmiot do wyboru I																																		
	Historia życia monastycznego	ZO	60	60	0	0	0	0	6	20										2	20					2	20							
	Poczet książąt i księżniczek śląskich	ZO		30					2	30										2	30					2	30							
	Dzieje Bizancjum	ZO		30					2	30										2	30					2	30							
	Obzędowość religijna od czasów najdawniejszych	ZO		30					2	30										2	30					2	30							
	Rzemiosło i kultura w ujęciu archeologicznym i historycznym (T)	ZO		30					2	30										2	30					2	30							
	Rezydencje w krajobrazie kulturowym (T)	ZO		30					2	30										2	30					2	30							
	Panorama społeczna średniowiecznej Europy	ZO		30					2	30										2	30					2	30							
Przedmiot do wyboru II																																		
	Polacy na emigracji	ZO	60	60	0	0	0	0	6											2	20					2	20							
	Historia Rosji	ZO		30					2											2	30					2	30							
	Historia dyplomacji	ZO		30					2											2	30					2	30							
	Teorie spiskowe w dziejach i ich weryfikacja	ZO		30					2											2	30					2	30							
	Wielokulturowość Śląska	ZO		30					2											2	30					2	30							
	Historia Niemiec	ZO		30					2											2	30					2	30							
	Historia władztwa Habsburgów	ZO		30					2											2	30					2	30							
	Wielokulturowość Kresów wschodnich	ZO		30					2											2	30					2	30							
Przedmiot do wyboru III																																		
	Za kulisami króla instrumentów - o organach i nie tylko	ZO	60	60	0	0	0	0	6	20										2	20					2	20							
	Religijna kultura muzyczna	ZO		30					2	30										2	30					2	30							
	Polaska tradycyjna kultura muzyczna	ZO		30					2	30										2	30					2	30							
	Czarne kropki na pięciolini - warsztaty czytania nut	ZO		30					2	30										2	30					2	30							
	Filozofowanie poza dobrem i złem	ZO		30					2	30										2	30					2	30							
	Ekofilozofia	ZO		30					2	30										2	30					2	30							
	Tajemnica sztucznej inteligencji	ZO		30					2	30										2	30					2	30							
	Femizm	ZO		30					2	30										2	30					2	30							
Przedmiot do wyboru IV - udział w badaniach naukowych																																		
	Humanistyka w praktyce. Organizacja imprez kulturalno-oświatowych (T)	ZO	60	0	0	0	0	60	0	6										30	3					30	3							
	Prasoznawstwo	ZO						30		3											30					3	30							
	Zabytki Opola (T)	ZO						30		3											30					3	30							
	Historia książki i zbiorów bibliotecznych	ZO						30		3											30					3	30							
	Humanista w przestrzeni cyfrowej	ZO						30		3											30					3	30							
D. Inne kursy obowiązkowe																																		
	Przedmiot zewnętrzny z obszaru nauk społecznych (do wyboru) (KR)	ZO	30	30	0	0	0	0	5	30																5	30							
	Kurs w języku obcym nowożytnym (KR) (H2)	ZO	15	15	0	0	0	0	1																		15							
	Seminarium magisterskie	ZO	20	0	0	0	0	20	25																	10	23							
	Lektorat z języka obcego na poziomie B2-	E/ZO	30	0	0	0	30	0	2												30					2	4							
	Ochrona własności intelektualnej	Z	4	4	0	0	0	0	0																	0	4							
	Szkolenie z bezpieczeństwa i higieny pracy	Z	4	4	0	0	0	0	0																0	4								
	Szkolenie biblioteczne	Z	2	2	0	0	0	0	0																0	2								
	Kurs zmienny ogólnouczelniany	ZO	45	30	15	0	0	0	6																	15	2							
	Razem		860	505	200	45	30	20	120	161	60	15	0	0	30	115	85	60	0	0	2	30	164	55	0	0	10	30	65	0	0	0	10	30

Suma punktów ECTS za kursy do wyboru 62

Legenda:

- W - Wykłady
- Wr - Warsztaty
- ĆW - ćwiczenia
- K - Konwersatorium
- S - Seminarium

(T) - Przedmioty oznaczone jako są realizowane częściowo lub w całości w trybie terenowym.

(KR) - Studenci dokonują wyboru z listy przedstawionej przez koordynatora kierunku.

(H2) Przedmiot realizowany wspólnie z kierunkiem "Historia SUM" (II stopnia)

* W każdym semestrze studenci wybierają po jednym kursie z trzech zestawów przedmiotów kierunkowych do wyboru.

DZIEKAN
Wydziału Nauk Społecznych
Dr hab. Anna Weissbrodt-Koziarska, prof. UO

Wyjaśnienia i uzasadnienia:

1. Sposób wykorzystania wzorców międzynarodowych,

Przygotowując program studiów analizowano zbliżone programy kształcenia realizowane w uniwersytetach, z którymi Instytut Historii współpracuje w ramach programów ERASMUS lub dwustronnych umów o współpracy. Wynikało to z: 1. uczelnie te realizują nowoczesne programy studiów, zgodnie z najnowszymi wymogami; 2. przy realizacji programu studiów IH UO liczy na utrzymanie dalszej współpracy z tymi uczelniami

Uniwersytet w Ljubljanie

Uniwersytet w Ołomuńcu

Uniwersytet w Opawie

Uniwersytet Karola w Pradze

Uniwersytet Matei Beja w Bańskiej Bystrzycy

Uniwersytet w Pecs

Państwowy Uniwersytet w Odessie

Państwowy Uniwersytet Czarnogórski w Podgoricy

Pedagogische Universität Heidelberg

Ponadto zapoznano się z programami realizowanymi w:

Universität Passau

Uralski Uniwersytet Federalny w Jekatierinburgu

Państwowy Uniwersytet w Wielkim Nowogrodzie

Państwowy Uniwersytet w St. Petersburgu

2. Sposób uwzględnienia wniosków z analizy monitorowania kariery studentów i absolwentów, Na Uniwersytecie Opolskim od 2011 r. działa Akademickie Centrum Karier (www.kariera.uni.opole.pl), które ma na celu zawodową promocję studentów i absolwentów UO oraz monitorowanie ich karier.

Akademickie Centrum Karier Uniwersytetu Opolskiego:

- pomaga w poszukiwaniu pracy w Polsce i za granicą oraz staży i praktyk,
- organizuje szkolenia i warsztaty dotyczące m.in. metod poszukiwania pracy i aplikowania o pracę,
- prowadzi monitoring karier zawodowych absolwentów UO w oparciu o „Procedurę monitorowania karier zawodowych absolwentów UO, SDJK-O-U7,
- organizuje Giełdę Pracy i inne imprezy dotyczące rynku pracy,
- oferuje doradztwo personalne i pomoc psychologiczną,
- organizuje praktyki dodatkowe (nieobowiązkowe).

Badania Losów Absolwentów przeprowadzane jest cyklicznie w 4 etapach. Badani są absolwenci wszystkich kierunków studiów, studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, pierwszego, drugiego i trzeciego stopnia UO.

Etap I przeprowadzany od czerwca do końca września stanowi zebranie danych oraz oświadczeń o zgodzie na udział w badaniu absolwentów w momencie lub nie wcześniej niż miesiąc przed

Historia i Kultura Studia drugiego stopnia

ukończeniem studiów. Zebranie danych przeprowadzają Wydziały uczelni, następnie dane są przekazywane do ACK UO. ACK UO w październiku rozsyła elektroniczną wersję ankiety do absolwentów Uczelni, przeprowadza wersję telefoniczną ankiety, archiwizuje zwrócone ankiety, dokonuje analizy danych. Etap ten kończy się sporządzeniem pierwszej części raportu (listopad – styczeń).

Etap II przeprowadzony jest w rok po ukończeniu przez absolwentów studiów. Akademickie Centrum Karier przesyła absolwentom drugą ankietę, przeprowadza wersję telefoniczną ankiety, archiwizuje zwrócone ankiety i dokonuje analizy danych. Opracowuje drugą część raportu po konsultacji merytorycznej.

Etap III przeprowadzony jest w trzy lata po ukończeniu przez absolwentów studiów. Akademickie Centrum Karier przesyła absolwentom trzecią ankietę, przeprowadza wersję telefoniczną ankiety, archiwizuje zwrócone ankiety i dokonuje analizy danych. Opracowuje trzecią część raportu po konsultacji merytorycznej.

Etap IV przeprowadzany jest w pięć lat po ukończeniu przez absolwentów studiów. Akademickie Centrum Karier przesyła absolwentom czwartą ankietę, przeprowadza wersję telefoniczną ankiety, archiwizuje zwrócone ankiety i dokonuje analizy danych. Opracowuje ostateczny raport po konsultacji merytorycznej.

Wybrane wyniki raportu przedstawiane są Dziekanom Wydziałów Uczelni, a także właściwym organom Województwa Opolskiego i Miasta Opola. Informacja o wynikach badań podlega opublikowaniu także na stronie internetowej Uczelni.

Prowadzenie badań losów zawodowych absolwentów pozwala uczelni dysponować rzetelną wiedzą na temat jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach, przygotowania absolwentów do podjęcia pracy, oczekiwań co do przyszłej pracy zawodowej, czy sytuacji na rynku pracy.

3. Sposób uwzględnienia wniosków z analizy zgodności zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oraz potrzebami społecznymi.

Absolwenci kierunku zostaną zaopatrzeni w kompetencje pozwalające im na podejmowanie zadań w grupie, radzenia sobie z wyzwaniami o charakterze interdyscyplinarnym. Nabywają umiejętność komunikacji interpersonalnej. Są uczeni krytycznego podejścia, umiejętności argumentowania z wykorzystaniem różnych poglądów i metod. Istotną umiejętnością jest wskazanie na potrzebę permanentnego uczenia się. kompetencji jak znajomość języków obcych. Bogate przygotowanie humanistyczne otwiera ich na szerokie horyzonty kulturowe i świadome i podmiotowe uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i politycznym.

4. Sposób wykorzystania wniosków z ocen nauczycieli akademickich dokonywanych przez studentów

Zgodnie z Regulaminem dot. Jakości Kształcenia (SDJK-0-U8) każdy pracownik Instytutu Historii podlega corocznej ocenie przez studentów. Ocena ta jest przeprowadzana z wykorzystaniem Ankiety

Historia i Kultura
Studia drugiego stopnia

studenckiej, opracowywanej przez Biuro Dydaktyki i Spraw Studenckich Uniwersytetu Opolskiego. Jej wyniki trafiają do Dziekana wydziału, który przeprowadza omówienie wyniku badania z ocenianym pracownikiem. Pracownicy osiągający wybitne wyniki dydaktyczne będą przedstawiani do Nagrody Quality.

5. Udokumentowanie – dla studiów stacjonarnych – że co najmniej połowa punktów ECTS objętych programem studiów jest uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów

120 ECTS x 25 godzin (1 pkt ECTS) = 3000 godzin, 50% z tego = 1500 godzin
Łączna liczba godzin według załączonego planu studiów wynosi 860, pozostałe 640 godzin realizowanych jest w postaci indywidualnych konsultacji oraz praktyk wymagających udziału nauczyciela akademickiego.

Szczegółowe zestawienie liczby godzin i punktów ECTS zawierają karty przedmiotów.

6. Udokumentowanie, że program studiów umożliwia studentowi wybór zajęć w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów

Przedmiot do wyboru I

- Historia życia monastycznego
- Poczet książąt i księżniczek śląskich
- Dzieje Bizancjum
- Obrzędowość religijna od czasów najdawniejszych
- Rzemiosło i kultura w ujęciu archeologicznym i historycznym (T)
- Rezydencje w krajobrazie kulturowym (T)
- Panorama społeczna średniowiecznej Europy

Przedmiot do wyboru II

- Polacy na emigracji
- Historia Rosji
- Historia dyplomacji
- Teorie spiskowe w dziejach i ich weryfikacja
- Wielokulturowość Śląska
- Historia Niemiec
- Historia władztwa Habsburgów
- Wielokulturowość Kresów wschodnich

Przedmiot do wyboru III

- Za kulisami króla instrumentów - o organach i nie tylko
- Religijna kultura muzyczna
- Polska tradycyjna kultura muzyczna
- Czarne kropki na pięciolinii – warsztaty czytania nut
- Filozofowanie poza dobrem i złem
- Ekofilozofia
- Podstawy filozofii umysłu
- Femnizm

Przedmiot do wyboru IV - Udział w badaniach naukowych

- Humanistyka w praktyce. Organizacja imprez kulturalno-oświatowych (T)
- Prasoznawstwo
- Zabytki Opola (T)
- Historia książki i zbiorów bibliotecznych
- Humanista w przestrzeni cyfrowej

Przedmiot zewnętrzny z obszaru nauk społecznych (do wyboru) (KR)

Historia i Kultura
Studia drugiego stopnia

Kurs w języku obcym nowożytnym (KR) (H2)

Seminarium magisterskie

Lektorat z języka obcego na poziomie B2+

Kurs zmienny ogólnouczelniany

W sumie 62 p. ECTS

7. Zajęcia związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek studiów, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów muszą być wskazane przedmioty, które składają się na 50%

Historia:

Główne problemy świata współczesnego

Mikrohistoria

Polityka historyczna

Historia cywilizacji (H2)

Spory o historię

Turystyka historyczna (H2)

Historia w przestrzeni publicznej (H2)

Elementy statystyki i demografii historycznej (H2)

Historia i teraźniejszość

Historia form i gatunków muzycznych

Historia estetyki muzycznej

Panteon postaci historycznych

Historia sztuki

Historia w archiwach zapisana

Muzyka PRL-u

Przedmiot do wyboru I

Historia życia monastycznego

Poczet książąt i księżniczek śląskich

Dzieje Bizancjum

Obrzędowość religijna od czasów najdawniejszych

Rzemiosło i kultura w ujęciu archeologicznym i historycznym (T)

Rezydencje w krajobrazie kulturowym (T)

Panorama społeczna średniowiecznej Europy

Przedmiot do wyboru II

Polacy na emigracji

Historia Rosji

Historia dyplomacji

Teorie spiskowe w dziejach i ich weryfikacja

Wielokulturowość Śląska

Historia Niemiec

Historia władztwa Habsburgów

Wielokulturowość Kresów wschodnich

Przedmiot do wyboru IV - Udział w badaniach naukowych

Humanistyka w praktyce. Organizacja imprez kulturalno-oświatowych (T)

Prasoznawstwo

Zabytki Opola (T)

Historia książki i zbiorów bibliotecznych

Humanista w przestrzeni cyfrowej

Seminarium magisterskie

W sumie 86 p. ECTS

Historia i Kultura
Studia drugiego stopnia

8. Udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności (w przypadku **profilu ogólnoakademickiego**)

Humanistyka w praktyce.
Organizacja imprez kulturalno-oświatowych
Prasoznawstwo
Zabytki Opola
Historia książki i zbiorów bibliotecznych
Humanista w przestrzeni cyfrowej
Seminarium magisterskie

9. Sposób współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi (np. lista osób spoza wydziału biorących udział w pracach programowych lub konsultujących projekt programu studiów),

Przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych, z którymi konsultowano projekt Programu Studiów na kierunku HiK to m.in.

dyrektorzy placówek (Archiwum Państwowym w Opolu Mirosław Lenart, Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu Dariusz Byczkowski, dyrektorzy szkół z terenu miasta Opola i województwa opolskiego, kier. Obserwator Rynku Pracy w Urzędzie Pracy w Opolu Krzysztof Duraj, dyr. Departamentu Edukacji i Rynku Pracy Urzędu Marszałkowskiego Monika Jurek, przedstawiciel środowiska pracodawców – Radosław Leda - firma L&L

Instytut Historii UO realizuje ożywioną współpracę ze zróżnicowanymi podmiotami podejmującymi działalność naukową, oświatową, kulturalną, a także organami władz samorządowych i pionu rządowego. Kooperatywa obejmuje organizację konferencji, sesji naukowych, warsztatów, wykładów, wydawanie publikacji naukowych i popularno-naukowych. Efektem tych działań prelekcje, książki, tematyczne strony internetowe, co wydatnie przyczynia się do promocji zarówno Uczelni, jak i regionu i potwierdza wysoki status akademicki naszego Uniwersytetu.

10. Działania w zakresie zapobiegania plagiatom i ich wykrywania.

Na Uniwersytecie Opolskim obowiązuje Jednolity System Antyplagiatowy. Ponadto każdy student jest zobowiązany do uzyskania zaliczenia z Kursu z Ochrony Własności Intelektualnej.

11. Lista pracowników prowadzących zajęcia:

Dr hab. prof. UO Marek Białokur - Instytut Historii
Dr hab. prof. UO Marcin Böhm - Instytut Historii
Dr hab. prof. UO Tomasz Ciesielski - Instytut Historii
Dr Adriana Dawid - Instytut Historii
Dr Antoni Maziarz - Instytut Historii
Dr hab. prof. UO Kazimierz Ożóg – Instytut Historii
Dr Mariusz Patelski - Instytut Historii
Prof. dr hab. Anna Pobóg-Lenartowicz - Instytut Historii
Dr Magdalena Przysiężna-Pizarska - Instytut Historii
Dr hab. prof. UO Mariusz Sawicki - Instytut Historii
Mgr Danuta Szewczyk-Kłós – Biblioteka Główna UO
Prof. dr hab. Krzysztof Tarka - Instytut Historii
Dr hab. prof. UO Magdalena Ujma - Instytut Historii

Historia i Kultura
Studia drugiego stopnia

Dr Franciszek Koenig – Instytut Historii UO
Mgr Karolina Pawlik – Instytut Historii UO
Dr Andrzej Prasał – Instytut Historii UO
Dr Mariusz Pucia – Instytut Historii UO
Mgr Ewelina Szendzielorz – Instytut Historii UO
Dr Marcin Pietrzak – Instytut Historii UO
Dr hab. Stanisław Kijaczko, prof. UO – Instytut Historii UO
Dr hab. Grzegorz Francuz, prof. UO – Instytut Historii UO
Dr Piotr Leśniak – Instytut Historii UO
Dr hab. Agnieszka Hensoldt, prof. UO – Instytut Historii UO
Prof. Henryk Benisz, prof. UO – Instytut Historii UO

Wskazanie związku studiów ze strategią uczelni:

Instytut realizuje priorytety UO zawarte w jego strategii rozwoju.

Po pierwsze, stara się prowadzić badania na poziomie światowym. Efektem tego są publikacje w zagranicznych czasopismach oraz pracach zbiorowych. Pracownicy Instytutu uczestniczą w międzynarodowych gremiach badawczych (A. Lenartowicz, T. Ciesielski, G. Poźniak), mają na swym koncie nowatorskie odkrycia w zakresie kwerendy archiwalno-bibliotecznej i wykopalisk archeologicznych - Priorytet 1 strategii UO,

Poprzez współpracę z Urzędem Marszałkowskim, Urzędem Miasta w Opolu, Urzędem Miasta w Byczynie, Urzędem Miasta w Kędzierzynie-Koźlu, Urzędem Miasta w Namysłowie, Urzędem Miasta w Raciborzu, Diecezjalnym Instytutem Muzyki Kościelnej, Muzeum Śląska Opolskiego, Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu, Centralnym Muzeum Jeńców Wojennych w Opolu-Łambinowicach, starostwami w Opolu, Krapkowicach, Kluczborku, a przede wszystkim szkołami różnego szczebla na terenie woj. opolskiego Instytut buduje pozycję UO jako centrum kompetencji dla regionu - Priorytet 2 strategii UO. Poprzez uaktualnianie programu nauczania Instytut stwarza nowoczesną ofertę dydaktyczną - Priorytet 3 strategii UO.

W konsekwencji reformy strukturalnej przeprowadzonej na Uniwersytecie Opolskim w 2019 r. Instytut Filozofii oraz Katedra Muzykologii (przynależąca wówczas do Wydziału Teologicznego) stały się częścią Instytutu Historii, odpowiednio jako Katedra Filozofii i Katedra Muzykologii. Połączenie to stanowi okazję do zintegrowania zarówno badań naukowych, jak i oferty dydaktycznej wokół zagadnień humanistycznych z wiodącą rolą dyscypliny Historia. Trzeba w tym miejscu nadmienić, że kierunek „Historia” od lat stanowi cenny element oferty dydaktycznej Uniwersytetu Opolskiego. Oferta ulegającej kilkukrotnym zmianom i rozszerzaniu o kolejne przedmioty, dostosowującym ją do zmieniających się potrzeb rynku pracy oraz oczekiwań społecznych. Tym samym kierunek ten wspiera jeden ze strategicznych priorytetów Uniwersytetu w kierunku budowy centrum kompetencji dla regionu. Działania powyższe będą kontynuowane w ramach zreorganizowanego Instytutu Historii, kontynuującego tradycje Instytutu Historii (w dawnym kształcie), a także wcześniejszego Instytutu Filozofii i Katedry Muzykologii.

Instytut Historii, zgodnie z misją Uniwersytetu Opolskiego, umożliwi swobodne inicjowanie i prowadzenie badań naukowych w zakresie historii, upowszechnia je w sposób odpowiedzialny, dążąc tym samym do rozwoju nie tylko pracowników, ale też studentów wszystkich trzech stopni studiów historycznych. Dzieląc się wynikami tych badań pracownicy Instytutu kształcą i wychowują studentów w zakresie historii (a także filozofii i muzykologii), a także popularyzują wyniki swych badań w regionie oraz współpracują ze społecznością lokalną. Wyrazem tych działań jest chociażby organizacja Dni Kultury: Starożytnej, Średniowiecznej, Nowożytnej i wielu konkursów i warsztatów przeznaczonych dla

Historia i Kultura
Studia drugiego stopnia

młodzieży różnych typów szkół województwa opolskiego (np. cykliczna, coroczna Wielka Powtórka z Historii; konkursy – cykliczny rody na Śląsku, rocznicowe poświęcone stanowi wojennemu w Polsce, powstaniu Solidarności, I wojnie światowej itp.) oraz dla mieszkańców – np. Wielki Test z Historii (w 2011 r. poświęcony 90 rocznicy plebiscytu i III powstania śląskiego). Pracownicy Instytutu wraz ze studentami historii brali udział w kwerendach archiwalno-bibliotecznych na terenie Polski (Kraków, Toruń, Warszawa), Ukrainy (Kijów, Odessa, Czerkasy) i Rosji (ST. Petersburg), a także w badaniach archeologicznych-pracach wykopaliskowych w Byczynie (pow. Kluczbork), Bytowie (pow. Chojnice), Gorzowie Wielkopolskim, Mikorowie (gm. Czarna Dąbrówka), Namysłowie, Opolu, Rycynie (pow. Oława), a także w Czechach (Marianskie Ratzice), na Ukrainie w Orłówce, w Rosji w Starej Rusi i Wielkim Nowogrodzie. Efektem tych badań są publikacje naukowe i naukowo-popularne, a także organizacja wystaw (w tym w Odessie poświęconej diasporze polskiej w tym mieście na przestrzeni dwóch wieków i dziejom konsulatu polskiego). Wyrazem zaangażowania pracowników we współpracę ze społecznością lokalną jest ich udział w różnych gremiach społecznych, np. Wojewódzka Rada ds. Pamięci Narodowej czy zespół ds. utworzenia parku kulturowego Ostrówek (przy wojewodzie opolskim).

Pracownicy Instytutu są obecni w lokalnych i ogólnopolskich mediach (S. Nicieja, K. Tarka, A. Lenartowicz, A. Maziarz, A. Dawid, M. Patelski, M. Przysiężna-Pizarska, G. Poźniak, M. Pucia, K. Piasecka, A. Prasał, E. Szyndzielorz, G. Francuz, M. Pietrzak, P. Leśniak).

Instytut Historii (a wcześniej także wcześniejszych Instytutu Filozofii i Katedry Muzykologii) wielokrotnie był miejscem spotkań i wymiany myśli ludzi o różnych poglądach (np. wykłady na temat autonomii śląskiej czy organizowane przez studencką sekcję koła naukowego Mężowie Stanu i Politycy, w której uczestniczyli politycy reprezentujące różne opcje polskiej sceny politycznej), a także spotkania z przedstawicielami świata filozofii o różnorodnym światopoglądzie (np. w ramach kooperacji z Polskim Towarzystwem Filozoficznym).

Instytut współpracuje z wieloma ośrodkami naukowo-badawczymi za granicą. W ramach programu ERASMUS Plus ma podpisanych 18 umów międzynarodowych z uniwersytetami w Opawie, Ołomuńcu i Pradze (Czechy), Bańskiej Bystrzycy i Ruzomberok (Słowacja), Pecs (Węgry), Ljubljana (Słowenia), Suceava (Rumunia), Sofii (Bułgaria), Skopje (Macedonia), Balikesir, Giresun, Isparta, Van (Turcja), Chemnitz, Eichstatt-Ingolstatt, Heidelberg (Niemcy), Siena (Włochy). Ponadto Instytutu ma podpisane dwustronne umowy z jednostkami organizacyjnymi uniwersytetów w Kiszyniowie (Mołdawia), Odessie (Ukraina), Jekaterynburgu, Pskowie, St. Petersburgu Wielkim Nowogrodzie (Rosja). Efektem tej współpracy są liczne konferencje, wykłady, wymiana studentów i pracowników. Ta ostatnia organizowana jest też w oparciu o programy grantowe – np. w latach 2014-2016 wymiana grup studenckich zrealizowana ze środków Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia, w której

Historia i Kultura
Studia drugiego stopnia

partnerami Instytutu Historii były instytuty lub fakultety historyczne z rosyjskich uniwersytetów w Jekaterynburgu, St. Petersburgu i Wielkim Nowogrodzie.

Pracownicy i doktoranci Instytutu Historii uczestniczą w realizacji programów grantowych o charakterze dokumentacyjnym (spuścizna po skasowanych klasztorach, księgi sądowe z terenów Rzeczypospolitej Obojga Narodów, korespondencja hetmanów Rzeczypospolitej Obojga Narodów, dzieje Archidiecezji Poznańskiej) finansowanych ze środków Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki.

Pracownicy Katedry Filozofii od dwunastu lat współpracują z instytucjami kulturalnymi Opola (m.in. Muzeum Śląska Opolskiego i Biblioteka Miejska im. Jana Pawła II współorganizując cykl Opolskie Spotkania Filozoficzne, w trakcie którego odbyło się około stu dwudziestu spotkań promujących filozofię i nauki humanistyczne. Pracownicy Katedry angażują się ponadto w prace Stowarzyszenia „Pogadalnia”, którego celem jest promowanie metod coachingu filozoficznego, litoterapii i mentoringu wśród mieszkańców Opola. Katedra Filozofii współpracuje też z Filozoficzną Akademią Rozwoju Osobistego Ego emi a także z International Coaching Federation. Pracownicy Katedry Filozofii organizują również od wielu lat zawody Ogólnopolskiej Olimpiady Filozoficznej.

Pracownicy Katedry Filozofii realizowali również granty NCBIR: (1) Projekt pt. „Logiczny uczeń gimnazjum jako III misja Uniwersytetu Opolskiego” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego POWR.03.01.00-00-EF43/16 – okres realizacji od 01.09.2017 r. do 30.06.2019 r. (2) Projekt pt. „Logiczny uczeń szkoły ponadgimnazjalnej jako III misja Uniwersytetu Opolskiego” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego POWR.03.01.00-00-EF42/16 – okres realizacji od 01.09.2017 r. do 30.06.2019 r.

Opis prowadzonej działalności naukowej w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek

Nowy kierunek studiów Uniwersyteckie Studia Humanistyczne. Historia-Filozofia-Muzyka jest przyporządkowany do dyscypliny Historia (dyscyplina wiodąca), dyscypliny wspomagające to Filozofia i nauki o sztuce (Muzykologia)

Badania naukowe pracowników Instytutu Historii Uniwersytetu Opolskiego koncentrują się na zagadnieniach z zakresu historii Polski i powszechnej:

Można je podzielić na zakresy:

1. Archeologia. Badania nad archeologią śmierci oraz obrzędkiem pogrzebowym w pradziejach i średniowieczu; archeologia okresu rzymskiego i wędrówek ludów w Europie; historia i archeologia Swebów, kontakty rzymsko-germańskie; kontakty interregionalne w Barbaricum, migracje barbarów i

Historia i Kultura
Studia drugiego stopnia

interpretacje etniczne, rytuał pogrzebowy, zapinki („Fibelforschung“); okres wczesnego średniowiecza w aspekcie osadniczym i obrzędowym. Prace wykopaliskowe prowadzone były i są na terenie Polski i Czech: na stanowiskach w Ryczynie, pow. Oława, w Byczynie, pow. Kluczbork, w Opolu na opolskim Ostrówku, w Kędzierzynie-Koźlu, Kocurach, gm. Dobrodzień, Nesvecicach. Na stanowiskach archeologicznych współpracują z archeologami z Instytutu studenci i naukowcy z Polski, Rosji, Ukrainy, Czech, Turcji i Niemiec. Pracownicy i studenci Instytutu Historii w ostatnich latach uczestniczyli w pracach wykopaliskowych na terenie Czech, Ukrainy i Rosji.

2. Historia starożytna. Badania nad historią i kulturą starożytną, jej recepcją w Europie (zwłaszcza w Polsce i na Śląsku).

3. Historii średniowiecznej. Historia Śląska ze szczególnym uwzględnieniem Opola. Książęta i księżne Śląska. Ruch monastyczny na Śląsku w średniowieczu. Przemiany polityczne, społeczno-gospodarczych i kulturowe Śląska w średniowieczu i na początku doby nowożytnej. Historią Bizancjum i Normanów pomiędzy X w. a XIII w., ze szczególnym naciskiem na dzieje marynistyki oraz wojskowości, jak również na okres panowania dynastii Komnenów.

4. Historia nowożytna: Rzeczpospolita i jej sąsiedzi w XVI-XVIII wieku. Latyfundia Sobieskich i Zborowskich w XVI-XVIII w. Korespondencja Zbaraskich. Skarbowością litewską i koronną w XVII i XVIII w. Dom sapieżyński w latach 1668-1698: droga do hegemonii na Litwie. Stosunki polsko-osmańskie drugiej połowie XVII stulecia i ich finansowy wymiar. Kwestia Wschodnia w XVIII-pocz. XIX w. Udział Rzeczypospolitej w konfliktach polityczno-militarnych w XVII i XVIII w. Dzieje polityczne, społeczne i wojskowe Wielkiego Księstwa Litewskiego w XVI-XVIII wieku. Armie Rzeczypospolitej w XVIII w. Nauki pomocnicze w historii wojskowej późnego średniowiecza i czasów nowożytnych w kontekście wydatków na obronę państwa przed wrogami zewnętrznymi.

5. Historia wieku XIX i XX: historia Kościoła katolickiego, ze szczególnym uwzględnieniem dziejów zakonów XIX-XX w. Polacy w regionie czarnomorskim Imperium Rosyjskiego oraz w St. Petersburgu k. XVIII-pocz. XX w. Stosunki polsko-serbołużyckie w XIX i XX w. Gabriel Narutowicza (1865-1922): emigrant, naukowiec, polityk w historiografii polskiej. Generał broni Tadeusz Jordan Rozwadowski - żołnierz i dyplomata. Represje antypolskie w Związku Sowieckim w latach 1935-1939; Mniejszości narodowe i Polonia w Europie w XX w. Polska emigracja polityczna po II wojnie światowej i działania władz PRL wobec wychodźstwa. Stosunki polsko-litewskie w okresie II wojny światowej. Mniejszości narodowe w PRL. Dzieje ruchów młodzieżowych na ziemiach polskich w XX w. Cenzura instytucjonalna w PRL. Kontakty SPD z rządem i opozycją w Polsce w latach 1980-1989.

6. Historia Śląska. Dzieje społeczne i polityczne Górnego Śląska w XIX w. i XX w. Polacy i Niemców na Górnym Śląsku w XIX w. i XX w. Województwo opolskie w latach 1956-1970 - relacja władza a społeczeństwo. Cenzura na Śląsku Opolskim w latach 1950-1990.

Historia i Kultura
Studia drugiego stopnia

7. Badań nad dziedzictwem kulturowym i biografistyką. Panoramą dziejów i kultury artystycznej oraz przemiana krajobrazu kulturowego Korony Czeskiej w XIV-XVIII wieku. Formowanie się i dekonstrukcja tożsamości śląskiej. Relacje między historiografią a sztuką w XIV-XIX wieku. Biblijne asocjacje europejskiej kultury i historiozofii. Źródła nowożytnej ikonografii sztuki. Historia życia codziennego i prywatnego dawnej Rzeczypospolitej. Historiografia Kresów Wschodnich - dzieje miast i miasteczek, niecodzienne losy ich mieszkańców.

8. Dydaktyka i popularyzacja historii. Rola źródeł, zwłaszcza egodokumentu w badaniach i edukacji historycznej. Edukacja historyczna w Polsce.

9. Archiwistyka. Polonica w archiwach na terenie Białorusi, Litwy, Rosji, Ukrainy, Wielkiej Brytanii. Materiały do polsko-litewskich rodów magnacko-szlacheckich, źródła epistolograficzne i memuarystyczne w archiwach Austrii, Niemiec, Francji i Włoch.

10. Najważniejsze kierunki badań naukowych prowadzonych przez pracowników Katedry Filozofii to: etyka praktyczna, filozofia nauki z epistemologią, ontologia, teoria podmiotu, dzieje pragmatyzmu, filozofia Fryderyka Nietzschego oraz badania nad fenomenem cynizmu. Dodatkowo prowadzone są badania związane z zagadnieniami praktycznego wykorzystywania filozofii w pracach coachingowych i mentoringowych. W tego przedsięwzięcia organizowane są międzynarodowe konferencje naukowe, które układają się w cykl „Wokół idei doradztwa filozoficznego I-V”.

Pracownicy Katedry zrealizowali również granty Opus NCN: (1) OPUS-7 ID: 260402 pt. Sandwiczowa teoria wiedzy (2) Teoria i praktyka. Studium relacji między teorią i praktyką w amerykańskim pragmatyzmie, nr UMO-2012/07/B/HS1/00310

Uzasadnienie utworzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu:

Nowy kierunek studiów stanowi odpowiedź na potrzebę kształcenia humanistycznego w nowym ujęciu, łączącym treści z zakresu historii, filozofii, dziejów kultury. Niewątpliwie kierunek ten wzbogaci dotychczasową ofertę edukacyjną Uczelni. Jest to propozycja dla tych osób, które mogły odbierać studia kierunkowe np. z zakresu Filozofii, czy Historii, jako zbyt wąskie. Nowy kierunek adresujemy do osób otwartych na różnorodne potrzeby naukowe, kulturowe, świadomych wyzwań, przed jakimi stoi świat współczesny.

Utworzenie studiów humanistycznych to kierunek oryginalny nie tylko w regionie, ale także szerzej – w tej części Polski.

Opis działań na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia

Działania na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia na studia I stopnia na kierunku „Uniwersyteckie Studia Humanistyczne. Historia-Filozofia-Muzyka” wpisują się i są kompatybilne z Uczelnianym Systemem Doskonalenia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Opolskim oraz Wewnętrznym Systemem Doskonalenia Jakości Kształcenia Wydziału Nauk Społecznych

Historia i Kultura
Studia drugiego stopnia

Uniwersytetu Opolskiego. Działania te mają charakter samooceny i obejmują procedury wewnętrzne, uwzględniające następujące elementy:

- Hospitacje zajęć dydaktycznych

Służą one do monitorowania jakości wybranych aspektów procesu kształcenia realizowanych w ramach zajęć z udziałem nauczyciela oraz sposobów weryfikacji efektów kształcenia według Polskich Ram Kwalifikacji. Dotyczą one wszystkich nauczycieli akademickich (także prowadzących zajęcia w ramach umowy zlecenia i umowy o dzieło). Może je przeprowadzić koordynator kierunku, samodzielny pracownik naukowy lub inny wykładowca upoważniony przez Dziekana, posiadający tytuł naukowy nie niższy niż hospitowany. W stosunku do koordynatora kierunku hospitacje przeprowadza Dziekan Wydziału. Hospitacje odbywają się minimum raz w roku w stosunku do każdego pracownika. Hospitacja przebiega w oparciu o arkusz hospitacji. Wyniki z przeprowadzonych hospitacji powinny być uwzględniane w okresowej ocenie pracowników, w polityce awansu oraz przy obsadzie zajęć dydaktycznych. W przypadku uzyskania przez hospitowanego niskich ocen dziekan (w porozumieniu z koordynatorem kierunku) powinien przeanalizować powody otrzymania negatywnej opinii i wspólnie podjąć działania naprawcze. Po zakończeniu hospitacji Kierownik kierunku sporządza odpowiedni protokół. Protokoły hospitacji dołącza do swojego rocznego sprawozdania.

- Ocena zajęć dydaktycznych przez studentów i zasięgnięcie opinii absolwentów

Przynajmniej raz w roku wśród studentów za pomocą specjalnie sporządzonej ankiety zostanie przeprowadzone anonimowe badanie na temat różnych etapów i aspektów procesu kształcenia oraz funkcjonowania kierunku. Procedury ankietowania są kompatybilne z ogólnymi procedurami ankietowania przeprowadzanymi na Wydziale Nauk Społecznych oraz Uniwersytecie Opolskim. Ostateczne wyniki i analiza ankiet, ujęte w formie protokołu, posłużą do zweryfikowania efektywności procesu kształcenia oraz podjęcia konstruktywnych działań na przyszłość, gwarantujących podnoszenie jego poziomu.

- Okresowy przegląd planów i programów kształcenia

Kierownik kierunku wraz ze wszystkimi pracownikami dokonają okresowego przeglądu planów i programu kształcenia, aby dostosować go do aktualnych Polskich Ram Kwalifikacji, corocznie uzyskiwanych efektów kształcenia oraz zmieniających się wymagań rynku pracy.

- Monitorowanie systemu egzaminowania

Działania na rzecz doskonalenia jakości kształcenia obejmują zestaw narzędzi, które służą gromadzeniu i przetwarzaniu informacji dotyczących wszystkich etapów i aspektów procesu kształcenia. Do weryfikacji uzyskanych przez studenta efektów kształcenia wykorzystywane są różne metody, np. egzamin ustny, test pisemny, kolokwium pisemne, projekt, portfolio, referat, praca zaliczeniowa, praca kontrolna, esej. Decyzję dotyczącą wyboru metod podejmuje prowadzący zajęcia.

Historia i Kultura
Studia drugiego stopnia

Sposoby egzaminowania monitorowane są przez koordynatora kierunku poprzez kontrolę sylabusów, sporządzanych przez nauczycieli do każdego przedmiotu.

- Konsultuje się z podmiotami wewnętrznymi i zewnętrznymi dla kierunku

W celu optymalizacji procesu kształcenia koordynator kierunku lub delegowani przez niego pracownicy może okresowo dokonać konsultacji z podmiotami wewnętrznymi w ramach Instytutu Historii (koordynator kierunku Filozofia, koordynator Muzykologii) oraz zewnętrznymi. Racjami są w tym względzie wymogi Polskiej Komisji Akredytacyjnej oraz zarządzeń MNiSW dotyczących monitorowania obecności absolwentów na rynku pracy, jak również dostosowanie planów studiów do współczesnych trendów i wymagań rynku pracy. Celem tych konsultacji jest uzyskanie dodatkowych informacji związanych z jakością kształcenia, których nie dostarczają pozostałe narzędzia wewnętrznego systemu doskonalenia jakości kształcenia obowiązujące w ramach Wydziału.

Podmiotami wewnętrznymi do prowadzenia konsultacji są:

- Rada Wydziału,
- Dziekan,
- Wydziałowy Zespół ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia,
- Kierownik dziekanatu,
- Opiekun studentów,
- Nauczyciele akademicy Wydziału,
- Pracownicy administracji,
- Rada Wydziałowa Samorządu Studenckiego,
- Studenckie Koła Naukowe.

Podmioty zewnętrzne do prowadzenia konsultacji to:

- Archiwum Państwowe w Opolu
- Muzeum Śląska Opolskiego
- Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach
- Miejska Biblioteka Publiczna w Opolu
- Biblioteka Wojewódzka w Opolu
- Polskie Towarzystwo Historyczne
- Polskie Towarzystwo Filozoficzne
- International Coaching Federation, Oddział w Opolu
- Diecezjalny Instytut Muzyki Kościelnej w Opolu,
- Referat ds. Muzyki Kościelnej Kurii Diecezjalnej w Opolu,
- Jednostki umuzykalniające przy miejskich i wiejskich ośrodkach kultury,
- Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Opolu,
- Powiatowe Urzędy Ochrony Zabytków,

Historia i Kultura
Studia drugiego stopnia

– Referenci ds. kultury w urzędach wojewódzkim, powiatowych i gminnych.

- Działania na rzecz rozwoju i doskonalenia kadry dydaktycznej

Pracownikom naukowo-dydaktycznym zostają stworzone wszelkie możliwości i środki do rozwoju i doskonalenia poprzez udział w konferencjach naukowych w kraju i za granicą, kursach szkoleniowych oraz poprzez aktywną wymianę w ramach programu Erasmus.

- Okresowy przegląd warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych, warunków studiowania, instrumentów oraz materiałów dydaktycznych

Działanie to ma zapewnić utrzymanie wysokich standardów prowadzonego procesu kształcenia w odniesieniu do warunków socjalnych oraz stanu technicznego instrumentów muzycznych.

- System oceny

Działania podejmowane na rzecz doskonalenia programu studiów oraz zapewnienia jakości kształcenia są poddawane ocenie, a jednocześnie dokumentowane poprzez przygotowywanie rocznych raportów o stanie realizacji zadań dla Władz Uczelni oraz Wydziałowego Zespołu ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia Wydziału Nauk Społecznych UO.

Informacje na temat zapewnienia możliwości korzystania z zasobów bibliotecznych oraz z elektronicznych zasobów wiedzy, w szczególności z Wirtualnej Biblioteki Nauki i Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica;

Infrastruktura biblioteczna Uniwersytetu Opolskiego

Biblioteka Uniwersytetu Opolskiego

System biblioteczno-informacyjny Uniwersytetu Opolskiego tworzy Biblioteka Główna i dziesięć bibliotek specjalistycznych, do której należy również Biblioteka Wydziału Teologicznego.

Godziny otwarcia Biblioteki Głównej zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej. Biblioteka Główna otwarta jest dla czytelników 60 godz. w tygodniu i znajduje się w jednym obiekcie wraz z Instytutem Historii

Stan zbiorów Biblioteki Uniwersytetu Opolskiego na 31.12.2020 r. wynosi **1 126 657** jednostek inwentarzowych.

Od 1997 r. Biblioteka UO otrzymuje w ramach ustawy o egzemplarzu obowiązkowym całą produkcję wydawniczą kraju w tym: książki, czasopisma, materiały konferencyjne oraz zasób Polskich Norm.

Biblioteka Główna Uniwersytetu Opolskiego

Powierzchnia – 3 627 m²

Miejsc dla czytelników – 118

Stanowisk komputerowych – 19 w tym **1** dla osób słabowidzących w Bibliotece Nauk Ścisłych, Przyrodniczych i Medycznych

Historia i Kultura
Studia drugiego stopnia

Biblioteka Główna gromadzi i udostępnia zbiory przede wszystkim dla kierunków studiów: Historia, Filozofia, Psychologia, Pedagogika, Filologie polska oraz pozostałych kierunków kształcenia realizowanych na Uniwersytecie Opolskim.

Liczba woluminów książek

476 615 w tym **92 921** tytułów publikacji z zakresu historii i nauk pokrewnych oraz filozofii i muzykologii

Liczba woluminów czasopism 54 713

Liczba tytułów czasopism bieżących 591

Liczba jednostek zbiorów specjalnych 10 457

Zasoby biblioteczne i informacyjne: są zgodne, co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach dostosowane do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów są dostępne tradycyjnie oraz z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, w tym umożliwiających dostęp do światowych zasobów informacji naukowej są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełne korzystanie z zasobów.

Biblioteka Uniwersytetu Opolskiego organizuje, wszystkim zainteresowanym użytkownikom zarejestrowanym w systemie bibliotecznym za pośrednictwem oprogramowania **HAN**, dostęp do **Wirtualnej Biblioteki Nauki** oraz prenumerowanych zasobów elektronicznych z komputerów domowych, w tym do kolekcji książek elektronicznych: IBUK Libra, EBSCO eBook Academic Collection, MasterFILE Reference eBook Collection Springer, Elsevier, Wiley Online Library

Biblioteka UO zapewnia dostęp do Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych **Academica**.

Wybrane bazy specjalistyczne dostępne ze strony www Biblioteki Uniwersytetu Opolskiego:

Pełnotekstowe bazy danych czasopism naukowych z zakresu nauk humanistycznych i społecznych dostępne dla Uniwersytetu Opolskiego:

- Academic Search Ultimate
- C.E.E.O.L.

Historia i Kultura

Studia drugiego stopnia

Nazwa przedmiotu Filozofowanie „poza dobrem i złem” (Przedmiot do wyboru)		Kod ECTS
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Uniwersytet Opolski, Wydział Nauk Społecznych, Instytut Historii		
Kierunek , rok studiów, semestr, rok akademicki: Historia i Kultura		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących): Prof. dr hab. Henryk Benisz		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: ...*
A. Formy zajęć i liczba godzin: Ćwiczenia, 30 godz.		Udział w zajęciach: 15 × 2 h = 30 h Przygotowanie do ćwiczeń: 15 × 2 h = 30 h Razem: 60 h = 2 punkty <i>* 1 Punkt ECTS = 25-30 h. pracy studenta</i>
B. Sposób realizacji: Zajęcia w sali dydaktycznej		
Status przedmiotu: Przedmiot do wyboru	Język wykładowy: Język polski	
Metody dydaktyczne: Lektura i namysł nad tekstem filozoficznym Dyskusja z wykorzystaniem rzeczowych argumentów	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	A. Sposób zaliczenia*: Zaliczenie na ocenę <i>*Obecność na zajęciach nie stanowi potwierdzenia uzyskania żadnego efektu kształcenia.</i>	
	B. Formy zaliczenia: Ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych, otrzymywanych w trakcie poszczególnych zajęć.	
C. Podstawowe kryteria: Obecność na zajęciach (dodatkowa praca pisemna na zadany temat w razie dużej ilości nieobecności). Czynny udział w dyskusjach (wstępne sposoby kwalifikowania tego udziału: A: aktywny i dobrze przygotowany, B: bajeruje, bo chce być aktywny, ale jest nieprzygotowany, C: cicho siedzi, bo jest nieprzygotowany lub jest zmęczony innymi formami aktywności studenckiej).		
Wymagania wstępne: Uzyskanie zaliczeń i zdanie egzaminów z do tej pory prowadzonych przedmiotów filozoficznych Ogólna orientacja w problematyce filozoficznej		
Cele przedmiotu: Celem kursu jest zapoznanie studentów z kontrowersyjnymi poglądami Nietzschego na temat moralności poza dobrem i złem oraz na temat religii chrześcijańskiej i Boga (m.in. pojętego jako summum bonum). Poglądy te stały się zarzewiem zacieklej debaty w późniejszym piśmiennictwie filozoficznym, debaty podejmującej kwestię podstawowych założeń światopoglądowych Europejczyków. Udział w zajęciach umożliwi wyrobienie sobie własnego zdania o moralności i religii, a może nawet zweryfikowanie (lub utwierdzenie) własnego stanowiska światopoglądowego.		

Treści programowe:

Tematy zajęć:

1. Przedmowa do zajęć oraz do Nietzscheańskiej krytyki moralności i religii (PDZ, Przedmowa, s. 5–7).
2. O przesądach filozofów (PDZ, część pierwsza, s. 11–30).
3. Wolny duch (PDZ, część druga, s. 33–50).
4. Istota religijna (PDZ, część trzecia, s. 53–67).
5. Sentencje i interludia (PDZ, część czwarta, s. 71–87).
6. W kwestii naturalnej historii moralności (PDZ, część piąta, s. 91–108).
7. My, uczeni (PDZ, część szósta, s. 111–126).
8. Nasze cnoty (PDZ, część siódma, s. 129–149).
9. Narody i ojczyzny (PDZ, część ósma, s. 153–173).
10. Co jest dostojne? (PDZ, część dziewiąta, s. 177–202).
11. Pieśń na zakończenie: Z wysokich gór (PDZ, 203–205; analiza treści pieśni, a nie jej odśpiewanie; refleksje i komentarze podsumowujące do PDZ).
12. Mono(tono)teizm (A 1–26).
13. Dysangelium (zła nowina) (A 27–47).
14. Wiara i wiedza (A 48–62).
15. Ustawa przeciw chrześcijaństwu (Zakończenie A; ostatnie, na tych zajęciach, „przewartościowanie” Nietzscheańskiej krytyki moralności i religii).

Wykaz literatury*

A. Literatura podstawowa:

Nietzsche F., *Poza dobrem i złem*, przeł. P. Pieniążek, Zielona Sowa, Kraków 2005 (lub inne wydanie, np. http://nietzsche.ph-f.org/pl/dziela/fn_pdz.pdf; skrót: PDZ).

Nietzsche F., *Antychrześcijanin*, przeł. G. Sowinski, Nomos, Kraków 1996 (lub inne wydanie, np. http://nietzsche.ph-f.org/pl/dziela/fn_a.pdf; skrót: A).

B. Literatura uzupełniająca:

Podawana w trakcie zajęć, zależna od zainteresowania studentów.

*Podając literaturę do przedmiotu należy zapewnić jej dostępność dla studentów (w ramach sieci bibliotecznej UO albo bezpośrednio od prowadzącego zajęcia);

* Przy ustalaniu liczby pozycji literaturowych należy uwzględnić ogólną liczbę punktów ECTS przyznanych za dany przedmiot, obejmując także szacowany czas pracy własnej studenta

	Efekty kształcenia	Sposoby weryfikacji
Efekty kształcenia (Szczegółowe zalecenia i wskazówki praktyczne przedstawiono w „Dok. przygotowującym programy kształcenia...” Kraśniewski A., s.50-59; 61-66)	Wiedza K_W24 zna i rozumie filozoficzne podstawy kultury oraz zna i rozumie fundamentalną rolę, jaką idee filozoficzne odgrywają w powstawaniu dzieł i instytucji kultury K_W22 ma szeroką znajomość i rozumie zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i w społeczeństwie K_W21 zna historyczny rozwój wielu wiodących idei filozoficznych na poziomie umożliwiającym specjalizację w obrębie filozofii lub nauk społecznych	
	Umiejętności K_U05 Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury z zakresu filozofii, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym K_U14 precyzyjnie formułuje w mowie i na piśmie złożone problemy filozoficzne, stawia tezy i krytycznie je komentuje K_U15 rekonstruuje i konstruuje argumentacje z perspektywy różnych stanowisk filozoficznych, uwzględniając właściwe każdemu z nich typy argumentacji i dostrzegając zachodzące między nimi zbieżności i różnice	
	Kompetencje społeczne K_K03 Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. K_K01 Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego oraz potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób K_K06 Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. K_K09 Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz	

Nazwa przedmiotu Filozofowanie „poza dobrem i złem” (Przedmiot do wyboru)		Kod ECTS
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Uniwersytet Opolski, Wydział Nauk Społecznych, Instytut Historii		
Kierunek , rok studiów, semestr, rok akademicki: Historia i Kultura		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących): Prof. dr hab. Henryk Benisz		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: ...*
A. Formy zajęć i liczba godzin: Ćwiczenia, 30 godz.		Udział w zajęciach: 15 × 2 h = 30 h Przygotowanie do ćwiczeń: 15 × 2 h = 30 h Razem: 60 h = 2 punkty <i>* 1 Punkt ECTS = 25-30 h. pracy studenta</i>
B. Sposób realizacji: Zajęcia w sali dydaktycznej		
Status przedmiotu: Przedmiot do wyboru	Język wykładowy: Język polski	
Metody dydaktyczne: Lektura i namysł nad tekstem filozoficznym Dyskusja z wykorzystaniem rzeczowych argumentów	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	A. Sposób zaliczenia*: Zaliczenie na ocenę <i>*Obecność na zajęciach nie stanowi potwierdzenia uzyskania żadnego efektu kształcenia.</i>	
	B. Formy zaliczenia: Ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych, otrzymywanych w trakcie poszczególnych zajęć.	
C. Podstawowe kryteria: Obecność na zajęciach (dodatkowa praca pisemna na zadany temat w razie dużej ilości nieobecności). Czynny udział w dyskusjach (wstępne sposoby kwalifikowania tego udziału: A: aktywny i dobrze przygotowany, B: bajeruje, bo chce być aktywny, ale jest nieprzygotowany, C: cicho siedzi, bo jest nieprzygotowany lub jest zmęczony innymi formami aktywności studenckiej).		
Wymagania wstępne: Uzyskanie zaliczeń i zdanie egzaminów z do tej pory prowadzonych przedmiotów filozoficznych Ogólna orientacja w problematyce filozoficznej		
Cele przedmiotu: Celem kursu jest zapoznanie studentów z kontrowersyjnymi poglądami Nietzschego na temat moralności poza dobrem i złem oraz na temat religii chrześcijańskiej i Boga (m.in. pojętego jako summum bonum). Poglądy te stały się zarzewiem zacieklej debaty w późniejszym piśmiennictwie filozoficznym, debaty podejmującej kwestię podstawowych założeń światopoglądowych Europejczyków. Udział w zajęciach umożliwi wyrobienie sobie własnego zdania o moralności i religii, a może nawet zweryfikowanie (lub utwierdzenie) własnego stanowiska światopoglądowego.		

Treści programowe:

Tematy zajęć:

1. Przedmowa do zajęć oraz do Nietzscheańskiej krytyki moralności i religii (PDZ, Przedmowa, s. 5–7).
2. O przesądach filozofów (PDZ, część pierwsza, s. 11–30).
3. Wolny duch (PDZ, część druga, s. 33–50).
4. Istota religijna (PDZ, część trzecia, s. 53–67).
5. Sentencje i interludia (PDZ, część czwarta, s. 71–87).
6. W kwestii naturalnej historii moralności (PDZ, część piąta, s. 91–108).
7. My, uczeni (PDZ, część szósta, s. 111–126).
8. Nasze cnoty (PDZ, część siódma, s. 129–149).
9. Narody i ojczyzny (PDZ, część ósma, s. 153–173).
10. Co jest dostojne? (PDZ, część dziewiąta, s. 177–202).
11. Pieśń na zakończenie: Z wysokich gór (PDZ, 203–205; analiza treści pieśni, a nie jej odśpiewanie; refleksje i komentarze podsumowujące do PDZ).
12. Mono(tono)teizm (A 1–26).
13. Dysangelium (zła nowina) (A 27–47).
14. Wiara i wiedza (A 48–62).
15. Ustawa przeciw chrześcijaństwu (Zakończenie A; ostatnie, na tych zajęciach, „przewartościowanie” Nietzscheańskiej krytyki moralności i religii).

Wykaz literatury*

A. Literatura podstawowa:

Nietzsche F., *Poza dobrem i złem*, przeł. P. Pieniążek, Zielona Sowa, Kraków 2005 (lub inne wydanie, np. http://nietzsche.ph-f.org/pl/dziela/fn_pdz.pdf; skrót: PDZ).

Nietzsche F., *Antychrześcijanin*, przeł. G. Sowiński, Nomos, Kraków 1996 (lub inne wydanie, np. http://nietzsche.ph-f.org/pl/dziela/fn_a.pdf; skrót: A).

B. Literatura uzupełniająca:

Podawana w trakcie zajęć, zależna od zainteresowania studentów.

*Podając literaturę do przedmiotu należy zapewnić jej dostępność dla studentów (w ramach sieci bibliotecznej UO albo bezpośrednio od prowadzącego zajęcia);

*Przy ustalaniu liczby pozycji literaturowych należy uwzględnić ogólną liczbę punktów ECTS przyznanych za dany przedmiot, obejmującą także szacowany czas pracy własnej studenta

	Efekty kształcenia	Sposoby weryfikacji
Efekty kształcenia (Szczegółowe zaliczenia i wskaźniki praktyczne przedstawiono w „Jak przygotować programy kształcenia...” Kradziński A., s. 50–59, 61–66)	Wiedza K_W24 zna i rozumie filozoficzne podstawy kultury oraz zna i rozumie fundamentalną rolę, jaką idee filozoficzne odgrywają w powstawaniu dzieł i instytucji kultury K_W22 ma szeroką znajomość i rozumie zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i w społeczeństwie K_W21 zna historyczny rozwój wielu wiodących idei filozoficznych na poziomie umożliwiającym specjalizację w obrębie filozofii lub nauk społecznych	
	Umiejętności K_U05 Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury z zakresu filozofii, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym K_U14 precyzyjnie formułuje w mowie i na piśmie złożone problemy filozoficzne, stawia tezy i krytycznie je komentuje K_U15 rekonstruuje i konstruuje argumentacje z perspektywy różnych stanowisk filozoficznych, uwzględniając właściwe każdemu z nich typy argumentacji i dostrzegając zachodzące między nimi zbieżności i różnice	
	Kompetencje społeczne K_K03 Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. K_K01 Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego doksztalcania się i rozwoju kulturalnego oraz potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób K_K06 Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. K_K09 Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz	

Nazwa przedmiotu Historia książki i zbiorów bibliotecznych		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział / Instytut/Katedra</i> Wydział Nauk Społecznych/Instytut Historii		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Szewczyk-Kłos Danuta		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 3
A. Formy zajęć (<i>wybrać</i>) • <i>warsztaty</i>		
B. Sposób realizacji (<i>wybrać</i>) • <i>zajęcia w sali dydaktycznej</i> • <u>w pomieszczeniach Biblioteki Uniwersytetu Opolskiego</u>		
C. Liczba godzin: 30		
Status przedmiotu Przedmiot do wyboru	Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne • <i>ćwiczenia laboratoryjne: wykonywanie doświadczeń / projektowanie doświadczeń</i>	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia • <i>zaliczenie z oceną</i>	
	B. Formy zaliczenia <i>na przykład</i> : • <u>projektu lub prezentacji</u>	
	C. Podstawowe kryteria o Obecność na zajęciach oraz ww. praca	
Cele przedmiotu Celem zajęć jest zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami związanymi z dziejami europejskich oraz polskich bibliotek na tle procesów historycznych, zjawisk kulturalnych i politycznych. Zapoznanie z historią bibliotek jako instytucji upowszechniania, badań naukowych oraz centrów kultury na przestrzeni wieków.		
Treści programowe • Książka i biblioteka w starożytności. Funkcje książki w starożytności. Rozwój pism, forma książki. Biblioteka Aleksandryjska - jej twórcy i zbiory, ich opracowanie, zasługi Kallimacha. Biblioteka w Pergamonie, • Książka i biblioteki średniowiecza: Książka średniowieczna w Europie Zachodniej i na ziemiach Polskich – udział klasztorów w produkcji, kopiści zawodowi. Zbiory i ich użytkownicy. Biblioteki klasztorne. Książka rękopiśmienna, księgozbiory i biblioteki w średniowiecznej Polsce. • Wynalazek Gutenberga i nadejście ery książki drukowanej. Inkunabuły. Początki drukarstwa w Polsce. Rozwój bibliotek w Europie. Biblioteka Akademii Krakowskiej. • Książka i biblioteka w okresie oświecenia – Postać książki i nowe typy publikacji w XVIII w.: encyklopedie, almanachy, książki dla dzieci. Książka i czasopismo w służbie nauki. Popularyzacja wiedzy. Informacja i reklama książki w XVIII w. Najśłynniejsze biblioteki tego okresu, ich wystrój i organizacja. Pierwsze biblioteki narodowe. • Wpływ oświecenia na rozwój drukarstwa i bibliotek w Polsce. Biblioteka Załuskich. Kolekcjonerstwo magnackie. • Dzieje książki i bibliotek na świecie w XIX w. i na początku XX. Zmiany w technice produkcji książki w		

XIX w. i ich konsekwencje: wzrost szybkości rozmiarów produkcji. Kwaśny papier i jego konsekwencje. Książka wytworem przemysłu. Rodzaje i funkcje bibliotek w XIX w. Zmiany w organizacji księgozbiorów i ich udostępnianiu. Biblioteka trójdzielna. Katalogi i pierwsze normy opisu. Klasyfikacja piśmiennictwa i ich zastosowanie (Dewey).

- Rozwój bibliotek narodowych. Nowe typy bibliotek: publiczne i specjalne. Działalność prywatnych kolekcjonerów – mecenasów i zakładane przez nich biblioteki fundacyjne. Rozwój bibliotek uniwersyteckich. Polskie instytucje książki na obczyźnie i ich znaczenie.
- Książka i biblioteka po II wojnie światowej. Odzyskiwanie zbiorów bibliotecznych. Odbudowa zasobów i powstanie Biblioteki Narodowej.
- Książka i biblioteka wobec eksplozji informacji. Rewolucja książki: skokowy wzrost nakładów, książka masowa i jej cechy. Przemysł poligraficzny. Główne centra wydawnicze świata. Biblioteka jako bank informacji.
- Książka i biblioteki lat dziewięćdziesiątych XX w. Automatyzacja i komputeryzacja procesów bibliotecznych. Przemiany w polskim bibliotekarstwie po komputeryzacji bibliotek.
- Biblioteki jako centra informacji i kultury. Książka w dobie Internetu. E-booki, audiobooki a książki tradycyjne w XXI wieku.
- Biblioteki cyfrowe, repozytoria instytucjonalne

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- Literatura: 1. Bieńkowska B.: Książka na przestrzeni dziejów. Warszawa 2005
2. Dubowik H.: Dzieje książki i bibliotek w zarysie. Warszawa 1982
 3. Eco U.: O bibliotece. Wrocław 1990
 4. Encyklopedia książki, red. A. Żbikowska –Migoń, M. Skalska-Zlat, Wrocław 2017
 5. Escarpit R.: Rewolucja książki. Warszawa 1969
 6. Fercz J., A. Niemczykowi A.: Podstawy nauki o książce, bibliotece i informacji naukowej. Warszawa 1991
 7. Kłossowski A.: Biblioteki polskie na obczyźnie. Warszawa 1992
 8. Kozłowski J.: Szkice o dziejach Biblioteki Załuskich. Wrocław 1980
 9. Maleczyńska K.: Książka i biblioteki w Polsce w okresie zaborów. Wrocław 1987
 10. Pirożyński J.: Johannes Gutenberg i początki ery druku. Warszawa 2002
 11. Straty bibliotek polskich w czasie II wojny światowej. Oprac. B. Bieńkowska. Warszawa 1994
 12. Szwejkowska H.: Książka drukowana XVI – XVIII wieku. Wrocław 1983
 13. Szwejkowska H.: Wybrane zagadnienia z dziejów książki XIX – XX wieku. Warszawa 1979
 14. Taraszkievicz B.: O kodeksie, CD-ROM-ie i bibliotekach przyszłości. „Por. Bibl.” 1997 nr 5 s. 1 – 4
 15. Trzynadłowski J.: Autor – dzieło – wydawca. Wrocław 1979
 16. Wuest R.: Od bibliotek narodowych do bibliotek w globalnej wiosce. Era sieci. „Bibliotekarz” 1994 nr 2 s. 12 – 17

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

B. Literatura uzupełniająca

1. Bieńkowska B., Chamerska H.: Zarys dziejów książki. Warszawa 1987

2. Encyklopedia wiedzy o książce. Wrocław 1972
3. Kłossowski A.: Biblioteka Narodowa w Warszawie. Zbiory i działalność. Warszawa 1990
4. Potkowski E.: Rękopis a druk. Przełom w dziejach techniki czy dziejach cywilizacji. „Przeł. Bibl.” 2001 z. 3 s. 185 – 198
5. Współczesne polskie drukarstwo i grafika książki. Mały słownik encyklopedyczny. Wrocław 1982

Wiedza

K_W03: Wykazuje biegłą znajomość terminologii nauk humanistycznych ze szczególnym uwzględnieniem historii, oraz podstawową z zakresu literatury, kultury i sztuki

K_W10: Posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania najnowszych możliwości popularyzacji różnych źródeł historycznych i wytworów kultury i literatury

Umiejętności

K_U01: Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, metod i dzieł literackich oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy

K_U04: Posiada umiejętność integrowania wiedzy historycznej w wiedzę z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K03: Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii i literatury dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach.

K_K06: Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu

Efekty uczenia się

Kontakt

Adres email lub telefon do osoby odpowiedzialnej za przedmiot

Nazwa przedmiotu Poczet książąt i księżniczek śląskich		Kod ECTS według ustalonego wzoru
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział / Instytut/Katedra Wydział Nauk Społecznych/Instytut Historii		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Prof. dr hab. Anna Pobóg-Lenartowicz		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 2
A. Formy zajęć (wybrać) wykład,		
B. Sposób realizacji (wybrać) zajęcia w sali dydaktycznej		
C. Liczba godzin: 30		
Status przedmiotu Przedmiot kierunkowy do wyboru	Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne Można wybrać metodę/metody z przygotowanej listy lub opisać własny sposób pracy ze studentami, na przykład: wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną	
	B. Formy zaliczenia na przykład: wykonanie pracy zaliczeniowej: zebranie literatury dotyczącej wybranych książąt i księżniczek śląskich	
C. Podstawowe kryteria: 75% ocena z pracy zaliczeniowej, 25% frekwencja na wykładach		
Cele przedmiotu Celem przedmiotu jest przybliżenie władców i władczyń Śląska panujących w okresie średniowiecza, ich polityki wewnętrznej i zewnętrznej, polityki gospodarczej, społecznej i kulturalnej, a także ideologii władzy i jej atrybutów.		
Treści programowe A. Problematyka wykładu 1. Śląsk polityce pierwszych Piastów. Podziały dzielnicowe, linie dynastyczne 2. Charakterystyka wybranych władców i władczyń Śląska Dolnego 3. Charakterystyka wybranych władców i władczyń Śląska Górnego. 4. Polityka dynastyczna książąt śląskich. 5. Ideologia władzy – pieczęcie, tytułatura, monety. 6. Charakterystyka książąt i księżnych śląskich w źródłach historiograficznych 7. Wyobrażenia władców śląskich w sztuce.		

Wykaz literatury**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:**

Książęta i księżne Śląska, red. A. Barciak, Katowice 1995

A. Pobóg-Lenartowicz, *Energiczne, władcze, pobożne. Książniczek i księżnych opolskich portret (prawie) własny*, Opole 2016N. Mika, *Książęta opolsko-raciborscy – wybrane postacie*, Racibórz 2004Z. Boras, *Książęta piastowscy Śląska*, Katowice 1982T. Sadowski, *Książęta opolscy i ich państwo*, Wrocław 2001**Wiedza**

Wykazuje biegłą znajomość terminologii nauk humanistycznych ze szczególnym uwzględnieniem historii, oraz podstawową z zakresu literatury, kultury i sztuki (K_W03); Posiada pogłębioną wiedzę o źródłach informacji (takich jak bibliografie, dokumenty, katalogi), jak też wiedzę o korzystaniu ze źródeł historycznych (K_W04); Ma pogłębioną wiedzę o metodach i problemach badań różnorodnych dziedzin historii i ich powiązaniu z innymi dyscyplinami humanistycznymi (K_W05).

Umiejętności

Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, metod i dzieł literackich oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy (K_U01); Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową (K_U03); Posiada umiejętność integrowania wiedzy historycznej w wiedzę z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych (K_U04); Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury z zakresu historii, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym (K_U05); Umie korzystać z technologii informacyjnej, multimediiów i zasobów Internetu. Potrafi opracowywać dane dotyczące historii i związanych z nią dyscyplin nauki, stosując m. in. metody statystyczne oraz tworząc bazy danych (K_U06)

Kompetencje społeczne (postawy)

Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii literatury dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach (K_K03); Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach (K_K04); docenia i szanuje tradycje i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i własnego regionu (K_K06)

Kontakt

alenartowicz@uni.opole.pl

Efekty uczenia się

Nazwa przedmiotu Obrzędowość religijna od czasów najdawniejszych		Kod ECTS: MK_36
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział Nauk Społecznych/Instytut Historii/</i>		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) dr Magdalena Przysiężna-Pizarska wykład		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 2
• <i>Wykład</i>		
B. Sposób realizacji (wybrać) • <i>zajęcia w sali dydaktycznej</i>		
C. Liczba godzin: 30		
Status przedmiotu do wyboru	Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne • <i>wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną</i>	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia • zaliczenie na ocenę	
	B. Formy zaliczenia na przykład: • <i>zaliczenie ustne / kolokwium</i> • <i>wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie projektu lub prezentacji / przeprowadzenie badań i prezentacja ich wyników (pisemna / ustna) / wykonanie określonej pracy praktycznej</i> • <i>ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru</i>	
	C. Podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne określone są indywidualnie, jednak powinny zachować stosowność wobec zaplanowanych efektów uczenia się Czynny udział w zajęciach	
Cele przedmiotu Podczas zajęć student zostaje zapoznany z elementami badań archeologicznych przeprowadzanych na miejscach sepulkralnych, poznaje techniki dokumentacji podczas badań na stanowiskach związanych z kultem i obrzędowością, zostaje mu wyjaśnione zmienności w wierzeniach, obrzędach od epoki kamienia do wczesnego średniowiecza, zapoznaje się z obrzędami magicznymi, stosowanymi czarami w kulturach na terenie Polski i Świata od pierwszych kultur do okresu wczesnego średniowiecza. Specjalnie wyróżnione będą elementy czarów i magii stosowanej z podziałem na etapy życia człowieka, szczególnie związane z kultem przodków. Po okresie przedchrześcijańskim wyróżnione ośrodki chrześcijańskie będą zaprezentowane, wyniki badań prowadzonych na nich, wyniki i rekonstrukcje 3 D w postaci wirtualnej na wizualizacjach.		
Treści programowe <i>W tym polu umieszcza się jasną i zwięzłą prezentację treści realizowanych podczas zajęć, przy czym uwzględnia się podział na poszczególne formy zajęć, na przykład:</i> A. Problematyka wykładu\ 1. Totemizm, wierzenia pierwszych hominidów 2. Kanibalizm w kulturach epoki kamienia i epoki brązu; 3. Obrządek pogrzebowy normy i zmienności, kultu przodków; 4. Czary i magia od epoki kamienia do wczesnego średniowiecza; 5. Najważniejsze odrodki chrześcijańskie w kraju i Europie, wyniki badań archeologicznych 6. Kształtowanie się ośrodków wierzeniowych i wyznaczyć w Polsce i Europie 7. Przedmioty kultu i wierzeń w oparciu o dziedzictwo kulturowe 8. Dziedzictwo kulturowe a współczesne miejsca pamięci		

B. Problematyka ćwiczeń / konwersatorium / laboratorium

Prezentując treści programowe należy unikać nadmiernej ich detalizacji, skupiając się raczej na problematyce zajęć czy zasadniczych zagadnieniach realizowanych podczas zajęć, stosownie do przypisanej przedmiotowi liczby godzin i punktów ECTS.

1. Podstawowe pojęcia: czary i magia, kanibalizm, obrządek pogrzebowy; chrystianizacja, zabytek, kultura materialna, dziedzictwo niematerialne, życie codzienne, cmentarz, przedmioty i miejsca kultu, norma, anomalia w obrzędzie pogrzebowym, obrzędy, obrzędowości, wierzenia, rytuał, synkretyzm, sacrum, profanum- wyjaśnienie pojęć;
2. Zachowane materialne ślady przeszłości sfery wierzeń na podstawie badań archeologicznych

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

Wachowski K., Cmentarzyska doby wczesnopiastowskiej na Śląsku, Wrocław.1975;
Zoll-Adamikowa H., Wczesnośredniowieczne cmentarzyska szkieletowe Małopolski, cz. I, Cz. II, 1966
Zoll-Adamikowa H., Wczesnośredniowieczne cmentarzyska ciałopalne Słowian na terenie Polski, cz. I, Cz. II 1975
Moszyński K., Kultura Ludowa Słowian, cz.1 kultura materialna,1939, cz. 2 kultura duchowa 1953;
Bystroń J., Kultura ludowa, 1957;
Hodder I., Czytanie przeszłości, Poznań 1995;
Kamocki J. Etnografia ludów pozaeuropejskich. Kraków 2003.
Szymkiewicz S. Pokrewieństwo. Warszawa 1992.
Bukowski Z., Dąbrowski K., Świt kultury europejskiej, Warszawa 1971
Clark J.D.G., Europa przedhistoryczna, Warszawa 1957
Godłowski K., Okres lateński w Europie. Archeologia pierwotna i wczesnośredniowieczna, cz. IV, Kraków 1977

Efekty kształcenia (Szczegółowe zalecenia i wskazówki praktyczne przedstawiono w „Jak przygotować programy kształcenia...” Kraśniewski A., rozdz. 5.3.2.2. str. 46-49.

Wiedza

Zdobywanie wiedzy praktycznej i teoretycznej dotyczącej obrzędowości i wierzeń ludzi od epoki kamienia do okresu wczesnego średniowiecza.

K_W01, Ma pogłębioną wiedzę o specyfice wiedzy o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych, P7S_WG

K_W04, Posiada pogłębioną wiedzę o źródłach informacji (takich jak bibliografie, dokumenty, katalogi) jak też wiedzę o korzystaniu ze źródeł historycznych, P7S_WG

K_W07, Zna i rozumie zaawansowane metody analizy, interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji i szkół badawczych w obrębie historii, P7S_WG/K

Umiejętności

Rozróżnianie sacrum i profanum, norm i anomalii w obrzędach, formy relacji pomiędzy pojedynczymi jednostkami a całą społecznością. Rozpoznawanie materialnych śladów pozostałości miejsc i form kultu. Poznanie świata wierzeń na przestrzeni dziejów.

K_U01, Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, metod i dzieł literackich oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy, P7S_UW

K_U04, Posiada umiejętność integrowania wiedzy historycznej w wiedzę z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych, P7S_UW

K_U05, Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury z zakresu historii, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym, P7S_UW

Kompetencje społeczne (postawy)

Poszerzenie świadomości społecznej o czarach, magii i obrzędach zwianych z kultem przodków na przestrzeni dziejów.

K_K01, Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego oraz potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób, P7S_KO

K_K06, Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. P7S_KK

Kontakt

dr Magdalena Przysiężna-Pizarska, magdalenapp11@wp.pl, tel.608691912

Nazwa przedmiotu Humanistyka w przestrzeni cyfrowej		Kod ECTS według ustalonego wzoru
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział / Instytut/Katedra Wydział Nauk Społecznych/Instytut Historii/Katedra Dydaktyki, Nauk Wspomagających i Popularyzacji Historii		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Dr hab. Marek Białokur, prof. UO		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 3
A. Formy zajęć • konwersatorium		
B. Sposób realizacji • zajęcia w sali dydaktycznej		
C. Liczba godzin: 30		
Status przedmiotu Kurs dodatkowy	Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne • serfowanie po sieci • dyskusja • praca indywidualna i grupowa	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną	
	B. Formy zaliczenia • oceny cząstkowe otrzymywane w trakcie trwania semestru • przygotowanie projektu lub prezentacji	
	C. Podstawowe kryteria • opanowanie materiału prezentowanego na zajęciach i wykazanie się stosowną wiedzą i umiejętnościami na kolokwium zaliczeniowym • aktywny udział w zajęciach	
Cele przedmiotu Przygotowanie studentów do wykorzystania zasobów Internetu w odkrywaniu, opowiadaniu i opisywaniu przeszłości. Pomoc w propagowaniu poprzez Internet różnego rodzaju przedsięwzięć o tematyce historycznej i kulturalnej. Przedstawienie zagrożeń wynikających z nierozważnego korzystania z wiedzy o przeszłości w Internecie.		
Treści programowe 1. Wprowadzenie do zajęć. Prezentacja treści 2. Jak to było przed internetem? 3. Biblioteki cyfrowe 4. Narodowe Archiwum Cyfrowe i jego zbiory 5. Internetowe archiwa historii mówionej 6. Zbiory muzealne na ekranie monitora i smartfona 7. Historyczne portale internetowe 8. Historia w Wikipedii 9. Histmag.org 10. Pinterest, czyli historia na wizualnym serwisie społecznościowym 11. Historia z YouTube 12. Portal historyczny – dzieje.pl 13. Internetowe quizy historyczne 14. Twoja historia w sieci 15. Podsumowanie zajęć – ocena i samoocena studencka		

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

- Carr J., *Płytki umysł. Jak Internet wpływa na nasz mózg*. Gliwice 2012.
Harari Y. N., *Sapiens. Od zwierząt do bogów*, Warszawa 2014.
Harari Y.N., *21 lekcji na XXI wiek*, Kraków 2018.
Harari, *Homo deus. Krótka historia jutra*, Kraków 2018.
Jabłońska R.M., Billewicz K., *Pokolenie przełomu w WEB 2.0*, „Acta Universitatis Lodzianis. Folia Sociologica” 2016, nr 56.
Morbitz J., *O istocie medialności młodego pokolenia*. „Neodidagmata” 2012, nr 33/34.
Morbitz J., *O wychowaniu w świecie nowych mediów – zarys problematyki*. „Labor et Educatio” 2014, nr 2.
Pomorski J., *Homo Metahistoricus. Studium sześciu kultur poznających historię*, Lublin 2019.
Small G., Vorgan G., *iMózg. Jak przetrwać technologiczną przemianę współczesnej umysłowości*. Poznań 2011.
<https://historiaimedia.org/>
<https://histmag.org/>
<https://pl.pinterest.com/>
<https://ciekawostkihistoryczne.pl/>
<https://dzieje.pl/>

B. Literatura uzupełniająca

- Gogineni B., *Humanizm w XXI wieku* [<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,4378>].
Humanizm: tradycje i przyszłość, red. T. Szkołut, Lublin 2003.
Kasperski E., *Humanista na rozstaju dróg* [<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,5197>].
Ruchniewicz K., *Historyk w cyfrowej przestrzeni*, [w:] *Historia w przestrzeni publicznej*, pod red. J. Wojdon, Warszawa 2018.
Zawistowski A., *Historia w Wikipedii*, [w:] *Historia w przestrzeni publicznej*, pod red. J. Wojdon, Warszawa 2018.

Efekty uczenia się	Wiedza K_W03 - Wykazuje biegłą znajomość terminologii nauk humanistycznych ze szczególnym uwzględnieniem historii oraz podstawową z zakresu filozofii, literatury, kultury i sztuki K_W07 - Zna i rozumie zaawansowane metody analizy, interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji i szkół badawczych w obrębie historii K_W10 - Posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania najnowszych możliwości popularyzacji różnych źródeł historycznych i wytworów kultury i literatury
	Umiejętności K_U08 Posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych w różnych formach i w różnych mediach K_U10 - posiada pogłębioną umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych w języku polskim i języku obcym uznawanym za podstawowy dla dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów K_U09 - Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań K_U06 - Umie korzystać z technologii informacyjnej, multimediów i zasobów Internetu. Potrafi opracowywać dane dotyczące historii i związanych z nią dyscyplin nauki, stosując m. in. metody statystyczne oraz tworząc bazy danych..
	Kompetencje społeczne (postawy) K_K01 - Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego. K_K03 - Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. K_K08 - Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne.

Kontakt

mbialokur@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Polska tradycyjna kultura muzyczna		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział / Instytut/Katedra</i> Wydział Nauk Społecznych, Instytut Historii		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Pucia		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 2
A. Formy zajęć (wybrać) • <u>wykład</u>, • <i>ćwiczenia: audytoryjne, laboratoryjne, terenowe, warsztatowe,</i> • <i>konwersatorium,</i> • <i>lektorat,</i> • <i>seminarium.</i>		
B. Sposób realizacji (wybrać) • <u>zajęcia w sali dydaktycznej</u> • <i>zajęcia on-line</i> • <i>zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UO (w tym przypadku należy określić, gdzie są prowadzone)</i>		
C. Liczba godzin: 30		
Status przedmiotu		Język wykładowy polski
Metody dydaktyczne <i>Można wybrać metodę/metody z przygotowanej listy lub opisać własny sposób pracy ze studentami, na przykład:</i> • <u>wykład</u> / <i>wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną</i> • <i>ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją / metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny) / gry symulacyjne / praca w grupach / analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) / dyskusja / rozwiązywanie zadań</i> • <i>ćwiczenia laboratoryjne: wykonywanie doświadczeń / projektowanie doświadczeń</i>		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
		Sposób zaliczenia • <i>zaliczenie z oceną</i>
		B. Formy zaliczenia na przykład: • <u>zaliczenie ustne</u> / <i>kolokwium</i> • <i>wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie projektu lub prezentacji / przeprowadzenie badań i prezentacja ich wyników (pisemna / ustna) / wykonanie określonej pracy praktycznej</i> • <i>ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru</i>
		C. Podstawowe kryteria Znajomość zagadnień poruszanych w ramach zajęć – 70% Znajomość treści lektury – 30%
Cele przedmiotu Zapoznanie się z przykładami muzycznymi wybranych grup na terenie Polski lub Polaków za granicą. Wprowadzenie w zagadnienie badań muzycznej kultury polskiej, ze szczególnym podkreśleniem znaczenia rodzimej kultury narodowej i lokalnej.		
Treści programowe 1. Definicje: kontekst narodowy, tradycja kultura, muzyka 2. Ogólna charakterystyka polskiej muzyki tradycyjnej 3. Opis muzycznych cech wybranych regionalnych i etnicznych polskich lub zamieszkujących teren kraju grup ludności 4. Śląski kontekst 5. Polska muzyczna kultura tradycyjna w kontekście europejskim i światowym – związki i cechy wyróżniające 6. Wprowadzenie w zagadnienie badań terenowych i prób samodzielnych eksploracji		

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- J. Sobieska, *Polski folklor muzyczny*, Warszawa 2006
P. Dahlig, *Folklor muzyczny w Polsce. Suplement do podręcznika Jadwigi Sobieskiej...* Warszawa 2006
Muzyka źródeł – seria płyt CD (vol. 1-32), Warszawa 1998 – 2019
O. Kolberg, *Dzieła wszystkie*, Wrocław-Poznań 1962-2002 (wybrane pozycje)
J. Tacina, *Pieśni ludowe Śląska Opolskiego*, Katowice 1963
A. Dygacz, J. Ligęza, *Pieśni ludowe Śląska Opolskiego*, Kraków 1954
A. Musialik-Chmiel, *Amerykańscy Ślązacy dziedzictwo, pamięć, tożsamość*, Katowice 2010
M. Pokropek, *Ludowe tradycje Suwalszczyzny*, Suwałki 2010
B. Bartkowski, *Polskie śpiewy religijne społeczności katolickich. Studia i materiały*, T. 1, Lublin, 1990
Polska pieśń i muzyka ludowa – seria, tomy I-V, Kraków, Warszawa, Lublin 1974-2012 (wybrane pozycje)

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- J. i M. Sobiescy, *Polska muzyka ludowa i jej problemy*, Kraków 1973
Bielawski, *Tradycje ludowe w kulturze muzycznej*, Warszawa 1999
W. Grozdew-Kołacińska (red.) *Raport o stanie tradycyjnej kultury muzycznej*, Warszawa 2014

B. Literatura uzupełniająca

- A. Czekanowska (red.) *Dziedzictwo europejskie a polska kultura muzyczna w dobie przemian*, Kraków 1995
J. P. Jackowski (red.), *Polska muzyka tradycyjna – dziedzictwo fonograficzne. Stan aktualny – zachowanie – udostępnianie*, Warszawa 2017
J. Bauman-Szulakowska (red.), *Współczesność spadkobiercą tradycji. Z problematyki śląskiej kultury muzycznej*, Katowice 2000
D. Simonides, *Mądrość ludowa. Dziedzictwo kulturowe Śląska Opolskiego*, Wrocław 2007
A. Czekanowska, *Kultury tradycyjne wobec współczesności. Muzyka, poezja, taniec*, Warszawa 2008
B. Bartkowski, *Polskie śpiewy religijne w żywej tradycji. Style i formy*, Kraków 1987
L. Dyczewski, *Trwałość i zmienność kultury polskiej*, Lublin 2002
P. Dahlig, *Tradycje muzyczne a ich przemiany. Między kulturą ludową, popularną i elitarną Polski międzywojennej*, Warszawa 1998
P. Dahlig, *Muzyka Adwentu. Mazowiecko-podlaska tradycja gry na ligawce*, Warszawa 2003
J. Szymańska, *Słowo śpiewane. Interpretacja tekstów folklorystycznych*, Warszawa 2001
T. Nowak, *Tradycje muzyczne społeczności polskiej na Wileńszczyźnie. Opinie i zachowania*, Warszawa 2005

Efekty uczenia się

Wiedza

Student:

- K_W01 Ma pogłębioną wiedzę o specyfice wiedzy o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych P7S_WG
K_W04 Posiada pogłębioną wiedzę o źródłach informacji (takich jak bibliografie, dokumenty, katalogi) jak też wiedzę o korzystaniu ze źródeł historycznych P7S_WG
K_W25 ma pogłębioną wiedzę o specyfice muzyki oraz jej pochodzeniu, funkcjach i uwarunkowaniach społecznych P7S_WG
K_W27 posiada uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu historii muzyki powszechnej i historii polskiej tradycji muzycznej ze szczególnym uwzględnieniem kontekstu regionalnego (Śląsk), muzyki religijnej oraz instrumentologii P7S_WG
K_W30 ma rozległą wiedzę o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym, ze szczególnym uwzględnieniem kultury muzycznej P7S_WG/K

Umiejętności

Student:

- K_U01 Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, metod i dzieł literackich oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy, P7S_UW
K_U03 Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową P7S_UU
K_U05 Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury z zakresu historii, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym P7S_UW
K_U09 Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań P7S_UW/K
K_U16 potrafi w sposób zaawansowany wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł muzycznych (muzyka dawna i współczesna, źródła fonograficzne, instrumenty) i literatury przedmiotowej (z wykorzystaniem internetowych baz danych) oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy z wykorzystaniem zdobytej wiedzy P7S_UU

Kompetencje społeczne (postawy)

Student:

- K_K01 Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego oraz potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób P7S_KO
K_K02 Systematycznie i aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach.

P7S_KR

K_K06 Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. P7S_KK

Kontakt

Adres email lub telefon do osoby odpowiedzialnej za przedmiot

mpucia@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Za kulisami króla instrumentów – o organach i nie tylko	Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych / Instytut Historii/Katedra Muzykologii	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Andrzej Prasał	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin A. Formy zajęć • wykład B. Sposób realizacji • zajęcia w sali dydaktycznej C. Liczba godzin: 30	Liczba punktów ECTS: 2
Status przedmiotu kierunkowy do wyboru	Język wykładowy język polski
Metody dydaktyczne • wykład z prezentacją multimedialną	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną B. Formy zaliczenia na przykład: • kolokwium zaliczeniowe z wykładanego materiału i zadanych lektur C. Podstawowe kryteria Kryteria: - znajomość zagadnień realizowanych w toku wykładu - 60% - znajomość zadanych lektur - 40% a) ocena bardzo dobry (91–100%): – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się obejmujących wszystkie istotne aspekty b) ocena dobry plus (85–90%): – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się obejmujących wszystkie istotne aspekty z pewnymi błędami lub nieścisłościami c) ocena dobry (75–84%): – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się z pominięciem niektórych mniej istotnych aspektów d) ocena dostateczny plus (70–74%): – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się z pominięciem

	niektórych istotnych aspektów lub z istotnymi nieścisłościami e) ocena dostateczny (60 – 69%): – osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się z pominięciem niektórych ważnych aspektów lub z poważnymi nieścisłościami f) ocena niedostateczny – brak osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się

Cele przedmiotu

Celem przedmiotu jest zapoznanie się z budową organów oraz pogłębienie znajomości historii budownictwa organowego i estetyki brzmieniowej na przestrzeni wieków, a także rozwijanie zainteresowania budownictwem organowym na Śląsku..

Treści programowe

1. Ogólna charakterystyka instrumentu.
2. Organy jako synteza sztuk
3. Podstawowe elementy organów i podział organów.
4. Budowa piszczałek (wargowych i językowych).
5. Charakterystyka i podział głosów organowych.
6. Prospekty organowe.
7. Zadęcie w organach (miechy, kanały, dmuchawy ciśnienie).
8. Traktura organowa (rodzaje traktury i wiatrownic).
9. Estetyka brzmieniowa organów (dyspozycje organów).
10. Ogólna historia organów od starożytności po współczesność.
11. Historia budownictwa organowego na Śląsku.
12. Ochrona i konserwacja zabytkowych organów.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

- J. ERDMAN, *Organy. Poradnik dla użytkowników*, Warszawa 1989.
- J. RADZIEWICZ-WINNICKI, *Architektura organów w Polsce. Geneza i rozwój formy*, „Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej”. Architektura, nr 875, z. 5, Gliwice 1986.

B. Literatura uzupełniająca

- L. BURGEMEISTER, *Der Orgelbau in Schlesien*, Frankfurt am Main 1973;
- J. CHWAŁEK, *Budowa organów. Wprowadzenie do inwentaryzacji i dokumentacji zabytkowych organów w Polsce*, Część I, Lublin 1971;
- R. GAJDA, *Organy. Ich historia, budowa i pielęgnacja*, Katowice 1934 (reprint: Katowice 2004).
- J. GOŁOS, *Polskie organy i muzyka organowa*, Warszawa 1972;
- A. SAPALSKI (oprac.), *Przewodnik dla organistów. Wskazówki jak organy w dobrym stanie utrzymywać, reparacje i strojenie ich samemu skutecznie itd. Pogląd teoretyczno-praktyczny*, Kraków 1880 (reprint: Lublin 1985);
- E. SMULIKOWSKA, *Prospekty organowe w dawnej Polsce*, Wrocław 1989.
- M. URBAŃCZYK, *Ochrona i konserwacja organów zabytkowych na tle rozwoju sztuki organmistrzowskiej*, Katowice 2011.

Efekty uczenia się

Wiedza

K_W03 Wykazuje biegłą znajomość terminologii nauk humanistycznych ze szczególnym uwzględnieniem historii oraz podstawową z zakresu literatury, kultury i sztuki P7S_WG

K_W27 posiada uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu historii muzyki powszechnej i historii polskiej tradycji muzycznej ze szczególnym uwzględnieniem kontekstu regionalnego (Śląsk), muzyki religijnej oraz instrumentologii P7S_WG

Umiejętności

K_U04 Posiada umiejętność integrowania wiedzy historycznej w wiedzę z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych P7S_UW

K_U08 Posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych w różnych formach i w różnych mediach P7S_UW/K

K_U16 potrafi w sposób zaawansowany wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł muzycznych (muzykalia dawne i współczesne, źródła fonograficzne, instrumenty) i literatury przedmiotowej (z wykorzystaniem internetowych baz danych) oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy z wykorzystaniem zdobytej wiedzy P7S_UU

K_U18 potrafi w sposób zaawansowany zastosować elementy wiedzy z zakresu kultury muzycznej w podejmowanych

pracach badawczych P7S_UW

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01 Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego oraz potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób P7S_KO

K_K06 Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. P7S_KK

K_K07 Jest gotów do propagowania wiedzy historycznej w środowisku lokalnym. P7S_KO

Kontakt

andrzej.prasal@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu CZARNE KROPKI NA PIĘCIOLINII – WARSZTATY CZYTANIA NUT		Kod ECTS
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział Nauk Społecznych / Instytut Historii /Katedra Muzykologii</i>		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Karolina Pawlik		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 2
A. Formy zajęć (wybrać) • <i>Wykład.</i>		
B. Sposób realizacji (wybrać) • <i>zajęcia w sali dydaktycznej</i>		
C. Liczba godzin: 30		
Status przedmiotu	Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne • <i>wykład</i> • <i>wykład z prezentacją multimedialną</i> • <i>analiza przykładów</i>	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia • <i>zaliczenie z oceną</i>	
	B. Formy zaliczenia : • <i>wykonanie zadania sprawdzającego umiejętności zdobyte na zajęciach</i>	
C. Podstawowe kryteria Aktywność na zajęciach – 50% Wykonanie zadania – 50%		
Cele przedmiotu Przedmiot obejmuje podstawy czytania nut głosem, kształcenia słuchu oraz emisji głosu. Jest to przygotowanie do śpiewania solowego lub chóralnego.		
Treści programowe 1. Dźwięk i jego cechy 2. Prawidłowa emisja głosu 3. Takt, klucz i znaki przykluczowe 4. Podstawowe elementy notacji muzycznej 5. Rytm muzyczny 6. Metrum muzyczne 7. Przedtakt i synkopa 8. Interwały 9. Tonacja 10. Melodyka 11. Artykulacja 12. Dynamika 13. Agogika		

14. Określenia interpretacyjne
 15. Różnice w wykonywaniu utworów z różnych epok

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- J. Lasocki, *Solfeż. 1, Ćwiczenia 1- i 2-głosowe w tonacjach do trzech znaków chromatycznych*, Kraków 2011.
- K. Ignaciuk, *Elementarne podstawy z zakresu czytania nut*, Lublin 2016.
- F. Wesołowski, *Zasady muzyki*, Kraków 2008.
- D. Wosik-Kawala, *Podstawy emisji głosu*, Lublin 2015.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- E. Dziewulska, *Materiały do kształcenia słuchu*, Kraków 2011.
- H. Górski, *Zbiór ćwiczeń z emisji głosu*, Kraków 2009.

B. Literatura uzupełniająca

- J. Lasocki, *Solfeż. 2, Ćwiczenia 1-, 2-, 3- i 4-głosowe*, Kraków 2011.
- Gałęzka-Tritt J., *Śpiewam solo i w zespole : psychofizjologia śpiewu dla każdego*, Poznań 2009.

Efekty uczenia się

Wiedza

Ma pogłębioną wiedzę o specyfice muzyki oraz jej pochodzeniu, funkcjach i uwarunkowaniach społecznych (K_W25, P7S_WG).

Ma pogłębioną wiedzę na temat historii i teorii muzyki różnych epok w kontekście ogólnych zjawisk kultury (K_W26, P7S_WG).

Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu gatunków i form muzycznych (ze szczególnym uwzględnieniem muzyki religijnej), a także stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych (K_W28, P7S_WG).

Umiejętności

Potrafi w sposób zaawansowany wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł muzycznych (muzykalia dawne i współczesne, źródła fonograficzne, instrumenty) i literatury przedmiotowej (z wykorzystaniem internetowych baz danych) oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy z wykorzystaniem zdobytej wiedzy (K_U16, P7S_UU).

Potrafi w sposób zaawansowany zastosować elementy wiedzy z zakresu kultury muzycznej w podejmowanych pracach badawczych (K_U18, P7S_UW).

Kompetencje społeczne (postawy)

Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego doksztalcania się i rozwoju kulturalnego oraz potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób (K_K01, P7S_KO).

Systematycznie i aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach (K_K02, P7S_KR).

Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu (K_K06, P7S_KK).

Kontakt

karolinapawlik.org@gmail.com

Nazwa przedmiotu RELIGIJNA KULTURA MUZYCZNA		Kod ECTS
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział Nauk Społecznych / Instytut Historii /Katedra Muzykologii</i>		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Franciszek Koenig		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 2
A. Formy zajęć (wybrać) • <i>Wykład.</i>		
B. Sposób realizacji (wybrać) • <i>zajęcia w sali dydaktycznej</i>		
C. Liczba godzin: 30		
Status przedmiotu	Język wykładowy Polski	
Metody dydaktyczne • <i>wykład</i> • <i>wykład z prezentacją multimedialną</i> • <i>prezentacja nagrań</i>	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia • <i>zaliczenie z oceną</i>	
	B. Formy zaliczenia : • <i>wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie tekstu referatu na wskazany temat</i>	
	C. Podstawowe kryteria <i>Aktywność na zajęciach – 50%</i> <i>Praca zaliczeniowa – 50%</i>	
Cele przedmiotu Poznanie europejskiej religijnej kultury muzycznej na przestrzeni od średniowiecza do współczesności z uwzględnieniem tradycji katolickiej i protestanckiej.		
Treści programowe 1. Muzyczna kultura religijna przedmiotem badań historycznych i muzykologicznych. 2. Fundamentalne współczynniki muzyki religijnej. 3. Bogactwo form muzycznych w obrębie muzyki religijnej. 4. Źródła europejskiej kultury muzycznej. 5. Rys historyczny chóru gregoriańskiego i jego duchowości. 6. Początki i rozwój wielogłosowości w muzyce europejskiej. 7. Rozkwit chóru protestanckiego od XVI w. 8. Europejskie centra muzyki baroku. 9. Muzyka organowa od baroku do współczesności. 10. Twórczość religijna klasyków wiedeńskich. 11. Muzyka chóralna w dobie romantyzmu i w czasach współczesnych. 12. Inspiracje religijne w twórczości współczesnych kompozytorów.		

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- B. BARTKOWSKI, *Muzyczna kultura religijna jako przedmiot badań muzykologicznych*, „Seminare” (1981), nr 5, s. 181-189
- I. BOSSUYT, *Die kunst der Polyphonie. Die flämische Musik von Guillaume Dufay bis Orlando di Lasso*, Zürich und Mainz 1997
- E. HINZ, *Nurt religijny w muzyce różnych epok*, Pelplin 2003
- B. SCHAEFFER, *Dzieje muzyki*, Warszawa 1983
- H. SKOROWSKI, Religijny wymiar kultury muzycznej, w: S. DĄBEK, CZ. GRAJEWSKI, Z. KOŁODZIEJCZYK, K. NIEGOWSKI (red.), *Sanctissima Trinitas et musica plana, figurata atque instrumentalis*, Warszawa 2011, s. 7–11.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- E. HINZ, *Zarys historii muzyki kościelnej*, Pelplin 2000.
- U. MICHELS, *Atlas muzyki*, t. I-II, Warszawa 2002-2003
- F. KOENIG (red.), *Muzyka w służbie Bogu i człowiekowi*, Gliwice 2006.
- M. KOWALSKA, *ABC historii muzyki*, Kraków 2001
- R. POŚPIECH, *Muzyka religijna poza celebracjami liturgicznymi w świetle dokumentów Kościoła*, w: J. KRASSOWSKI I IN. (red.), *Musica Sacra 2*, Gdańsk 2006 (Akademia Muzyczna w Gdańsku. Prace Specjalne 72), s. 21-37

B. Literatura uzupełniająca

- G. DARŁAK, *Inspiracje religijne w twórczości kompozytorów środowiska katowickiego w latach 1945–2005*, Katowice 2014, ss. 554
- M. SZCZEPANKIEWICZ, *Cantate Domino. Szkice o kulturze muzycznej Kościoła*, Szczecin 2005; R. TYRAŁA (red.), *Musicam Sacram Promovere*, Kraków 2004
- J. WALOSZEK, *Teologia muzyki*, Opole 1997.

Wiedza

Posiada wiedzę o najważniejszych szkołach historycznych, ich przedstawicielach, zarówno światowych, jak i polskich /K_W07; P6S_WG/

Zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii i szkół badawczych w obrębie historii / K_W08; P6S_WG/

Zna podstawową terminologię muzyczną i posiada ogólną wiedzę z zakresu kultury muzycznej /K_W24; P6S_WG/

Zna i rozumie podstawowe elementy dzieła muzycznego oraz metody analizy, interpretacji i wartościowania dzieł instrumentalnych, wokalnych oraz wokально-instrumentalnych różnych epok /K_W25; P6S_WG/

Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu historii europejskiej i polskiej kultury muzycznej, ze szczególnym uwzględnieniem kontekstu regionalnego (Śląsk) oraz muzyki religijnej /K_W26; P6S_WG/

Umiejętności

Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod /K-U01; P6S_UW/

Posiada umiejętność komunikowania się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla obszaru nauk humanistycznych /K-U07; P6S_UW/

Potrafi dokonać krytycznej analizy różnego rodzaju obszarów wiedzy i informacji oraz ocenić ich rolę społeczną i kulturową. rekonstruuje i konstruuje różnego rodzaju argumentacje, odwołując się do podstawowych przesłanek normatywnych danego stanowiska lub do założeń światopoglądowych bądź wyobrażeń kulturowych /K-U08; P6S_UW/

Potrafi rozpoznać, scharakteryzować oraz przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację (w zakresie teoretycznym i praktycznym) utworów muzycznych różnych epok z zastosowaniem typowych metod i stylów wykonawczych, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, wartości estetycznych i miejsca w procesie historyczno-kulturowym; orientuje się w twórczości najważniejszych kompozytorów /K-U20; P6S_UW/

Kompetencje społeczne (postawy)

Uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach /K_K01; P6S_KO/

Respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju /K_K04; P6S_KO/

Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu /K_K05; P6S_KR/

Zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego /K_K10; P6S_KK/

Kontakt

fkoenig@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Prasoznawstwo	Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych, Instytut Historii	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) dr Adriana Dawid, dr Antoni Maziarz	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin A. Formy zajęć (wybrać) warsztaty B. Sposób realizacji (wybrać) zajęcia w sali dydaktycznej zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UO – w Bibliotece Głównej UO, Bibliotece Wojewódzkiej w Opolu, Centralnej Bibliotece Josepha von Eichendorffa w Opolu C. Liczba godzin: 30	Liczba punktów ECTS: 3
Status przedmiotu Do wyboru	Język wykładowy polski
Metody dydaktyczne warsztaty, analiza tekstów prasowych metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny) dyskusja / rozwiązywanie zadań	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne Sposób zaliczenia np. zaliczenie z oceną B. Formy zaliczenia na przykład: zaliczenie ustne przeprowadzenie badań i prezentacja ich wyników (pisemna / ustna) ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru C. Podstawowe kryteria oceny przygotowanie do zajęć i aktywne uczestnictwo w zajęciach dydaktycznych (50%), praca pisemna (50%)
Cele przedmiotu Celem zajęć jest przybliżenie zagadnień z historii prasy polskiej, a także polsko- i niemieckojęzycznej wychodzącej na Śląsku, dokonanie przeglądu najważniejszych tytułów prasowych, ich tematyki i twórców. Przybliżyć mają ewolucję prasy oraz czynniki prawne, gospodarcze i polityczne, które te zmiany determinują. Student ma poznać zmiany w zasadach redagowania gazet i czasopism, a także zasady krytyki prasy jako źródła historycznego.	
Treści programowe Prasa jako źródło historyczne – zasady badań i krytyki Metodologia pisania prac opartych na źródłach prasowych Prasa jako źródło historycznego materiału ikonograficznego Czasopisma polskie i śląskie w XVIII i na pocz. XIX w. Sylwetki wybranych redaktorów czasopism polskojęzycznych w XIX i XX w. Analiza wybranych zagadnień w świetle prasy (m.in. życie codzienne, macierzyństwo, oświata, życie duchowe, podróże, wybrane wydarzenia polityczne) Polska prasa na Górnym Śląsku przed 1945 r. Prasa niemiecka na Górnym Śląsku przed 1945 r. Specyfika prasy partyjnej w Polsce Ludowej – casus „Trybuny Opolskiej” Oficjalne i podziemne – czasopisma i prasa w Polsce po 1945 r. Tytuły bezdebitowe – napływ do Polski wydawnictw z zagranicy	

Wykaz literatury

Historia prasy polskiej, t. 1–3, red. J. Łojek, Warszawa 1976–1980

Łojek J., Myśliński J., Władyka W., *Dzieje prasy polskiej*, Warszawa 1988

Literatura uzupełniająca:

Długajczyk E., *Oblicze polityczne i własnościowe prasy polskiej w województwie śląskim 1922–1939*, Katowice 1990

Franke J., *Polska prasa kobieca w latach 1820–1918*, Warszawa 1990

Glensk J., *Czarna księga prasy śląskiej*, t. 1–2, Opole 2006–2007

Glensk J., *Polska i niemiecka prasa w agitacji plebiscytowej — z perspektywy 90 lat*, „Rocznik Historii Prasy Polskiej” 2010, z. 2, s. 29–46.

Koźniewski K., *Historia co tydzień. Szkice o tygodnikach społeczno-kulturalnych 1950–1990*, Warszawa 1999.

Ligarski S., *W zwierniadle ogłoszeń drobnych. Życie codzienne na Śląsku w latach 1945–1949*, Wrocław 2007.

Łukaseicz B., *Prasa Warmii i Mazur w latach 1945–1989*, Olsztyn 1991

Mielczarek T., *Od „Nowej Kultury” do „Polityki”. Tygodniki społeczno-kulturalne i społeczno-polityczne PRL*, Kraków 2003

Oblicza prasy Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego, red. D. Rott, Katowice 2005

Papierem w system. Prasa drugoobiegowa w PRL, red. M. Marcinkiewicz, S. Ligarski, Szczecin 2010.

Pilch A., *Prasa studencka w Polsce w latach 1945–1995*, Rzeszów 1998

Prasa jako źródło do dziejów Śląska i Pomorza w XIX wieku, red. J. Nowosielska-Skobel, e. Włodarczyk, Szczecin 2005.

Smolka L., *Prasa polska na Śląsku Opolskim 1922–1939*, Warszawa–Wrocław 1976

Szaruga L., *Co czytać? Prasa kulturalna 1945–1995*, Lublin 1999

Władyka W., *Krew na pierwszych stronach. Sensacyjne dzienniki Drugiej Rzeczypospolitej*, Warszawa 1982

Wiedza

K_W01 Ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych, P7S_WG

K_W05 Ma pogłębioną wiedzę o metodach i problemach badań różnorodnych dziedzin historii i ich powiązaniu z innymi dyscyplinami humanistycznymi, P7S_WG

K_W08 Posiada pogłębioną wiedzę o różnorodności stanowisk metodologicznych, teorii i szkół naukowych zajmujących się w przeszłości i w teraźniejszości badaniem dziejów człowieka i jego cywilizacji. P7S_WG

K_W10 Posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania najnowszych możliwości popularyzacji różnych źródeł historycznych i wytworów kultury i literatury P7S_WG/K

K_W11 Jest świadomy, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów. P7S_WG

Umiejętności

K_U01 Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, metod i dzieł literackich oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy, P7S_UW

K_U02 Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie historii. P7S_UW

K_U05 Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury z zakresu historii, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym. P7S_UW

K_U08 Posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych w różnych formach i w różnych mediach P7S_UW/K

K_U09 Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań P7S_UW/K

K_U10 Posiada pogłębioną umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych w języku polskim i języku obcym uznawanym za podstawowy dla dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów P7S_UW/O

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01 Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego oraz potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób. P7S_KO

K_K04 Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach. P7S_KK

K_K08 Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne. P7S_KR

Kontakt

adadawid@wp.pl; amaziarz@uni.opole.pl

Adres email lub telefon do osoby odpowiedzialnej za przedmiot

Nazwa przedmiotu ZABYTKI OPOLA	Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział Nauk Społecznych / Instytut Historii / Katedra dydaktyki, nauk wspomagających i popularyzacji historii</i>	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) KAZIMIERZ S. OŻÓG	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin A. Formy zajęć (wybrać) • wykład, • <i>ćwiczenia: terenowe</i> • <i>warsztaty</i> • konwersatorium, • lektorat, • seminarium. B. Sposób realizacji (wybrać) • zajęcia w sali dydaktycznej • zajęcia on-line • <i>zajęcia na obszarze śródmieścia Opola</i> C. Liczba godzin: 15	Liczba punktów ECTS: 3
Status przedmiotu Przedmiot do wyboru	Język wykładowy polski
Metody dydaktyczne <i>Można wybrać metodę/metody z przygotowanej listy lub opisać własny sposób pracy ze studentami, na przykład:</i> • wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną • <i>ćwiczenia terenowe: lektura artefaktów historycznych in situ, analiza porównawcza, analiza tekstów (opisy, plany, rekonstrukcje)</i> • <i>ćwiczenia laboratoryjne: wykonywanie doświadczeń / projektowanie doświadczeń</i>	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne Sposób zaliczenia • <i>zaliczenie z oceną</i> B. Formy zaliczenia na przykład: • <i>ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru (prace zaliczeniowe, przygotowanie elementów związanych z zajęciami w terenie)</i> C. Podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne <i>określane są indywidualnie, jednak powinny zachować stosowność wobec zaplanowanych efektów uczenia się</i>
Cele przedmiotu <i>Zapoznanie studentów z podstawowymi elementami wiedzy na temat dziejów sztuki i stylów sztuki w kontekście artefaktów (architektura, urbanistyka, sztuki plastyczne) zlokalizowanych w śródmieściu Opola; jak również: strukturą dzieła sztuki, możliwymi znaczeniami i sposobami interpretacji.</i>	
Treści programowe <i>Schemat symboliczny miasta, uwarunkowania naturalne i możliwości ich wykorzystania, komunikacja na obszarze miasta na przestrzeni wieków; budowle sakralne dawne i nowoczesne, budynki publiczne i prywatne; plac miejski, deptak, przestrzeń relaksu i odpoczynku; przestrzeń handlu; struktury symboliczne i memoratywne; zasoby artefaktów i wytworów sztuk plastycznych (muzea, galerie).</i>	

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A_1.1 *Mały artystyczny przewodnik po Opolu, Opole 2018.*

A_1.2 *Katalog zabytków sztuki w Polsce, Opole miasto i powiat, Warszawa 1968.*

B. Literatura uzupełniająca

B_1.1 P.P. Maniurka, *Zabytkowe kościoły Opola, „Renowacje i Zabytki” 2010, nr 3, s. 70-85.*

B_1.2 A. Pobóg-Lenartowicz, *Od opola do Opola. Popularna historia miasta, Opole 2018.*

Efekty uczenia się

Wiedza

Wykazuje biegłą znajomość terminologii nauk humanistycznych ze szczególnym uwzględnieniem historii, oraz podstawową z zakresu literatury, kultury i sztuki [K_W03]; posiada pogłębioną wiedzę z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego [K_W12]; ma wiedzę o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym [K_W15].

Umiejętności

Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury z zakresu historii, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym [K_U05]; posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań [K_U09].

Kompetencje społeczne (postawy)

Systematycznie i aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach [K_K02]; docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu [K_K06]; jest gotów do propagowania wiedzy historycznej w środowisku lokalnym [K_K07].

Kontakt

kazimierzozog@gmail.com

Nazwa przedmiotu Humanistyka w praktyce. Organizacja imprez kulturalno-histerycznych		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział / Instytut/Katedra</i> Wydział Nauk Społecznych/Instytut Historii/Katedra Dydaktyki, Nauk Wspomagających i Popularyzacji Historii		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Dr hab. Marek Białokur, prof. UO		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 3
A. Formy zajęć • konwersatorium		
B. Sposób realizacji • zajęcia w sali dydaktycznej		
C. Liczba godzin: 30		
Status przedmiotu Kurs do wyboru (Udział studenta w badaniach naukowych)	Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne • prezentacja • dyskusja • praca indywidualna i grupowa •	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną	
	B. Formy zaliczenia • oceny cząstkowe otrzymywane w trakcie trwania semestru • przygotowanie projektu lub prezentacji	
	C. Podstawowe kryteria • opanowanie materiału prezentowanego na zajęciach i wykazanie się stosowną wiedzą i umiejętnościami na kolokwium zaliczeniowym • aktywny udział w zajęciach	
Cele przedmiotu Przygotowanie studentów do organizacji różnego rodzaju przedsięwzięć o tematyce historycznej i kulturalnej, w tym seminariów, konferencji, odczytów, prelekcji, pokazów, wystaw, debat, dyskusji panelowych czy rekonstrukcji. Przedstawienie i analiza najlepszych pomysłów na ukazanie w edukacji formalnej i przestrzeni publicznej szeroko pojętej problematyki historycznej i kulturalnej.		
Treści programowe 1. Wprowadzenie do zajęć. Prezentacja treści 2. Jak przygotować seminarium popularnonaukowe? 3. Organizacja konferencji naukowych 4. Jak wydać i wypromować książkę? 5. Co jest potrzebne, aby przygotować interesującą wystawę? 6. Jak zorganizować wycieczkę historyczną? 7. Czy ludzi nie można niczego nauczyć, tylko pomóc, by sami to odkryli? 8. Jak zostać rekonstruktorem przeszłości? 9. Jak się przygotować do publicznych wystąpień? 10. Wizyta w opolskich muzeach 11. Za kulisami opolskich teatrów 12. Spotkanie z dyrektorami i pracownikami opolskich placówek kulturalno-oświatowych 13. Na czym polega zarządzanie szkołą. Wizyta w opolskich placówkach oświatowych 14. Czy <i>homo sapiens</i> traci kontrolę nad światem? 15. Podsumowanie zajęć – ocena i samoocena studencka		

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

Harari Y. N., *Sapiens. Od zwierząt do bogów*, Warszawa 2014.

Harari Y.N., *21 lekcji na XXI wiek*, Kraków 2018.

Harari, *Homo deus. Krótka historia jutra*, Kraków 2018.

Kelley Donald, *Granice historii. Badanie przeszłości w XX wieku*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009.

Nowak A., *O historii nie dla idiotów*, Kraków 2019.

Pomorski J., *Homo Metahistoricus. Studium sześciu kultur poznających historię*, Lublin 2019.

Turystyka w edukacji historycznej i obywatelskiej, red. nauk. M. Ausz, J. Bugajska-Więclawska, A. Stęnik, D. Szewczuk, Lublin 2017.

Turystyka martyrologiczna w Polsce – na przykładzie Państwowego Muzeum Auschwitz-Birkenau, pod red. J. Berbeki, Kraków 2012.

B. Literatura uzupełniająca

Domańska Ewa, *Historie niekonwencjonalne*, Poznań 2006.

Historia w przestrzeni publicznej, pod red. J. Wojdon, Warszawa 2018.

Humanizm: tradycje i przyszłość, red. T. Szkołut, Lublin 2003.

Kasperski E., *Humanista na rozstaju dróg* [<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,5197>].

Gogineni B., *Humanizm w XXI wieku* [<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,4378>].

Wiedza

K_W03 - Wykazuje biegłą znajomość terminologii nauk humanistycznych ze szczególnym uwzględnieniem historii oraz podstawową z zakresu filozofii, literatury, kultury i sztuki

K_W07 - Zna i rozumie zaawansowane metody analizy, interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji i szkół badawczych w obrębie historii

K_W10 - Posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania najnowszych możliwości popularyzacji różnych źródeł historycznych i wytworów kultury i literatury

Umiejętności

K_U08 Posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych w różnych formach i w różnych mediach

K_U10 - posiada pogłębioną umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych w języku polskim i języku obcym uznawanym za podstawowy dla dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów

K_U09 - Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań

K_U06 - Umie korzystać z technologii informacyjnej, multimediów i zasobów Internetu. Potrafi opracowywać dane dotyczące historii i związanych z nią dyscyplin nauki, stosując m. in. metody statystyczne oraz tworząc bazy danych.

K_U12 Posiada umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i analizy relacji interpersonalnych w organizacjach..

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01 - Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego doształcania się i rozwoju kulturalnego.

K_K03 - Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach.

K_K08 - Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne.

Efekty uczenia się

Kontakt

mbialokur@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Od folkloru do folku	Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział / Instytut/Katedra</i> <i>Wydział Nauk Społecznych, Instytut Historii</i>	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Pucia	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin A. Formy zajęć (wybrać) • wykład, • <i>ćwiczenia: audytoryjne, laboratoryjne, terenowe, warsztatowe,</i> • <u>konwersatorium</u>, • <i>lektorat,</i> • <i>seminarium.</i> B. Sposób realizacji (wybrać) • <u>zajęcia w sali dydaktycznej</u> • <i>zajęcia on-line</i> • <i>zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UO (w tym przypadku należy określić, gdzie są prowadzone)</i> C. Liczba godzin: 15	Liczba punktów ECTS: 2
Status przedmiotu	Język wykładowy polski
Metody dydaktyczne <i>Można wybrać metodę/metody z przygotowanej listy lub opisać własny sposób pracy ze studentami, na przykład:</i> • <i>wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną</i> • <i>ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją / metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny) / gry symulacyjne / praca w grupach / analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) / dyskusja / rozwiązywanie zadań</i> • <i>ćwiczenia laboratoryjne: wykonywanie doświadczeń / projektowanie doświadczeń</i>	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne Sposób zaliczenia • <i>zaliczenie z oceną</i> B. Formy zaliczenia na przykład: • <u>zaliczenie ustne</u> / kolokwium • <i>wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie projektu lub prezentacji / przeprowadzenie badań i prezentacja ich wyników (pisemna / ustna) / wykonanie określonej pracy praktycznej</i> • <i>ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru</i> C. Podstawowe kryteria <i>Znajomość zagadnień poruszanych w ramach zajęć – 70%</i> <i>Znajomość treści lektury – 30%</i>
Cele przedmiotu Zaznajomienie studentów z zagadnieniami dotyczącymi definiowania folkloru, folkloryzmu i współczesnych nurtów inspirowanych folklorem w muzyce, ze szczególnym uwzględnieniem polskiej kultury muzycznej	
Treści programowe 1. Zagadnienia i pojęcia podstawowe 2. Tradycja 3. Ludowość 4. Folklor 5. Folkloryzm 6. Wiejskie zespoły śpiewacze, teatr ludowy 7. Zespoły instrumentalne 8. Folklor rekonstruowany – zespoły miejskie 9. Inspiracje folklorem 10. Folk – pojęcia i nurty 11. Kultura rodzima a elementy obcych tradycji 12. Awangarda	

13. Próby zdefiniowania stanu aktualnego
14. Prognozy

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- A. Czekanowska, *Kultury tradycyjne wobec współczesności. Muzyka, poezja, taniec*, Warszawa 2008
T. Rokosz, *Od folkloru do folku. Metamorfozy pieśni tradycyjnych we współczesnej kulturze*, Siedlce 2009
E. Wróbel, *Folklor a muzyka środowisk młodzieżowych w Polsce lat dziewięćdziesiątych*, „Muzyka” 3/2001
W. Grozdew-Kołacińska, *Muzyka tradycyjna i folkowa we współczesnym krajobrazie polskiej kultury muzycznej*, „Wychowanie Muzyczne” 4/2014

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- Bielawski, *Tradycje ludowe w kulturze muzycznej*, Warszawa 1999
W. Grozdew-Kołacińska (red.) *Raport o stanie tradycyjnej kultury muzycznej*, Warszawa 2014

B. Literatura uzupełniająca

- J. P. Jackowski (red.), *Polska muzyka tradycyjna – dziedzictwo fonograficzne. Stan aktualny – zachowanie – udostępnianie*, Warszawa 2017
J. Bauman-Szulałowska (red.), *Współczesność spadkobiercą tradycji. Z problematyki śląskiej kultury muzycznej*, Katowice 2000
D. Simonides, *Mądrość ludowa. Dziedzictwo kulturowe Śląska Opolskiego*, Wrocław 2007
T. Smolińska (red.), *Tradycyjne zwyczaje i obrzędy śląskie*, Opole 2004
A. Czekanowska, *Kultury muzyczne Azji*, Kraków, 1980

Efekty uczenia się	Wiedza Student: K_W09 Wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym P7S_WG K_W15 Ma wiedzę o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym P7S_WG/K K_W25 ma pogłębioną wiedzę o specyfice muzyki oraz jej pochodzeniu, funkcjach i uwarunkowaniach społecznych P7S_WG K_W30 ma rozległą wiedzę o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym, ze szczególnym uwzględnieniem kultury muzycznej P7S_WG/K
	Umiejętności Student: K_U01 Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, metod i dzieł literackich oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy, P7S_UW K_U05 Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury z zakresu historii, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym P7S_UW K_U09 Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań P7S_UW/K K_U16 potrafi w sposób zaawansowany wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł muzycznych (muzykalia dawne i współczesne, źródła fonograficzne, instrumenty) i literatury przedmiotowej (z wykorzystaniem internetowych baz danych) oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy z wykorzystaniem zdobytej wiedzy P7S_UU
	Kompetencje społeczne (postawy) Student: K_K02 Systematycznie i aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach. P7S_KR K_K06 Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. P7S_KK

Kontakt

Adres email lub telefon do osoby odpowiedzialnej za przedmiot
mpucia@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Wielokulturowość Kresów Wschodnich		Kod ECTS MK 46	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych/Pracownia Historii Nowożytnej			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Magdalena Ujma			
		Liczba punktów ECTS: 2	
A. Formy zajęć wykład			
B. Sposób realizacji zajęcia w sali dydaktycznej, zajęcia przeprowadzane w czasie wyjazdów dydaktycznych			
C. Liczba godzin: 30			
Status przedmiotu Do wyboru		Język wykładowy Polski	
Metody dydaktyczne Wykład		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną	
		B. Formy zaliczenia Przygotowanie referatu z wykorzystaniem źródeł historycznych i naukowej oraz popularnonaukowej literatury przedmiotu.	
		C. Podstawowe kryteria Umiejętność oceny związku wielokulturowości z kształtowaniem się zjawisk kulturalnych, artystycznych, politycznych, gospodarczych i społecznych.	
Cele przedmiotu Usystematyzowanie wiedzy na temat funkcjonowania zorganizowanych ludzkich społeczności w warunkach skomplikowanej struktury etnicznej i wyznaniowej. Poszerzenie wiadomości dotyczących najważniejszych stref oddziaływania odmienności religijnej i etnicznej na lokalną społeczność.			
Treści programowe B. Problematyka wykładów 1. Wielokulturowość i Kresy Wschodnie – definicja. 2. Wielokulturowe wpływy na kształtowanie się kultury i obyczajowości stanu szlacheckiego. 3. Kultura i obyczajowość Żydów Ormian i Greków w nowożytnym Lwowie. 4. Tatarzy polscy w krajobrazie kulturowym Rusi i Litwy. 5. Prawosławni Rusini w nowożytnym mieście. 6. Schizmatycy a unicy po unii brzeskiej 1596 roku. 7. Bractwa cerkiewne i ich znaczenie w czasie walki z prawosławiem. 8. Zakon bazylianów jako pomost między kulturą prawosławną a rzymskokatolicką. 9. Magnateria a poddani różnego pochodzenia etnicznego i różnych religii. 10. Sejmikująca szlachta wobec mieszczan różnego pochodzenia etnicznego. 11. Mieszczanie wobec Żydów i Ormian. 12. Magnacka rezydencja wobec wielokulturowości. 13. Edykty monarsze wobec uprawnień rzemieślników i kupców różnych nacji. 14. Osadnictwo i jego wpływ na kształtowanie się wielokulturowej społeczności wiejskiej. 15. Życie codzienne w wielokulturowym mieście.			

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- Błaszczyk G., *Współczesne spojrzenie na stosunki polsko-litewskie w latach 1569–1795*, [w:] *Rzeczpospolita w XVI–XVIII wieku. Państwo czy wspólnota?*, red. B. Dybaś, P. Hanczewski, T. Kempa, Toruń 2007.
- Łoziński S., *Patrycyat i mieszczaństwo lwowskie w XVI i XVII wieku*, Lwów 1882.
- Szlachta - granice etniczne, wyznaniowe i cywilizacyjne, Szlachta i Ziemiaństwo na Ziemiach Dawnej Rzeczypospolitej*, wyd. Ciesielski T., Mikulski K., Korytko A., Warszawa 2016.
- Kot S., *Świadomość narodowa w Polsce XV–XVII w.*, [w:] *Polska złotego wieku a Europa*, wybór: H. Barycz, Warszawa 1987.
- Lorens B., *Bractwa cerkiewne w eparchii przemyskiej w XVII i XVIII*, Rzeszów 2005.
- Mironowicz A., *Specyfika tolerancji wyznaniowej na kresach wschodnich Rzeczypospolitej*, [w:], *Pogranicza etniczne w Europie Harmonia i konflikty*, red. K. Krzysztofek, A. Sadowski, Białystok 2001.
- Podraza A., *Uwarunkowania historyczne rozwoju kultury na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej*, [w:] *Miasto i kultura ludowa w dziejach Białorusi, Litwy, Polski i Ukrainy*, Kraków 1996.
- Prochaska A., *Lwów a szlachta*, Lwów 1919.
- Rzeczpospolita państwem wielu narodowości i wyznań. XVI-XVIII wiek*, red. A. Filipczak-Kocur, T. Ciesielski, Warszawa-Opole 2008.
- Sobczak J., *Położenie prawne ludności tatarskiej w Wielkim Księstwie Litewskim*, Warszawa-Poznań 1984
- Topolska M.B., *Stan wyznaniowej i językowej tożsamości Rusinów w Rzeczypospolitej Obojga Narodów (1569–1648)*, [w:] *Europa ŚrodkowoWschodnia. Ideologia, historia a społeczeństwo. Księga poświęcona pamięci Profesora Wojciecha Peltza*, Zielona Góra 2005
- Ujma M., *Styl życia w podróżach Marii Kazimierzy i Jana Sobieskich*, [w:] *Samotrzeć, w kompanii czy z orszakiem. Społeczne aspekty podróżowania w średniowieczu i w czasach nowożytnych*, red. M. Saczyńska i E. Wólkiewicz, Warszawa 2012.
- Ujma M., *Polityczna i kulturalna rola rezydencji Jana III Sobieskiego*, „Studia Dobrzyckie Ziemiańskie”, nr 1, red. M. Jaeger, K. Balcer, Sz. Balcer, A. Filipiak, Dobrzyca 2010.
- Ujma M., *Siedziba magnacka a styl życia magnaterii na przykładzie ruskich rezydencji rodziny Sobieskich w drugiej połowie XVII wieku*, [w:] *Trudne sąsiedztwo. Studia z dziejów stosunków polsko-rosyjskich w XVI-XX wieku*, red. A. Szczepaniak, Toruń 2007.
- Ujma M., *Rezydencje Jana Sobieskiego w krajobrazie kulturowym Rusi drugiej połowy XVII w.*, [w:] *Dwór polski-zjawisko historyczne i kulturowe*, red. A. Sieradzka, Kielce 2004.
- Zakrzewski A.B., *Niektóre aspekty położenia kulturalnego Tatarów litewskich w XVI–XVIII wieku*, [w:] *Wilno – Wileńszczyzna jako krajobraz i środowisko wielu kultur*, t. 2, red. E. Feliksiak, Białystok 1992.

Efekty kształcenia (Szczegółowe zalecenia i wskazówki praktyczne przedstawiono w „Jak przygotować programy kształcenia...” Krasniewski A., rozdz. 5.3.2.2. str. 46-49.

Wiedza

K_W07 Zna i rozumie zaawansowane metody analizy, interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji i szkół badawczych w obrębie historii **P7S_WG/K**

K_W09 Wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym **P7S_WG**

K_W11 Jest świadomy, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów. **P7S_WG**

Umiejętności

K_U01 Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, metod i dzieł literackich oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy **P7S_UW**

K_U06 Umie korzystać z technologii informacyjnej, multimediiów i zasobów Internetu. Potrafi opracowywać dane dotyczące historii i związanych z nią dyscyplin nauki, stosując m. in. metody statystyczne oraz tworząc bazy danych. **P7S_UW/K**

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K05 Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. **P7S_KK**

K_K06 Jest gotów do propagowania wiedzy historycznej w środowisku lokalnym. **P7S_KO**

K_K07 Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez

grupy narodowe, społeczne i polityczne. **P7S_KR**
K_K08 Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności. **P7S_KR**

Kontakt

magdau.opole@interia.pl

Nazwa przedmiotu Historia Niemiec		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział / Instytut/Katedra Wydział Nauk Społecznych, Instytut Historii, Katedra historii powszechnej i Polski XIX w. i najnowszej</i>			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Dr hab. Marcin Bohm, Dr Mariusz Patelski			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS:	
A. Formy zajęć (wybrać) • wykład,		2	
B. Sposób realizacji (wybrać) • zajęcia w sali dydaktycznej			
C. Liczba godzin: 30			
Status przedmiotu		Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne • wykład z prezentacją multimedialną		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną	
		B. Formy zaliczenia • kolokwium • wykonanie pracy zaliczeniowej	
		C. Podstawowe kryteria: uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium, oraz z pracy zaliczeniowej	
Cele przedmiotu Prezentacja wybranych zagadnień z historii państw niemieckojęzycznych, powiązanie treści dotyczących dziejów tych państw z historią powszechną; analiza wybranych zagadnień, dotyczących dziejów krajów niemieckojęzycznego kręgu kulturowego..			
Treści programowe <i>A. Problematyka wykładu</i> Dynastia Ottonów i jej wpływ na kształtowanie się narodu niemieckiego. Dynastia Hohenstaufów. Habsburgowie, kształtowanie się przyszłej potęgi. Dynastia Luksemburgów w Niemczech, Czechach i na Śląsku. Osadnictwo niemieckie w średniowieczu. Wielka kolonizacja. Marcin Luter i reformacja. Wojny XVII i XVIII w. Państwa niemieckie w czasach wojen napoleońskich. Kongres wiedeński a państwa niemieckie. Droga Niemiec do zjednoczenia Pierwsza wojna światowa i Traktat Wersalski Rewolucja nazistowska w Niemczech II wojna światowa i holokaust Powstanie berlińskie 1953 r. Stosunki niemiecko-polskie w dobie Polski Ludowej i współcześnie Rozpad imperium sowieckiego a zjednoczenie Niemiec			

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- Althoff G., *Ottonowie. Władza królewska bez państwa*, Warszawa 2009.
- Czaplinski W., Korta W., Galos A., *Historia Niemiec*, Wrocław 2010,
- Paluszyński T., *Historia Niemiec i państw niemieckich*, Poznań 2005.
- Weinfurter S., *Niemcy w średniowieczu 500 – 1500*, Warszawa 2010.
- Schilling H., *Marcin Luter, Buntownik w czasach przełomu*, Warszawa 2009.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- Bullock A., *Hitler i Stalin. Żywoty równoległe*, t. 1-2, Warszawa 1999,
- Krockow Ch., *Bismarck. Biografia*, Warszawa 1998,
- Łuczak Cz., *Dzieje gospodarcze Niemiec*, Poznań 2004,
- Orłowski H., *„Polnische Wirtschaft”: nowoczesny niemiecki dyskurs o Polsce*, Olsztyn 1998,
- Wiess E., *Fryderyk Barbarossa. Mit i Rzeczywistość*, Warszawa 2001.
- Willson P. H., *Wojna trzydziestoletnia 1618-1648. Tragedia Europy*, Oświęcim 2017.
- Wolle S., *Wspaniały świat dyktatury: codzienność i władza w NRD 1971-1989*, Warszawa 2003.

B. Literatura uzupełniająca

- Bereszyński Z., *Komunistyczny aparat bezpieczeństwa i ludność niemiecka na Górnym Śląsku w latach 1945-1990*, Opole 2017,
- Bielawska A., *Normalizacja stosunków polsko-niemieckich – proces wciąż trwający?*, „Środkowoeuropejskie Studia Polityczne” 2009, nr 3, s. 159-200.
- Strzelczyk J., *Otton III*, Poznań 2002.
- Strzelczyk J., *Otton I Wielki*, Warszawa 2018.
- Seibt F., *Karol IV - cesarz w Europie 1346-1378*, Warszawa 2018.

Efekty uczenia się

Wiedza

Uczestnik zajęć:

- ma pogłębioną wiedzę o specyfice wiedzy o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych; K_W01 P7S_WG,
- posiada pogłębioną wiedzę o źródłach informacji (takich jak bibliografie, dokumenty, katalogi) jak też wiedzę o korzystaniu ze źródeł historycznych; K_W04 P7S_WG,
- wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym K_W09 P7S_WG.

Umiejętności

Uczestnik zajęć:

- potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, metod i dzieł literackich oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy; K_U01 P7S_UW
- potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową; K_U03 P7S_UU
- potrafi pracować w grupie przyjmując zarówno rolę kierowniczą jak i członka zespołu oraz potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania K_U16 P7S_UO

Kompetencje społeczne (postawy)

Uczestnik zajęć:

- rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego oraz potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób; K_K01 P7S_KO,
- systematycznie i aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach; K_K02 P7S_KR,
- respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju. K_K05 P7S_KK.

Kontakt

Adres email lub telefon do osoby odpowiedzialnej za przedmiot patelski@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Historia Rosji	Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych UO, Instytut Historii UO	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Tomasz Ciesielski, Mariusz Sawicki, Antoni Maziarz	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin A. Formy zajęć Wykład B. Sposób realizacji zajęcia w sali dydaktycznej C. Liczba godzin: 30	Liczba punktów ECTS: 2
Status przedmiotu Przedmiot do wyboru	Język wykładowy polski
Metody dydaktyczne Wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną B. Formy zaliczenia ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru C. Podstawowe kryteria Aktywność na zajęciach, obecność, zaliczenie w formie odpowiedzi ustnej, przygotowanie prezentacji lub referatu.
Cele przedmiotu Celem przedmiotu jest przedstawienie studentom wybranych zagadnień z historii Rosji, ze szczególny uwzględnieniem tych, które miały największy wpływ na wewnętrzne dzieje państwa. Nie bez znaczenia będzie również ukazanie złożoności określonych procesów historycznych zachodzących w państwie rosyjskim oraz i wpływu na historię Europy i świata.	
Treści programowe 1. Przewroty pałacowe. Od upadku Mienszykowa do rządów cesarzowej Elżbiety. 2. Rosja w dobie wojny siedmioletniej. 3. Polityka wewnętrzna Katarzyny II. 4. System północny. 5. Polityka zagraniczna Rosji w latach 1774-1796 i rządy Pawła I. 6. Polityka Rosji wobec narodów Kaukazu w XIX i XX w. 7. Historia Syberii w XVIII-XX w. 8. Rosja w ujęciu Lwa Tołstoja 9. Stereotypy w relacjach polsko-rosyjskich. 10. Rewolucje lutowa i październikowa 11. Bolszewicki system totalitarny 12. Życie prywatne Lenina i Stalina 13. Związek Radziecki w okresie II wojny światowej 14. ZSRR w dobie Breżniewa 15. Rozpad bloku sowieckiego i Związku Radzieckiego	

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

- Z. Wójcik, Historia powszechna XVI-XVII wieku,
E. Rostworowski, Historia powszechna XVIII wieku, różne wydania;
L. Bazyłow, Historia Rosji, Wrocław 1982, L. Bazyłow, Historia Rosji, t. I-II, Warszawa 1985,
J. Ochmański, Dzieje Rosji do roku 1861, Warszawa-Poznań 1980;
Z Wójcik, Dzieje Rosji 1533-1801, Warszawa 1981.

B. Literatura uzupełniająca

- Alliujewa S., Córka Stalina o Stalinie, Rosji, sobie, Warszawa 2014;
Basinskij P., Lew Tołstoj - ucieczka z raj, Warszawa 2015;
Blecharczyk K., Od ofiar do katów: Feliks Dzierżyński i bolszewicy, Kraków 2017;
Bullock A., Hitler i Stalin. Żywoty równoległe, t.1-2, Warszawa 1999
Czurbanow J.M., Rosja Breżniewa, Warszawa 2015
Europa i świat w początkach epoki nowożytnej, t. 1, pod red. A. Mączaka, Warszawa 1991;
Europa w dobie absolutyzmu oświeconego, pod red. T. Cegielskiego, Warszawa 1992;
Geller M., Utopia u władzy: historia Związku Radzieckiego, Lublin 1988;
Hartley J., Syberia: historia i ludzie, Kraków 2015
Historia Kościoła Rzymskokatolickiego w Imperium Rosyjskim (XVIII-XX w.) w dokumentach Rosyjskiego Państwowego Archiwum Historycznego, Sankt Petersburg-Warszawa 1999;
Kaczyńska E., Syberia: największe więzienie świata
Kucharzewski J., Od białego caratu do czerwonego, Warszawa 1998-2000
Lazari A., Katalog wzajemnych uprzedzeń Polaków i Rosjan, Warszawa 2006
Łukawski Z., Historia Syberii, Wrocław 1981
Marcou L., Życie prywatne Stalina, Warszawa 1999
McCauley M., Narodziny i upadek Związku Radzieckiego, Warszawa 2010;
Mucha B., Dzieje cenzury w Rosji, Łódź 1994;
Nowak A.T., Jak rozbić rosyjskie imperium? Idee polskiej polityki wschodniej (1733-1921), Warszawa 1995.
Schilling H., Jedność i różnorodność Europy we współczesnej epoce nowożytnej: religia, społeczeństwo, państwo, Warszawa 2010;
Serczyk W., Piotr I Wielki, kilka wydań - do wyboru,
Serczyk W.H., Katarzyna II, Wrocław 1989
Sołżenicyn A., Archipelag Gułag, Warszawa 1999
Syberia. Historia i ludzie, red. J. Kur-Kononowicz, Rzeszów 2018
Syberia: 400
Szklowski W., Lew Tołstoj, Warszawa 1982;

Wiedza

Posiada pogłębioną wiedzę o różnorodności stanowisk metodologicznych, teorii i szkół naukowych zajmujących się w przeszłości i w teraźniejszości badaniem dziejów człowieka i jego cywilizacji.

(K_W08 P7S_WG)

Wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym (K_W09 P7S_WG)

Jest świadomy, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów. (K_W09 P7S_WG)

Umiejętności

Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, metod i dzieł literackich oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy (K_U01 P7S_UW)

Posiada umiejętność integrowania wiedzy historycznej w wiedzę z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych (K_U04 P7S_UW)

Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury z zakresu historii, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym (K_U05 P7S_UW)

Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań (K_U09 P7S_UW/K)

Efekty uczenia się

Kompetencje społeczne (postawy)

Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju kulturalnego oraz potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób (K_K01 P7S_KO)
Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach (K_K04 P7S_KK)
Respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju. (K_K05 P7S_KK)

Kontakt

msawicki@uni.opole.pl, tciesielski@uni.opole.pl, amaziarz@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Historia dyplomacji		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych UO, Instytut Historii UO		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Mariusz Sawicki		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 2
A. Formy zajęć wykład		
B. Sposób realizacji zajęcia w sali dydaktycznej		
C. Liczba godzin: 30		
Status przedmiotu Przedmiot do wyboru	Język wykładowy Polski	
Metody dydaktyczne wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną	
	B. Formy zaliczenia - ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru	
		C. Podstawowe kryteria aktywność na zajęciach, obecność, zaliczenie w formie odpowiedzi ustnej, przygotowanie prezentacji lub referatu.
Cele przedmiotu Celem zasadniczym jest analiza bardzo złożonej problematyki badawczej dotyczącej historii dyplomacji. Szczególny akcent kładziony będzie na dzieje dyplomacji europejskiej w tym oczywiście polskiej. Omawiane będą najważniejsze działania dyplomatyczne, ich kierunku oraz efektywności. Wszystkie te zagadnienia analizowane będą na przykładzie konkretnych wydarzeń historycznych oraz okresów w dziejach Europy i poszczególnych państw. Ważne będą również kwestie związane z funkcjonowaniem dyplomacji w XX wieku, a także czasach nam współczesnych.		
Treści programowe 1. Dyplomacja – zakres działania, kompetencje, terminologia. 2. Starożytny Wschód, Grecja i Rzym – narodziny dyplomacji. 3. Dyplomacja papieska i świecka w średniowieczu. 4. Dominacja dyplomacji francuskiej w II połowie XVII i XVIII wieku. 5. Zadania dyplomacji angielskiej/brytyjskiej w czasach nowożytnych. 6. Dyplomacja państw europejskich w XVIII wieku. 7. Problemy relacji dyplomatycznych w Europie w czasach napoleońskich. 8. Europa w dobie rewolucji połowy XIX wieku – problemy wzajemnych relacji dyplomatycznych. 9. Najważniejsze zadania dyplomacji amerykańskiej do I wojny światowej. 10. Dyplomacja europejska na rozdrożu – ku wojnie. 11. Między wojnami – utrzymanie pokoju. 12. Świat dyplomacji w końcowej fazie i po II wojnie światowej. 13. Ambasady i konsulaty – funkcje i kompetencje działania. 14. Korespondencja dyplomatyczna i służbowa. 15. Współczesne problemy dyplomacji europejskiej.		

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

Historia dyplomacji polskiej X-XX w., pod red. G. Labudy i W. Michowicza, Warszawa 2003; Historia dyplomacji, t. 1, 2, 3, praca zbiorowa, Warszawa 1973; Dyplomacja, pod red. M. Wilk, Łódź 2002; R. P. Bartson, Modern Diplomacy, Longman, London–New York 1997; A. W. Bortnowski, Współczesny Protokół dyplomatyczny savoir-vivre i ceremoniał w praktyce, Toruń 2012; R. Frelek, Dzieje dyplomacji. Zarys historii stosunków międzynarodowych, Warszawa 2006; H. Kissinger, Dyplomacja, Warszawa 2009.

B. Literatura uzupełniająca

B. Dobrzańska, M. Sitek, Mini leksykon dyplomatyczny, Józefów 2011; B. Grzeleński, Dyplomacja polska w XX wieku, Warszawa 2006; C. Ikanowicz, J. W. Piekarski, Protokół dyplomatyczny i dobre obyczaje, Warszawa 2007; J. Katz-Suchy, Zarys historii dyplomacji, Warszawa 1966; J. Sutor, Korespondencja dyplomatyczna, Warszawa 2010; A. Przyboś, R. Żelewski, Dyplomaci w dawnych czasach, Kraków 1959; Polska służba dyplomatyczna XVI—XVIII. Studia, red. Z. Wójcik, Warszawa 1966; St. E. Nahlik, Narodziny nowożytnej dyplomacji, Wrocław 1971; R. Przeździecki, Diplomatie et protocole à la Cour de Pologne, t. 1, 2, Paris 1934-1937; B. Mowat, A History of European Diplomacy 1451—1789, London 1928; Z. Wójcik, Historia powszechna XVI-XVII wieku, E. Rostworowski, Historia powszechna XVIII wieku, W. Czaplinski, Historia Niemiec, Wrocław 1981, L. Bazyłow, Historia Rosji, Wrocław 1982, L. Bazyłow, Historia Rosji, t.I-II, Warszawa 1985, J. Kędziński, Dzieje Anglii, Wrocław 1986; Paul Jonson, Historia Anglików, Gdańsk 1995; J. Baszkiewicz, Historia Francji, Wrocław 1995; A. Chwalba, Historia powszechna XIX wiek, Warszawa 2009; K. Tschuppik, Maria Teresa: historia panowania, Kraków 2004, Pierre Gaxotte, Ludwik XIV, 1984, J. Baszkiewicz, Richelieu, Warszawa 1984, W. Serczyk, Piotr I Wielki, kilka wydań - do wyboru; W. A. Serczyk, Katarzyna II, Wrocław 1989, F. Fejtő, Józef II, Warszawa 1993. S. Grodziński, Habsburgowie. Dzieje dynastii, Wrocław 1998, Europa w dobie absolutyzmu oświeconego, pod red. T. Cegielskiego, Warszawa 1992,

Wiedza

Posiada szczegółową wiedzę z zakresu historii Polski i powszechnej (K_W02/P7S_WG). Posiada pogłębioną wiedzę o źródłach informacji (takich jak bibliografie, dokumenty, katalogi) jak też wiedzę o korzystaniu ze źródeł historycznych (K_W04/P7S_WG). Ma pogłębioną wiedzę o metodach i problemach badań różnorodnych dziedzin historii i ich powiązaniu z innymi dyscyplinami humanistycznymi (K_W05/P7S_WG). Posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania najnowszych możliwości popularyzacji różnych źródeł historycznych i wytworów kultury i literatury (K_W10/P7S_WG/K). Jest świadomy, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów (K_W11/P7S_WG).

Umiejętności

Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, metod i dzieł literackich oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy (K_U01/P7S_UW). Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie historii (K_U02/P7S_UW). Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową (K_U03/P7S_UU). Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury z zakresu historii, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym (K_U05/P7S_UW)

Kompetencje społeczne (postawy)

Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego oraz potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób (K_K01/P7S_KO). Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach (K_K04/P7S_KK). Respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju (K_K05/P7S_KK). Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu (K_K06/P7S_KK). Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii i literatury dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach (K_K03/P7S_KK).

Kontakt

msawicki@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Wielokulturowość Śląska	Kod ECTS według ustalonego wzoru
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych, Instytut Historii	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) dr Adriana Dawid	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin A. Formy zajęć (wybrać) • wykład, • B. Sposób realizacji (wybrać) • zajęcia w sali dydaktycznej C. Liczba godzin: 30	Liczba punktów ECTS: 2
Status przedmiotu Przedmiot do wyboru	Język wykładowy polski
Metody dydaktyczne <i>Można wybrać metodę/metody z przygotowanej listy lub opisać własny sposób pracy ze studentami, na przykład:</i> • wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną B. Formy zaliczenia na przykład: • zaliczenie ustne C. Podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne <i>określane są indywidualnie, jednak powinny zachować stosowność wobec zaplanowanych efektów uczenia się</i> Udział w zajęciach Odpowiedź ustna
Cele przedmiotu <i>Utrwalenie i pogłębienie wiedzy na temat historii Śląska od czasów najdawniejszych do współczesności, z szczególnym uwzględnieniem jego bogatej o zróżnicowanej spuścizny kulturowej. Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy materiałów źródłowych, historiograficznych i historycznych z zakresu historii Śląska Zapoznanie z najważniejszymi syntezami historii Śląska Omówienie wybranych opracowań monograficznych z historii Śląska</i>	
Treści programowe <i>W tym polu umieszcza się jasną i zwięzłą prezentację treści realizowanych podczas zajęć, przy czym uwzględnia się podział na poszczególne formy zajęć, na przykład:</i> A. Problematyka wykładów • Wpływy wielu kultur na Śląsk w średniowieczu • Sztuka nowożytna i nowoczesna na Śląsku • Wpływy czeskie na Śląsku • Wpływy niemieckie na Śląsku • Wpływy polskie na Śląsku • Atrakcje turystyczne Śląska • Katolicyzm na Śląsku • Protestanci na Śląsku	

- Żydzi na Śląsku
- Szlachta i arystokracja śląska
- Mowa śląska
- Śląska literatura niemieckojęzyczna
- Obrzędy i obyczaje śląskie
- Śląsk podzielony (1922–1939)
- Polacy z Kresów Wschodnich na Górnym Śląsku

Wykaz literatury

Podstawowa literatura:

- Bahlcke J., *Śląsk i Ślązacy*. Warszawa 2001.
- *Górny Śląsk i Górnoszlązacy. Wokół problemów regionu i jego mieszkańców w XIX i XX w.*, red. S. Rosenbaum, Katowice–Gliwice 2014.
- *Historia Górnego Śląska. Polityka, gospodarka i kultura europejskiego regionu*, red. J. Bahlcke, D. Gawrecki, R. Kaczmarek, Gliwice 2011.
- *Historia Śląska*, red. M. Czapliński i in., Wrocław 2002.
- *Leksykon mitów, symboli i bohaterów Górnego Śląska XIX–XX wieku*, red. B. Linek, A. Michalczyk, Opole 2015

Literatura uzupełniająca:

- Dawid A., *Niepolskie Opolskie. Władze polityczne i administracyjne oraz aparat bezpieczeństwa wobec proniemieckich postaw mieszkańców województwa opolskiego (1950–1956)*, Opole 2020
- Hytrek A., *Górny Szlązk: pod względem obyczajów, języka i usposobienia ludności*, Opole 1996
- Kłosek E., „Swoi” i „obcy” na Górnym Śląsku od 1945 roku. *Środowisko miejskie*, Wrocław 1993.
- Korzeniowska W., *Ziemiaństwo na Górnym Śląsku w XIX i XX wieku. Studium monograficzne*, Opole 1997
- *Kresowianie na Śląsku Opolskim*, red. M. Kalczyńska, Opole 2011
- *Na granicy. Rzecz o czasach, ludziach i miejscach / Grenzgänger. Erzählte Zeiten, Menschen, Orte*, Gliwice 2008.
- Kortko D., Ostowska L., *Pierony. Górny Śląsk po polsku i niemiecki*, Warszawa 2014
- *Kościoty i związki wyznaniowe a konflikty polsko-niemieckie na górnym Śląsku w latach 1919–1921*, red. Z. Kapata, J. Myszor, Bytom 2005.
- Kowalska A., *Z badań nad dziejami języka polskiego na Śląsku*, Katowice 2002
- Kulak T., *Wizerunek Śląska w polskich opisach etnograficznych i relacjach z podróży po Śląsku w II połowie XIX wieku*, w: *Wokół stereotypów Niemców i Polaków*, red. W. Wrzesiński, Wrocław 1993.
- *Kultura ludowa śląskiej ludności rodzimej*, red. D. Simonides, Wrocław 1991.
- Linek B., *Tożsamość śląska w okresie państw narodowych*, „Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka” 2013, nr 4, s. 95–117.
- Maciołek M., *Tożsamość narodowa Czechów w świetle piśmiennictwa czeskiego XVII wieku*, Wrocław 2012
- Myszor J., *Duchowieństwo katolickie na Śląsku 1742–1914. Z dziejów duszpasterstwa diecezji wrocławskiej*, Katowice 2011.
- Namysto A., *Utracone nadzieje. Ludność żydowska w województwie śląskim/katowickim w*

latach 1945–1970, Katowice 2012.

- Potočka J., *Kim są Czesi*, Wiedeń 1991.
- *Śląsk Opolski. Dziedzictwo i współczesność*, red. D. Simonides, Opole 2005
- Tambor J., *Mowa Górnoszlązaków oraz ich tożsamość etniczna*, Katowice 2008
- Wrzesiński W., *Sąsiad czy wróg? Ze studiów nad kształtowaniem obrazu Niemca w Polsce w latach 1795–1939*, Wrocław 2007
- *Żydzi na Górnym Śląsku*, red. Kalinowska-Wójcik B., Keller D., Rybnik–Katowice 2012

Wiedza

- opanowanie przez studentów materiału zawartego w syntezach zamieszczonych w wykazie literatury
- opanowanie przez studentów terminologii historycznej obejmującej pojęcia z zakresu historii Śląska
- opanowanie przez studentów wiedzy na temat różnych ujęć/interpretacji historii Śląska.

EKK

K_W02 Posiada pogłębioną wiedzę z zakresu historii Polski i powszechnej.

K_W05 Ma pogłębioną wiedzę o metodach i problemach badań różnorodnych dziedzin historii i ich powiązaniu z innymi dyscyplinami humanistycznymi. Zna i rozumie zależności między filozofią i naukami na poziomie umożliwiających interdyscyplinarną i multidyscyplinarną pracę ze specjalistami z innych dziedzin nauki

K_W08 Posiada pogłębioną wiedzę o różnorodności stanowisk metodologicznych, teorii i szkół naukowych zajmujących się w przeszłości i w teraźniejszości badaniem dziejów człowieka i jego cywilizacji

K_W09 Wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym.

K_W11 Wie, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów.

Umiejętności

- utrwalenie i doskonalenie metod krytycznej analizy źródeł historycznych i historiograficznych

EKK

K_U01 Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod. P6S_UW

K_U02 Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów.

K_U07 Posiada pogłębioną umiejętność komunikowania się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla obszaru nauk historycznych.

K_U10 posiada pogłębioną umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych w języku polskim i języku obcym uznawanym za podstawowy dla dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów

Kompetencje społeczne (postawy)

- wyrabianie postawy systematycznego doskonalenia się w zakresie wilkulturowości Śląska
- utrwalanie postawy respektowania/poszanowania/próby zrozumienia różnych interpretacji historii Śląska w kontekście różnic narodowych, religijnych, kulturowych, ekonomicznych i politycznych
- kształtowanie postawy cechującej się świadomym propagowaniem wiedzy historycznej w środowisku lokalnym

K_K01 Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju kulturalnego.

K_K03 Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach.

K_K04 Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach.

K_K05 Respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju.

K_K06 Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu.

K_K08 Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne.

Kontakt
adadawid@wp.pl

Nazwa przedmiotu Ekofilozofia		Kod ECTS	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Katedra filozofii</i>			
Studia			
kierunek		stopień	
Kultura i historia		II	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Grzegorz Francuz			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 2	
A. Formy zajęć (wybrać) Wykład		Liczba punktów ECTS: 2 Godziny – udział w zajęciach wykładach: 30 h – konsultacje: 3 × 1 h = 2 h - kolokwium zaliczeniowe 1h Razem: 34 h	
B. Sposób realizacji (wybrać) • zajęcia w sali dydaktycznej		Praca własna studenta: 6 h	
C. Liczba godzin 30		Całkowita suma = 40 h (2 p. ECTS)	
Status przedmiotu • <i>obowiązkowy</i>		Język wykładowy POLSKI	
Metody dydaktyczne • Wykład z prezentacją multimedialną • Wykład konwersatoryjny, wykład problemowy • Dyskusja filozoficzna • dyskusja •		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne • Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną	
		B. Formy zaliczenia ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru i prezentacji, kolokwium	
		C. Podstawowe kryteria: <i>Aktywność na zajęciach, prowadzenie zeszytu ćwiczeń – 50%</i> <i>Ustne kolokwium zaliczeniowa – 50%</i>	
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi A. Wiedza ogólna na poziomie maturalnym, podstawowe kompetencje społeczne: gotowość współpracy w grupie			
Cele przedmiotu Ujęcie kryzysu ekologicznego w szerszym kontekście kryzysu cywilizacyjnego oraz kryzysu duchowego współczesnego człowieka. Stawianie pytań dotyczących podstawowych założeń cywilizacji współczesnej, pojmowania postępu, sposobów percepcji rzeczywistości, roli techniki, nauki i rozumu w życiu współczesnego człowieka. Przedstawienie zagadnień relacji łączących człowieka z resztą przyrody, jego miejsca we wszechświecie, dominującego obecnie modelu człowieczeństwa, doświadczania człowieczeństwa przez współczesnych ludzi i potrzeb ludzkich. Prezentacja wątków etyki środowiskowa, która podnosi kwestie pozycji wartości			

ekologicznych, samoistnej wartości bytów przyrodniczych i ich statusu moralnego.

Treści programowe

1. Model świata, mechanicyzm, systemowy obraz świata, holizm, ontologiczny model rzeczywistości a filozofia ekologiczna:
2. Technika w życiu ludzkim. Wzrost znaczenia techniki i mocy człowieka, potrzeba określenia nowych relacji z naturą, nowe wyzwania etyczne.
3. Pytanie o postęp cywilizacji ludzkiej:
4. Modele wiedzy ludzkiej. dyskurs naukowy, matematyzacja nauki świata, nowożytny projekt nauki:
5. Dominujące doświadczenie świata życia codziennego współczesnego człowieka - Edmund Husserl,
6. Nowożytne zawężenie pojmowania podmiotowości ludzkiej. Miejsce człowieka w kosmosie, specyfika bycia człowiekiem.
7. Ujmowania ludzkiej podmiotowości i sposób samorozumienia własnego człowieczeństwa jako podstawa odniesienia człowieka do bytu przyrodniczego, konsekwencje jednostronności nowożytnego modelu człowieka.
8. Współczesny naturalizm. Człowiek z perspektywy naturalizmu. Konsekwencje naturalistycznej wizji dla filozofii ekologicznej.
9. Ekologia wewnętrzna. Sposób bycia człowieka w świecie. Fenomenologiczne doświadczenie życia, cielesnej obecności w świecie jako źródło podstaw ludzkich wobec otaczającego świata i życia.
10. Głęboka ekologia – jej dylematy i krytycy.
11. Ekologiczny humanizm H. Skolimowskiego.
12. Spory wokół biocentryzmu. Status moralny istot żywych.
13. Dylematy etyki ekologicznej.
14. Religia a filozofia ekologiczna. Sposób ujmowania relacji Boga wobec przyrody:
15. Ekofilozofia a liberalna demokracja.

Wykaz literatury

A. Literatura wykorzystana na zajęciach (fragmenty lektur):

- F. Capra, *Punkt zwrotny*. Warszawa 1987, s. 83-143.
- E. Laszlo, *Systemowy obraz świata*. Warszawa 1978, s. 21-98.
- M. Heidegger, *Budować mieszkać myśleć*, Warszawa 1977, s. 224-255.
- Z. Krasnodębski, *Upadek idei postępu*, Warszawa 1991, s.17-32, 265-294.
- H. Skolimowski, *Technika a przeznaczenie człowieka*, Warszawa 1995, s.75-87.
- E. Husserl, *Kryzys nauk europejskich i fenomenologia transcendentna*, Toruń 1999, s. 22-62.
- A. Gehlen, *W kręgu antropologii i psychologii społecznej*, Warszawa 2001, s.23-48, 75-111, 124-161.
- M. Scheler, *Pisma z antropologii filozoficznej i socjologii wiedzy*. Warszawa 1987, s. 3-42; 80-149.
- G. Francuz, *O nową integrację wychowania. Ekologicznie zorientowana antropologia filozoficzna a wychowanie*, Kraków 1999, s. 59-81.
- P. Ricoeur, *Egzystencja i hermeneutyka*, Warszawa 1985, s. 182-203; 245-274.
- G. Marcel, *Życie a sacrum*, „Znak” 1991 nr 437.
- A. Lowen, *Duchowość ciała*. Warszawa 1991, s.159-184.
- A. Lowen, *Narcyzm*. Warszawa 1995, s. 39-59; 166-204.
- M. Buber, *Ja i Ty*. Warszawa 1992, s. 39-84.
- H. Skolimowski *Filozofia żyjąca*. Warszawa 1993, s. 79-127.
- L. Ferry, *Nowy ład ekologiczny*, Warszawa 1995, s. 67-92.
- B. Devall, G. Sessions, *Głęboka ekologia*, Warszawa 1994, s. 91-145
- E. O. Wilson, *Konsiliencja*, Poznań 2002, s.16-26, 71-102, 189-275, 358-401.
- J. Howie, *Antropocentryczna czy ekocentryczna etyka ekologiczna? [w:] Idea etyczności globalnej* (red. Janusz Sekuła) Siedlce 1999
- J. S. Sterba, *W stronę uniwersalnej etyki środowiskowej; [w:] Idea etyczności globalnej* (red. Janusz

Sekuła) Siedlce 1999

- E. L. Mascall., *Chrześcijańska koncepcja człowieka i wszechświata*. Warszawa 1986, s. 9-66.
J. Moltmann, *Bóg w stworzeniu*. Kraków 1995, s.35-112.
R. Tagore, *Sadhana*. Gdańsk 1993, s. 13-28.
R. Scruton, *Zielona filozofia. Jak poważnie myśleć o naszej planecie*
J. Hans, *Zasada odpowiedzialności: etyka dla cywilizacji technologicznej*,
Z. Piątek, **Etyka środowiskowa : nowe spojrzenie na miejsce człowieka w przyrodzie**,
Mary A. Warren, *Status moralny Obowiązki wobec osób i innych istot żywych*
K. Waloszczyk, *Planeta nie tylko ludzi*, Warszawa 1997.
Z. Piątek, *Ekofilozofia*

Efekty kształcenia (Szczegółowe zalecenia i wskazówki praktyczne przedstawiono w „Jak przygotować programy kształcenia...” Krasniewski A., rozdz. 5.3.2.2. str.46-49.

Wiedza

K_W22 ma szeroką znajomość i rozumie zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i w społeczeństwie Student ma wiedzę dotyczące etyki i etycznych konsekwencji związanych badań naukowych. Wie, na czym polega specyfika współczesnych sporów bioetycznych, może wskazać strony sporów oraz wymienić zagadnienia, wokół których toczą się spory.

K_W23 ma pogłębioną wiedzę o poglądach na struktury i instytucje społeczne oraz o rodzajach więzi społecznych w odniesieniu do wybranych aspektów życia społecznego

K_W24 zna i rozumie filozoficzne podstawy kultury oraz zna i rozumie fundamentalną rolę, jaką idee filozoficzne odgrywają w powstawaniu dzieł i instytucji kultury

Umiejętności

K_U05 Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury z zakresu filozofii, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym

K_U08 Posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych w różnych formach i w różnych mediach

rekonstruuje i konstruuje argumentacje z perspektywy różnych stanowisk filozoficznych, uwzględniając właściwe każdemu z nich typy argumentacji i dostrzegając zachodzące między nimi zbieżności i różnice **K_U14**

samodzielnie interpretuje tekst filozoficzny, komentuje i konfrontuje tezy pochodzące z różnych tekstów **K_U21**

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K02 Systematycznie i aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach.

K_K03 Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach.

K_K11 dostrzega i formułuje problemy etyczne związane z własną pracą badawczą i publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz wykazuje aktywność w rozwiązywaniu tych problemów

Kontakt

Nazwa przedmiotu Feminizm		Kod ECTS			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Instytut Historii</i>					
Studia					
kierunek		stopień	tryb	specjalność	specjalizacja
<i>Historia i kultura</i>		<i>II</i>	<i>dziennie</i>		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Agnieszka Hensoldt					
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin			Liczba punktów ECTS: 2		
A. Formy zajęć Wykład B. Sposób realizacji (wybrać) zajęcia w sali dydaktycznej C. Liczba godzin przyporządkowana danej formie i sposobowi realizacji zajęć, zgodnie z zatwierdzonym programem studiów: 30 W			Godziny kontaktowe: – udział w wykładach: $30 \times 1 \text{ h} = 30 \text{ h}$ – konsultacje: $1 \times 1 \text{ h} = 1 \text{ h}$ Razem: 31 h Samodzielne przygotowanie do testu: 15h Całkowita suma = 46 h (2 p. ECTS)		
Status przedmiotu		Język wykładowy			
fakultatywny		POLSKI			
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne			
wykład z prezentacją multimedialną i dyskusją		Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną B. Formy zaliczenia test pisemny C. Podstawowe kryteria: ocena dostateczna: jeśli student(ka) uzyska powyżej 40% punktów ocena dobra: jeśli student(ka) uzyska powyżej 60% punktów ocena bardzo dobra: jeśli student(ka) uzyska powyżej 80% punktów			
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi					
Należy określić: A. Wymagania formalne: brak B. Wymagania wstępne: podstawowa wiedza historyczna i społeczna					
Cele przedmiotu:					
Celem kursu jest zapoznanie studentów i studentek z najważniejszymi teoriami i problematami myśli feministycznej wraz z ich historycznymi przekształceniami oraz ich społeczną genezą. W szczególności: - w zakresie wiedzy: dostarczenie wiedzy na temat społecznych i kulturowych korzeni, uwarunkowań oraz historii myśli oraz ruchów feministycznych; - w zakresie umiejętności: wykształcenie umiejętności przeprowadzenia analizy i interpretacji wypowiedzi oraz tekstów feministycznych. Ponadto student(ka) potrafi wykorzystywać pogłębioną wiedzę do interpretowania społecznych problemów, związanych z sytuacją kobiet oraz do oceny wpływu różnych zjawisk i inicjatyw społecznych na życie kobiet. - w zakresie kompetencji: uświadomienie istnienia różnych systemów normatywnych, różnych interesów, różnych punktów widzenia oraz różnych dyskursów; rozwinięcie kompetencji dyskusowania i argumentowania. Student(ka) potrafi rozpoznać i przewidzieć stygmatyzujące efekty, jakie na kobiety z różnych grup społecznych mają nieprawidłowe oddziaływania psychospołeczne. Umie świadomie unikać ich w swoich wypowiedziach, działalności. Jest wrażliwy/a na zjawiska takie jak wykluczenie społeczne, pomniejszanie roli kobiet, przemoc symboliczna, krzywdzące wizerunki, podejmuje inicjatywy interwencyjne przeciwdziałające tym zjawiskom, potrafi w tym celu aktywizować innych.					

Treści programowe:

Przedmiotem zajęć są teorie feministyczne. Na zajęciach omówiona zostanie historia myśli feministycznej i jej ewolucja (3 fale feminizmu) oraz dyskusje w jej obrębie. Zajmiemy się tym, jak różne odłamy feminizmu ujmują takie zagadnienia społeczne jak: nierówność płciowa, heteronormatywność, rynek, społeczny podział pracy, w tym pracy opiekuńczej, macierzyństwo, uroda, rasizm i bieda. Kilka pierwszych zajęć poświęconych zostanie narodzinom refleksji feministycznej i jej krytyce takich autorytetów Oświecenia, jak chociażby Jan Jakub Rousseau. Zanalizujemy wartości Rewolucji Francuskiej, jak wolność, równość i braterstwo. Poświęcimy także czas na działalność różnych ruchów sufragystowskich, w szczególności polskiemu i jego specyfice.

Następnie przyjrzymy się stosunkowi do kobiet w liberalizmie i socjalizmie, a także teoriom feministycznym, wyrastającym z tych odmiennych orientacji politycznych. Interesować nas będą fenomeny społeczne dotyczące kobiecego ciała: jego zdolności rozrodczych, piękna i urody, rasy i etniczności, seksualności, w tym homoseksualności, czynności opiekuńczych, uważanych często za "naturę" kobiet, zwłaszcza matek. Następnie przejdziemy do zagadnień związanych ze społeczeństwem rynkowym i podziałem pracy: zastanowimy się nad rynkiem pracy, pracą domową, społeczną nierównością płci, feminizacją ubóstwa i feministycznymi strategiami emancypacji.

Ostatnie wykłady poświęcimy myśli interseksjonalnej i ekofeminizmowi.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

Rosemarie Putnam Tong, *Myśl feministyczna*

Aneta Górnicka-Boratyńska, *Chcemy całego życia*, „Wstęp”

B. Literatura uzupełniająca:

Olympe de Gouges, *Deklaracja praw kobiety i obywatelki*

Mary Wollstonecraft, *Wołanie o prawa kobiety*

Paulina Kuczalska-Reinschmit, *Wyborcze prawa kobiet*

Maria Dulębianka, *Polityczne stanowisko kobiety*

Zofia Nałkowska, *Uwagi o etycznych zadaniach ruchu kobiecego*

Virginia Woolf, *Własny pokój*

Simone de Beauvoir, *Druga płeć*

Judith Butler, *Uwikłani w płeć. Feminizm i polityka tożsamości*

Chimamanda Ngozi Adichie, *Wszyscy powinniśmy być feministami*

Julia Fiedorczyk, *Ekofeminizm [w:] Encyklopedia gender: płeć w kulturze*

Efekty kształcenia (Szczegółowe zalecenia i wskazówki praktyczne przedstawiono w „Jak przygotować programy kształcenia...” Krasniewski A., rozdz. 5.3.2.2. str. 46-49.

Wiedza

K_W21 zna historyczny rozwój wielu wiodących idei filozoficznych na poziomie umożliwiającym specjalizację w obrębie filozofii lub nauk społecznych

K_W22 ma szeroką znajomość i rozumie zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i w społeczeństwie

K_W24 zna i rozumie filozoficzne podstawy kultury oraz zna i rozumie fundamentalną rolę, jaką idee filozoficzne odgrywają w powstawaniu dzieł i instytucji kultury

Umiejętności

K_U05 Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury z zakresu filozofii, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym

K_U08 Posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych w różnych formach i w różnych mediach

K_U15 rekonstruuje i konstruuje argumentacje z perspektywy różnych stanowisk filozoficznych, uwzględniając właściwe każdemu z nich typy argumentacji i dostrzegając zachodzące między nimi zbieżności i różnice

K_U21 samodzielnie interpretuje tekst filozoficzny, komentuje i konfrontuje tezy pochodzące z różnych tekstów

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K03 Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach.

K_K04 Respektuje różnice poglądów w różnych okresach i kontekstach.

K_K09 Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.

Kontakt

hensoldt@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Główne problemy świata współczesnego		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział / Instytut/Katedra Wydział Nauk Społecznych, Instytut Historii, Katedra historii powszechnej i Polski XIX w. i najnowszej</i>		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Dr Mariusz Patelski		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 4
A. Formy zajęć (wybrać) • <i>konwersatorium,</i>		
B. Sposób realizacji (wybrać) • <i>zajęcia w sali dydaktycznej</i>		
C. Liczba godzin: 10		
Status przedmiotu Przedmiot podstawowy	Język wykładowy język polski	
Metody dydaktyczne • <i>ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją</i>	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia • <i>zaliczenie z oceną</i>	
	B. Formy zaliczenia • <i>kolokwium</i> • <i>wykonanie pracy zaliczeniowej: prezentacji</i>	
	C. Podstawowe kryteria <i>aktywny udział w zajęciach, pozytywne zdanie kolokwium, pozytywna ocena z pracy zaliczeniowej.</i>	
Cele przedmiotu Celem zajęć jest zapoznanie słuchaczy z węzłowymi problemami w dziejach świata po 1989 r. W trakcie zajęć studenci zapoznają się ze szczególnymi uwarunkowaniami powstania nowych zagrożeń dla Europy i świata w wyniku rozpadu systemu dwubiegunowego		
Treści programowe : <i>A.. Problematyka konwersatorium</i> 1. Węzłowe pojęcia dotyczące problemów współczesnego świata, formy pracy na ćwiczeniach, warunki zaliczenia, literatura przedmiotu 2. Oblicza terroryzmu 3. Problemy demograficzne świata 4. Głód i zagrożenia ekologiczne we współczesnym świecie 5. Z dziejów NAFTA – integracja po amerykańsku 6. Europa środkowa pomiędzy Rosją a Unią Europejską 7. Stosunki polsko-niemieckie 8. Państwa Azji Centralnej 9. Konflikty na Kaukazie 10. Rola Chin we współczesnym świecie		

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

Borucki M., Terroryzm zło naszych czasów, Warszawa 2002,
Jagiełło M., Partnerstwo dla przyszłości. Szkice o polityce wschodniej i mniejszościach narodowych, Warszawa 2000,
Gowin J., Zjednoczenie Niemiec i rozpad ZSRR, „Przegląd Zachodni” 2000, nr 1, s. 77-109,
Unia Europejska. Integracja Polski z Unią Europejską, red. E. Krawczak -Wyrzykowski i E. Synowiec, Warszawa 1997,

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

Łoś R., Współczesne konflikty zbrojne, Warszawa 2010.
Paszewski T., Wojna z terroryzmem – próba bilansu, „Sprawy Międzynarodowe” 2008, nr 2,
Źródła nienawiści: konflikty etniczne w krajach postkomunistycznych, pod red. Kamila Janickiego, Kraków-Warszawa 2009.

B. Literatura uzupełniająca

Gregorewicz S., Polska w polityce federacji rosyjskiej w epoce Jelcyna i Putina, „Studia z Dziejów Rosji i Europy Środkowo –
Wschodniej” t. XLV, s. 221-237.
Sikorski T., Zbrojna działalność fundamentalistów islamskich w Azji Środkowej w 2009 r., „Sprawy Międzynarodowe” 2010, nr
1.
Konflikty kolonialne i postkolonialne w Afryce i Azji 1869-2006, red. Piotr Ostaszewski, Warszawa 2006.
Studia nad geopolityką XX wieku, pod red. Piotra Eberhardta, Warszawa 2013.
Kuczyński M., Krwawiąca Europa: konflikty zbrojne i punkty zapalne w latach 1990-2000. Tło historyczne i stan obecny,
Warszawa: "Bellona", 2001.
Jacoby M., Chiny bez makijażu, Warszawa 2016.

Efekty uczenia się	Wiedza Słuchacz: - ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych K_W01 P7S_WG- posiada szczegółową wiedzę z zakresu historii Polski i powszechnej. K_W02 P7S_WG- ma pogłębioną wiedzę o metodach i problemach badań różnorodnych dziedzin historii i ich powiązaniu z innymi dyscyplinami humanistycznymi K_W05 P7S_WG
	Umiejętności Słuchacz uczestniczący w zajęciach: - potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, metod i dzieł literackich oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy, K_U01 P7S_UW- potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury z zakresu historii, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym K_U05 P7S_UW- posiada pogłębioną umiejętność komunikowania się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla obszaru nauk historycznych. K_U07 P7S_UK
	Kompetencje społeczne (postawy) Słuchacz uczestniczący w zajęciach: - rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju kulturalnego oraz potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób K_K01 P7S_KO,- systematycznie i aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach. K_K02 P7S_KR,- respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach K_K04 P7S_KK

Kontakt

Adres email lub telefon do osoby odpowiedzialnej za przedmiot patelski@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Mikrohistoria	Kod ECTS
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych, Instytut Historii	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) dr Adriana Dawid	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin A. Formy zajęć (wybrać) • <i>ćwiczenia</i> B. Sposób realizacji (wybrać) • <i>zajęcia w sali dydaktycznej</i> C. Liczba godzin: 15	Liczba punktów ECTS: 2
Status przedmiotu Przedmiot podstawowy	Język wykładowy polski
Metody dydaktyczne <i>Dyskusja</i> <i>Analiza materiałów źródłowych</i> <i>Prezentacje referatów</i> <i>Praca w grupach</i>	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną B. Formy zaliczenia na przykład: • <i>ćwiczenia – ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymanych w trakcie semestru i prac zaliczeniowych (w formie pisemnej lub multimedialnej)</i> C. Podstawowe kryteria <i>Udział w zajęciach (15%)</i> <i>Udział w dyskusji (35%)</i> <i>Przygotowanie i prezentacja prac zaliczeniowych (50%)</i>
Cele przedmiotu <i>Utrwalenie i pogłębienie wiedzy na temat badań mikrohistorycznych.</i> <i>Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy materiałów źródłowych, historiograficznych i historycznych.</i> <i>Zapoznanie z najważniejszymi syntezami dotyczącymi metodologii badań historycznych.</i> <i>Omówienie wybranych opracowań mikrohistorycznych.</i> <i>Pomoc w doskonaleniu umiejętności publicznej prezentacji zagadnień historycznych oraz popularyzacja wiedzy historycznej obejmującej mikrohistorię.</i>	
Treści programowe <i>W tym polu umieszcza się jasną i zwięzłą prezentację treści realizowanych podczas zajęć, przy czym uwzględnia się podział na poszczególne formy zajęć, na przykład:</i> A. Problematyka ćwiczeń • Czym jest mikrohistoria? • W poszukiwaniu wiedzy o własnych przodkach • Archiwa rodzinne • Wywiad i relacje ustne jako źródła w badaniach mikrohistorycznych • Znaczenie badań nad historią lokalną	

- Monografie małych miejscowości
- Historie wybranych obiektów historycznych lub miejsc pamięci
- Biografistyka w badaniach mikrohistorycznych
- Źródła prasowe w badaniach mikrohistorycznych
- Zbiory muzealne w badaniach mikrohistorycznych
- Prasa lokalna w badaniach mikrohistorycznych

Wykaz literatury :

- A. Dawid, *Wspomnienia – emocje – fakty. Wywiad jako źródło historyczne. Uwagi w kontekście projektu realizowanego w Centrum Badań Mniejszości Niemieckiej w 2016 r.*, „Studia Politologiczne” 2018, t. 7, s. 145–158
- J. Dębicki, L. Harc, *Interdyscyplinarność albo zintegrowanie dyscyplin a historyczne badania regionalne (na przykładzie Śląska)*, [w:] *Mundus hominis – cywilizacja, kultura, natura*, red. S. Rosik, P. Wiszewski, Wrocław 2006.
- J. Topolski, *Wprowadzenie do historii*, Poznań 2001.
- *Historia społeczna, historia codzienności, mikrohistoria*, red. W. Schulze, Warszawa 1996
- *Narracja, historia, fikcja. Dawne kultury w historiografii i literaturze*, red. Łukasz Grützmacher, Warszawa 2008.
- C. Ginzburg, *Szerokość geograficzna, niewolnicy i Biblia. Ćwiczenia z mikrohistorii*, „Konteksty. Polska Sztuka Ludowa” 2009 nr 3.
- Domańska E., *Mikrohistorie. Spotkania w międzyświatach*, Poznań 1999.
- *Granice i pogranicza. Mikrohistorie i historie życia codziennego*, red. P. Guzowski, M. Liedke, M. Ocytko, Kraków 2011.
- *Historia społeczna. Historia codzienności. Mikrohistoria*, red. W. Schulze, Warszawa 1996.
- M. Hammersley, P. Atkinson, *Metody badań terenowych*, Poznań, 2000.
- *Metody badań jakościowych*, t. I i II, red. N.K. Denzin, Y.S. Lincoln, Warszawa 2009.
- *W poszukiwaniu nowych dróg badawczych »małej historii«*. *Historia życia prywatnego*, „Historyka” 2001, nr 31.

Efekty kształcenia (Szczegółowe zalecenia i wskazówki praktyczne przedstawiono w „Jak przygotować programy kształcenia...” Kraśniewski A., rozdz. 5.3.2.2. str. 46-49.

Wiedza

K_W01 Ma pogłębioną wiedzę o specyfice o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych

K_W04 Posiada pogłębioną wiedzę o źródłach informacji (takich jak bibliografie, dokumenty, katalogi) jak też wiedzę o korzystaniu ze źródeł historycznych

K_W010 Posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania najnowszych możliwości popularyzacji różnych źródeł historycznych i wytworów kultury.

Umiejętności

K_U01 Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy

K_U02 Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie historii.

K_U05 Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury z zakresu historii, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym

K_U10 posiada pogłębioną umiejętność przygotowania różnych prac pisemnych w języku polskim i języku obcym uznawanym za podstawowy dla dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla studiowanego kierunku studiów

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K04 Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach

K_K05 Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach.

K_K07 Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość

odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu.

K_K08 Jest gotów do propagowania wiedzy historycznej w środowisku lokalnym

K_K09 Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne.

K_K10 Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.

Kontakt

adadawid@wp.pl

Nazwa przedmiotu Historia cywilizacji		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych UO, Instytut Historii UO		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Mariusz Sawicki		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 4
A. Formy zajęć ćwiczenia		
B. Sposób realizacji zajęcia w sali dydaktycznej		
C. Liczba godzin: 30		
Status przedmiotu Przedmiot podstawowy	Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją / metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny) / gry symulacyjne / praca w grupach / analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) / dyskusja / rozwiązywanie zadań, prezentacje multimedialne.	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną	
	B. Formy zaliczenia - ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen częściowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru	
C. Podstawowe kryteria aktywność na zajęciach, obecność, zaliczenie w formie odpowiedzi ustnej, przygotowanie prezentacji lub referatu.		
Cele przedmiotu Celem zasadniczym jest analiza bardzo złożonej problematyki badawczej jaką jest cywilizacja. W trakcie rozpatrywania tego zagadnienia istotnym elementem jest zwrócenie uwagi na różnorodność cywilizacyjną, a w jej obrębie kulturę, obserwowaną w dzisiejszym świecie. Istotnym celem jest również rozwikłanie zagadnienia dotyczącego korzeni cywilizacji europejskiej, a także jej różnic i ewentualnych podobieństw do innych cywilizacji istniejących na świecie. Celem jest również analiza krytyczna zmienności cywilizacyjnych oraz jej dwubiegunowości – pozytywne i negatywne elementy cywilizacji.		
Treści programowe 1. Cywilizacja – zasięg i zakres pojęcia. Geografia pojęcia. 2. Cywilizacja europejska – przestrzeń, wolność, chrześcijaństwo, humanizm. 3. Reformacja – fenomen czy katastrofa cywilizacyjna Europy ? 4. Cywilizacja Odrodzenia – nowy człowiek. 5. Życie materialne w czasach odrodzenia – symptom rozwoju cywilizacyjnego. 6. Cywilizacja europejska w kryzysie – polowania na „czarownice” w Europie Zachodniej w XVII wieku. 7. Odmienna droga – Rzeczypospolita w dobie polowań na „czarownice”. 8. Cywilizacja Oświecenia – rozszerzanie pola poznania i zmiana stosunku do Boga. 9. Myśli o życiu i rzeczach - oświeceniowe idee rozwoju gospodarczego. 10. Dekoracja życia i estetyka Oświecenia. 11. Przestrzeń cywilizacyjna Europy przełomu stuleci XVIII i XIX. 12. Cywilizacja islamu. 13. Kraje Dalekiego Wschodu – cywilizacja azjatycka. 14. Świat wpływów angielskich – cywilizacja Ameryki Północnej.		

15. Cywilizacja pieniądza. Historia banków i bankierów.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

F. Braudel, Gramatyka cywilizacji, różne wydanie – polecane Warszawa 2006; P. Chaunu, Cywilizacja wieku Oświecenia, Warszawa 1989; P. Chaunu, Czas reform. Historia religii i cywilizacji (1250-1550), Warszawa 1989; Cywilizacja europejska, pod red. M. Koźmińskiego, Warszawa 2004; F. Gołębski, Cywilizacja europejska, Warszawa 2001; J. Delumeau, Cywilizacja Odrodzenia, Warszawa 1987; N. Ferguson, Cywilizacja. Zachód i reszta świata, Kraków 2013; M. Golka, Cywilizacja współczesna i globalne problemy, Warszawa 2012; F. Gołębski, Cywilizacja europejska, Warszawa 2012; Współczesna cywilizacja Zachodu – atutu i słabości, Warszawa 2010.

B. Literatura uzupełniająca

R. C. Davis, Ludzie renesansu. Umysły, które ukształtowały erę nowożytną, Poznań 2012, Z. Drozdowicz, Filozofia włoska w epoce Odrodzenia i Oświecenia, Poznań 2012; J. Goody, Renesans, czy tylko jeden ?, Warszawa 2012; C. Bucci, Wczesny renesans, Warszawa 2010; J. Labno, Renesans, Warszawa 2010; D. Outram, Panorama Oświecenia, Warszawa 2008; Oświecenie, praca zbiorowa, Warszawa 2008; M. Włoczysiak, Oświecenie – kulminacja życia, czy tylko etap w drodze, Katowice 2004.

Wiedza

Posiada szczegółową wiedzę z zakresu historii Polski i powszechnej (K_W02/P7S_WG). Posiada pogłębioną wiedzę o źródłach informacji (takich jak bibliografie, dokumenty, katalogi) jak też wiedzę o korzystaniu ze źródeł historycznych (K_W04/P7S_WG). Ma pogłębioną wiedzę o metodach i problemach badań różnorodnych dziedzin historii i ich powiązaniu z innymi dyscyplinami humanistycznymi (K_W05/P7S_WG). Posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania najnowszych możliwości popularyzacji różnych źródeł historycznych i wytworów kultury i literatury (K_W10/P7S_WG/K). Jest świadomy, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów (K_W11/P7S_WG).

Umiejętności

Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcionować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, metod i dzieł literackich oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy (K_U01/P7S_UW). Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie historii (K_U02/P7S_UW). Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową (K_U03/P7S_UU). Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury z zakresu historii, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym (K_U05/P7S_UW)

Kompetencje społeczne (postawy)

Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego oraz potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób (K_K01/P7S_KO). Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach (K_K04/P7S_KK). Respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju (K_K05/P7S_KK). Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu (K_K06/P7S_KK). Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii i literatury dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach (K_K03/P7S_KK).

Kontakt

msawicki@uni.opole.pl

Efekty uczenia się

Nazwa przedmiotu Spory o historię - historia historiografii		Kod ECTS według ustalonego wzoru
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział / Instytut/Katedra Wydział Nauk Społecznych/Instytut Historii/Katedra Dydaktyki, Nauk Wspomagających i Popularyzacji Historii		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Dr hab. Marek Białokur, prof. UO		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 2
A. Formy zajęć wykład		
B. Sposób realizacji zajęcia w sali dydaktycznej		
C. Liczba godzin: 15		
Status przedmiotu Kurs dodatkowy	Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne wykład prezentacja dyskusja	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną	
	B. Formy zaliczenia oceny cząstkowe otrzymywane w trakcie trwania semestru przygotowanie projektu lub prezentacji kolokwium	
	C. Podstawowe kryteria opanowanie materiału prezentowanego na zajęciach i wykazanie się stosowną wiedzą i umiejętnościami na kolokwium zaliczeniowym aktywny udział w zajęciach	
Cele przedmiotu Pogłębienie wiedzy studentów z zakresu historii historiografii. Rozwijanie umiejętności krytycznej analizy źródeł historycznych historiograficznych wytworzonych na przestrzeni wieków. Zapoznanie studentów z najważniejszymi osiągnięciami światowej i polskiej historiografii. Analiza wybranych opracowań zaliczanych do klasyki historiografii polskiej. Pomoc w doskonaleniu przez studentów umiejętności publicznej prezentacji zagadnień związanych z historią historiografii		
Treści programowe Wprowadzenie do zajęć. Prezentacja treści Co dla Polski oznaczały takie wydarzenia jak chrzest Mieszka I z czy „Hołd pruski” i jak oceniała je historiografia? Dlaczego doszło do rozbiorów Rzeczypospolitej w latach 1772-1795? Ojczysty Panteon i ojczyste spory. Międzywojenna Polska i jej obraz w historiografii polskiej i zagranicznej. Jak współcześnie opowiadać o historii? Davies, Ferguson, Harari? Dziejopisarstwo antyku i wieków średnich Ojcowie polskiej historiografii – Naruszewicz, Lelewel, Bobrzyński i inni Spór między krakowską a warszawską szkołą historyczną w II połowie XIX wieku Dlaczego warto badać historię społeczną, czyli szkoła „Annales” i jej epigoni Psychologia na usługach historii Polska między Rosją a Niemcami – nie tylko na mapie, ale także w sporach o historię Debata nad współczesną historiografią dziejów Polski na przykładzie historii XX stulecia Kolokwium zaliczeniowe Podsumowanie zajęć – ocena i samoocena studencka		

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

- Ferguson N., *Cywilizacja. Zachód i Reszta Świata*, Kraków 2013.
Ferguson N., *Potęga pieniądza. Finansowa historia świata*, Kraków 2010.
Grabski Andrzej Feliks, *Dzieje historiografii*, Poznań 2003.
Grabski Andrzej Feliks, *Zarys historii historiografii polskiej*, Poznań 2000.
Harari Y. N., *Sapiens. Od zwierząt do bogów*, Warszawa 2014.
Harari Y.N., *21 lekcji na XXI wiek*, Kraków 2018.
Harari, *Homo deus. Krótka historia jutra*, Kraków 2018.
Iggers Georg, *Historiografia XX wieku*, Warszawa 2010.
Kelley Donald, *Granice historii. Badanie przeszłości w XX wieku*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009.
Kelley Donald, *Losy Historii. Badanie przeszłości od Herdera do Huizingi*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010.
Kelley Donald, *Oblicza historii. Badanie przeszłości od Herodota do Herdera*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010.
Mierzwa Edward Alfred, *Historia historiografii, t. I: starożytność-średniowiecze*, Toruń 2002.
Mierzwa Edward Alfred, *Historia historiografii, t. II: Renesans – Oświecenie*, Warszawa 2007.
Pomorski J., *Homo Metahistoricus. Studium sześciu kultur poznających historię*, Lublin 2019.

B. Literatura uzupełniająca

- Arnold J.H., *Historia. Bardzo krótkie wprowadzenie*, Warszawa 2001.
Braudel Ferdynand, *Historia i trwanie*, Warszawa 1999.
Domańska Ewa, *Mikrohistorie. Spotkania w międzyświatach*, Poznań 1999.
Domańska Ewa, *Historie niekonwencjonalne*, Poznań 2006.
Dymkowski Maciej, *Wprowadzenie do psychologii historycznej*, Gdańsk 2003.
Grabski Andrzej Feliks, *Kształty historii*, Łódź 1985.
Kula Marcin, *Historia moja miłość (z zastrzeżeniami)*, Lublin 2005.
Le Goff Jacques, *Historia i pamięć*, Warszawa 2007.
Maternicki Jerzy, *Historiografia polska XX wieku*, Warszawa 1982.
Maternicki Jerzy, *Wielokształtność historii. Rozważania o kulturze historycznej i badaniach historiograficznych*, Warszawa 1990.
Maternicki Jerzy, *Historia i historycy. Studia i szkice historiograficzne*, Rzeszów 2005.
Pamięć, etyka i historia. *Anglo-amerykańska teoria historiografii lat dziewięćdziesiątych (Antologia przekładów)*, red. Ewa Domańska, Poznań 2006.
Pawelec Tomasz, *Myśl metodologiczna Marcelego Handelsmana*, Lublin 1994.
Pawelec Tomasz, *Dzieje i nieświadomość. Założenia teoretyczne i praktyka badawcza psychohistorii*, Katowice 2004.
Pomian Krzysztof, *Przeszłość jako przedmiot wiedzy*, Warszawa 1992.
Pomian Krzysztof, *Historia. Nauka wobec pamięci*, Lublin 2006.
Pomorski Jan, *Spoglądając w przeszłość. Studia i szkice metahistoryczne*, Lublin 2018.
Psyche i Klio. *Historia w oczach psychohistoryków*, red. i tłum. Tomasz Pawelec, Lublin 2002.
Tazbir Janusz, *Długi romans z muzą Klio*, Warszawa 2007.
Teoria wiedzy o przeszłości na tle współczesnej humanistycznej. *Antologia*, pod redakcją Ewy Domańskiej, Poznań 2010.
Topolski Jerzy, *Problem prawdy historycznej: Między Modernizmem a Postmodernizmem- Historiografia wobec zmian w filozofii historii*, Poznań 1994.
Topolski Jerzy, *Jak się pisze i rozumie historię. Tajemnice narracji historycznej*, Warszawa 1996.
Topolski Jerzy, *Wolność i przymus w tworzeniu historii*, Poznań 2004.

Efekty uczenia się	Wiedza
	K_W01 - Ma pogłębioną wiedzę o specyfice wiedzy o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych
	K_W03 - Wykazuje biegłą znajomość terminologii nauk humanistycznych ze szczególnym uwzględnieniem historii, oraz podstawową z zakresu literatury, kultury i sztuki
	K_W05 - Ma pogłębioną wiedzę o metodach i problemach badań różnorodnych dziedzin historii i ich powiązaniu z innymi dyscyplinami humanistycznymi
	K_W06 - Posiada pogłębioną wiedzę o najważniejszych szkołach historycznych polskich i światowych
	K_W07 - Zna i rozumie zaawansowane metody analizy, interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji i szkół badawczych w obrębie historii
	K_W08 - Posiada pogłębioną wiedzę o różnorodności stanowisk metodologicznych, teorii i szkół naukowych zajmujących się w przeszłości i w teraźniejszości badaniem dziejów człowieka i jego cywilizacji.
	K_W09 - Wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym
	K_W11 - Jest świadomy, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów.
	K_W13 - Ma pogłębioną wiedzę o kompleksowej naturze języka i historycznej zmienności znaczeń
	K_W16 - Posiada pogłębioną wiedzę o charakterze nauk społecznych ze szczególnym uwzględnieniem psychologii i pedagogiki, podstaw ekonomii, socjologii pozwalającą na rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, wychowania i nauczania - uczenia się ich miejscu w systemie nauk i relacjach do innych nauk.

Umiejętności

K_U01 - Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane wykorzystaniem różnych źródeł, metod i dzieł literackich oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy

K_U02 - Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie historii.

K_U03 - Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową

K_U04 - Posiada umiejętność integrowania wiedzy historycznej w wiedzę z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych

K_U05 - Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury z zakresu historii, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym

K_U08 - Posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych w różnych formach i w różnych mediach

K_U09 - Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K03 - Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii i literatury dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach.

K_K04 - Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach

K_K05 - Respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju.

K_K06 - Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu.

K_K07 - Jest gotów do propagowania wiedzy historycznej w środowisku lokalnym.

K_K08 - Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne.

K_K09 - Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności.

Kontakt

mbialokur@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Filozofia i rewolucja naukowa		Kod ECTS			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Instytut Historii					
Studia					
kierunek		stopień	tryb	specjalność	specjalizacja
Historia i Kultura		II	Stacjonarne		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Stanisław Kljaczko					
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin			Liczba punktów ECTS: 2		
A. Formy zajęć Wykład			– aktywny udział w wykładach: $10 \times 2 \text{ h} = 20\text{h}$ – konsultacje: $1 \times 1 \text{ h} = 1 \text{ h}$ – napisanie eseju: 9 h Razem: 30 h Całkowita suma = 30 h (1 p. ECTS)		
B. Sposób realizacji Zajęcia w sali dydaktycznej					
C. Liczba godzin 15 W					
Status przedmiotu Obowiązkowy		Język wykładowy POLSKI			
Metody dydaktyczne : Wykład z prezentacją multimedialną i dyskusją		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne			
		Sposób zaliczenia Zaliczenie z oceną			
		B. Formy zaliczenia Ocena aktywności na zajęciach. Napisanie eseju zaliczeniowego.			
		C. Podstawowe kryteria: Udział w dyskusji; umiejętność analizy problemów związanych z tematyką zajęć; poprawność odpowiedzi na pytania odnoszące się do zagadnień omawianych na zajęciach.			
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi <i>Należy określić:</i> A. <i>Wymagania formalne</i> , czyli nazwy przedmiotów, których wcześniejsze zaliczenie jest niezbędne do realizowania treści danego przedmiotu B. <i>Wymagania wstępne</i> , czyli zakres wiadomości, umiejętności i kompetencji przydatnych lub traktowanych jako punkt wyjścia do realizacji treści danego przedmiotu					
Cele przedmiotu Celem kursu jest zapoznanie studenta z powiązaniem filozofii z nauką, prezentacja swoistości myślenia filozoficznego w odniesieniu do innych dziedzin myśli i kultury ludzkiej, a w szczególności jego wpływu na rozwój nauki. Wśród zamierzonych celów jest także wprowadzenie w podstawowe zagadnienia filozofii, ukazanie historii niektórych wątków europejskiej myśli filozoficznej, zapoznanie ze stylami uprawiania filozofii oraz sposobami filozoficznej argumentacji.					

Treści programowe:

1. Rozpad późnośredniowiecznych koncepcji świata i człowieka. Renesansowa reinterpretacja Boga, człowieka i świata.
2. *De Revolutionibus* Mikołaja Kopernika, zagadnienie obiektywności praw naukowych i koncepcja dwóch prawd.
3. Narodziny matematycznego przyrodoznawstwa. Galileusz jako twórca nowożytnego ideału nauki.
4. George Berkeley jako prekursor Ernsta Macha i Alberta Einsteina.
5. Filozofia krytyczna Kanta. Teoria poznania i „przewrót kopernikański”.
6. Newtonowskie *regulae philosophandi* i mechanistyczna wizja przyrody, umysłu ludzkiego, ekonomii, moralności i religii naturalnej, nauki o naturze ludzkiej.
7. Helwecjusz – „Newton filozofii moralnej”.
8. Adam Smith – „Newton ekonomii”.
9. Karol Darwin i paradygmat ewolucjonistyczny.
10. Struktura rewolucji naukowych (Thomas Kuhn).
11. Logika odkrycia naukowego (Karl R. Popper).

Wykaz literatury**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):**

- A. C. Crombie, *Nauka średniowieczna i początki nauki nowożytnej*, t. 2 (*Nauka w późnym średniowieczu i na początku czasów nowożytnych XIII-XVII w.*), Warszawa 1960.
- I. Newton, *Matematyczne zasady filozofii naturalnej*, tłum. Jarosław Wawrzycki, Copernicus Center Press, Kraków 2011 (*Przedmowa autora, Scholion*). Karl R. Popper, *Droga do wiedzy. Domysły i refutacje*, PWN, Warszawa 1999
- Galileo Galilei, *Dialog o dwu najważniejszych układach świata: Ptolemeuszowym i Kopernikowym*, PWN, Warszawa 1953
- M. Heller, J. Życiński, *Wszechświat – maszyna czy myśl. Filozofia mechanicyzmu: Powstanie – rozwój – upadek*, Kraków 1989.
- Th. Kuhn, *Struktura rewolucji naukowych*, Warszawa 2011.
- K. R. Popper, *Logika odkrycia naukowego*, Warszawa 1977.
- W. Sady, *Racjonalna rekonstrukcja odkryć naukowych*, Lublin, 1990.
- A. Damasio, *Dziwny porządek rzeczy. Życie, uczucia i tworzenie kultury*, Warszawa 2018.

B. Literatura uzupełniająca:

Efekty kształcenia (Szczegółowe zalecenia i wskazówki praktyczne przedstawiono w „Jak przygotować programy kształcenia ...” Kraśniewski A., rozdz. 5.3.2.2. str.46-49.	Wiedza Student: wszechstronnie zna i dogłębnie rozumie wybrane kierunki i stanowiska klasycznej, nowożytnej i współczesnej filozofii K_W20 zna historyczny rozwój wielu wiodących idei filozoficznych na poziomie umożliwiającym specjalizację w obrębie filozofii lub nauk społecznych K_W21 zna i rozumie filozoficzne podstawy kultury oraz zna i rozumie fundamentalną rolę, jaką idee filozoficzne odgrywają w powstawaniu dzieł i instytucji kultury K_W24
	Umiejętności Student: identyfikuje typowe strategie argumentacyjne w wypowiedziach ustnych i pisemnych K_U13 rekonstruuje i konstruuje argumentacje z perspektywy różnych stanowisk filozoficznych, uwzględniając właściwe każdemu z nich typy argumentacji i dostrzegając zachodzące między nimi zbieżności i różnice K_U15 precyzyjnie formułuje w mowie i na piśmie złożone problemy filozoficzne, stawia tezy i krytycznie je komentuje K_U14 samodzielnie interpretuje tekst filozoficzny, komentuje i konfrontuje tezy pochodzące z różnych tekstów K_U21
	Kompetencje społeczne (postawy) Student: Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. K_K06 Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. K_K03 Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego doksztalcania się i rozwoju kulturalnego oraz potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób K_K01

Kontakt

stk@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Historia form i gatunków muzycznych		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział / Instytut/Katedra</i> <i>Instytut Historii / Katedra Muzykologii</i>			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Ewelina Szendzielorz			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS:	
A. Formy zajęć (wybrać) wykład,		2	
B. Sposób realizacji (wybrać) zajęcia w sali dydaktycznej			
C. Liczba godzin: 15			
Status przedmiotu obowiązkowy		Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne wykład z prezentacją multimedialną		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną	
		B. Formy zaliczenia wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie prezentacji na temat zadanej formy muzycznej.	
		C. Podstawowe kryteria Znajomość wykładanych treści	
Cele przedmiotu Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z kompozycjami najwybitniejszych osobowości twórczych w dziedzinie wybranych form i gatunków muzycznych oraz uporządkowanie szczegółowej wiedzy studentów z zakresu podstawowych gatunków i form muzycznych.			
Treści programowe <i>A. Problematyka wykładu</i> Pojęcie formy muzycznej Pojęcie gatunku muzycznego Forma a gatunek Forma jako struktura Monodia, polifonia, homofonia Chorał gregoriański Charakterystyka poszczególnych form i gatunków muzycznych: fuga forma wariacyjna forma ABA rondo allegro sonatowe cykl sonatowy pieśń miniatury instrumentalne			

- miniatury taneczne
- muzyka programowa – formotwórcza rola programu
- 8. Przemiany gatunkowe w muzyce XX w.
- 9. Charakterystyka twórczości najwybitniejszych osobowości z dziedziny wybranych form i gatunków muzycznych.

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

- D. WÓJCIK, *ABC Form muzycznych*, Kraków 1999.
 J. CHOMIŃSKI, *Formy muzyczne*, t. 1–5, Kraków 1971-1987

B. Literatura uzupełniająca:

- R. BUKOWSKI, *Metodyka nauczania form muzycznych*, Kraków 1968
 Z. LISSA, *Zarys nauki o muzyce*, Kraków 1963
 M. PODHAJSKI, *Formy muzyczne*, PWN 2018
 C. ROSEN, *The Classical Style. Haydn, Mozart, Beethoven*, New York 1971

Efekty uczenia się	Wiedza • ma pogłębioną wiedzę o specyfice muzyki oraz jej pochodzeniu, funkcjach i uwarunkowaniach społecznych; K_W25, P7S_WG • ma pogłębioną wiedzę na temat historii i teorii muzyki różnych epok w kontekście ogólnych zjawisk kultury; K_W26, P7S_WG • ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu gatunków i form muzycznych (ze szczególnym uwzględnieniem muzyki religijnej), a także stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych; K_W28, P7S_WG
	Umiejętności • potrafi w sposób zaawansowany zastosować elementy wiedzy z zakresu kultury muzycznej w podejmowanych pracach badawczych; K_U18, P7S_UW • potrafi w sposób zaawansowany wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł muzycznych (muzykalia dawne i współczesne, źródła fonograficzne, instrumenty) i literatury przedmiotowej (z wykorzystaniem internetowych baz danych) oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy z wykorzystaniem zdobytej wiedzy; K_U16, P7S_UU
	Kompetencje społeczne (postawy) • Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju kulturalnego oraz potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób; K_K01, P7S_KO • Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu; K_K06, P7S_KK

Kontakt

ewelina.szendzielorz@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Historia estetyki muzycznej		Kod ECTS według ustalonego wzoru	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział / Instytut/Katedra Wydział Nauk Społecznych, Instytut Historii			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Pucia			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS:	
A. Formy zajęć (wybrać) • <u>wykład</u>, • <i>ćwiczenia: audytoryjne, laboratoryjne, terenowe, warsztatowe,</i> • <i>konwersatorium,</i> • <i>lektorat,</i> • <i>seminarium.</i>		2	
B. Sposób realizacji (wybrać) • <u>zajęcia w sali dydaktycznej</u> • <i>zajęcia on-line</i> • <i>zajęcia poza pomieszczeniami dydaktycznymi UO (w tym przypadku należy określić, gdzie są prowadzone)</i>			
C. Liczba godzin: 15			
Status przedmiotu		Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne <i>Można wybrać metodę/metody z przygotowanej listy lub opisać własny sposób pracy ze studentami, na przykład:</i> • <i>wykład / wykład problemowy / <u>wykład konwersatoryjny</u> / <u>wykład z prezentacją multimedialną</u></i> • <i>ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją / metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny) / gry symulacyjne / praca w grupach / analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) / dyskusja / rozwiązywanie zadań</i> • <i>ćwiczenia laboratoryjne: wykonywanie doświadczeń / projektowanie doświadczeń</i>		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		Sposób zaliczenia • <i>zaliczenie z oceną</i>	
		B. Formy zaliczenia na przykład: • <u>zaliczenie ustne</u> / kolokwium • <i>wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie projektu lub prezentacji / przeprowadzenie badań i prezentacja ich wyników (pisemna / ustna) / wykonanie określonej pracy praktycznej</i> • <i>ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen częściowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru</i>	
		C. Podstawowe kryteria Znajomość zagadnień poruszanych w ramach zajęć – 70% Znajomość treści lektury – 30%	
Cele przedmiotu Zaznajomienie studentów z zagadnieniami filozoficzno-estetycznymi dotyczącymi muzyki w ujęciu historycznym, w tym zaznaczenie zagadnienia odrębnego rozumienia estetyki muzyki, wpływające z różnic w pojmowaniu muzyki i sztuki oraz celów ich uprawiania.			
Treści programowe 1. Podstawowe pojęcia: piękno, estetyka, muzyka, sztuka 2. Pojmowanie zagadnień podstawowych w aspekcie historycznym 3. Starożytność, Średniowiecze, klasyfikacje sztuk 4. Traktat św. Augustyna 5. Musica enchiradis 6. Renesans 7. Związki ewolucji teorii i praktyki muzycznej, z techniką zapisu i rozwoju cywilizacyjnego 8. Barok 9. Klasycyzm 10. Romantyzm 11. Autonomia i zależność 12. wiek XX, przełom i XXI			

13. Koncepcja muzyki, jej status w historii i współcześnie, funkcje i relacje (twórca - dzieło - odbiorca)
 14. Awangarda a pop, happening, performance i inne.
 15. Krytyka muzyczna

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- E. Fubini, *Historia estetyki muzycznej*, Kraków 1997
 W. Tatariewicz, *Historia Estetyki*, Warszawa 1985-1991
 A. Jarzębska, *Dzieło muzyczne jako jedność w wielości: koncepcje filozoficzno-teoretyczne a badania filozofii poznawczej*, w: M. Woźna-Stankiewicz, Z. Dobrzańska-Fabiańska, *Muzykolog wobec dzieła muzycznego*, Kraków 1999

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- R. Popowski SDB (red), *Św. Augustyna traktat "O muzyce"*, Lublin 1999
 M. Gołaszewska, *Zarys estetyki*, Warszawa 1985

B. Literatura uzupełniająca

- R. Bernagiewicz, *Wprowadzenie do historii teorii muzyki, Starożytna Grecja*, Lublin 2007
 D. Maciejewicz, *Zegary nie zgadzają się ze sobą. Spór o czas w muzyce drugiej połowy XX wieku*, Warszawa 2000
 K. Guczalski, *Znaczenie muzyki Znaczenia w muzyce*, Kraków 1999

Wiedza

Student:

K_W01 Ma pogłębioną wiedzę o specyfice wiedzy o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych P7S_WG

K_W05 Ma pogłębioną wiedzę o metodach i problemach badań różnorodnych dziedzin historii i ich powiązaniu z innymi dyscyplinami humanistycznymi. Zna i rozumie zależności między filozofią i naukami na poziomie umożliwiającym interdyscyplinarną i multidyscyplinarną pracę ze specjalistami z innych dziedzin nauki P7S_WG

K_W07 Zna i rozumie zaawansowane metody analizy, interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji i szkół badawczych w obrębie historii P7S_WG/K

K_W15 Ma wiedzę o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym P7S_WG/K

K_W25 ma pogłębioną wiedzę o specyfice muzyki oraz jej pochodzeniu, funkcjach i uwarunkowaniach społecznych P7S_WG

K_W26 ma pogłębioną wiedzę na temat historii i teorii muzyki różnych epok w kontekście ogólnych zjawisk kultury P7S_WG

K_W29 ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę szczegółową z zakresu estetyki muzycznej P7S_WG

K_W30 ma rozległą wiedzę o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym, ze szczególnym uwzględnieniem kultury muzycznej P7S_WG/K

Umiejętności

Student:

K_U01 Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, metod i dzieł literackich oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy, P7S_UW

K_U16 potrafi w sposób zaawansowany wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł muzycznych (muzykalia dawne i współczesne, źródła fonograficzne, instrumenty) i literatury przedmiotowej (z wykorzystaniem internetowych baz danych) oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy z wykorzystaniem zdobytej wiedzy P7S_UU

K_U20 twórco wykorzystuje wiedzę filozoficzną i metodologiczną w formułowaniu hipotez i konstruowaniu krytycznych argumentacji P7S_UW/U

Kompetencje społeczne (postawy)

Student:

K_K01 Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego oraz potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób P7S_KO

K_K02 Systematycznie i aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach. P7S_KR

K_K04 Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach. P7S_KK

K_K06 Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. P7S_KK

Efekty uczenia się

Kontakt

Adres email lub telefon do osoby odpowiedzialnej za przedmiot

mpucia@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Elementy statystyki i demografii historycznej		Kod ECTS	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Institut Historii UO</i>			
Nazwisko osoby prowadzącej <i>Antoni Maziarz</i>			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS:	
A. Formy zajęć • <i>ćwiczenia</i>		2	
B. Sposób realizacji • <i>zajęcia w sali dydaktycznej</i>			
C. Liczba godzin: 30			
Status przedmiotu Obowiązkowy		Język wykładowy <i>Polski</i>	
Metody dydaktyczne • <i>analiza materiału statystycznego</i> • <i>referat na bazie prezentacji mm</i>		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		Sposób zaliczenia • <i>zaliczenie z oceną</i>	
		B. Formy zaliczenia • <i>zaliczenie z oceną</i>	
		C. Podstawowe kryteria a) <i>udział w zajęciach</i> b) <i>przygotowanie pracy na wybrany temat (demograficzne skutki wojen; migracje w dziejach)</i> c) <i>ocena z analizy materiału statystycznego oraz wykorzystania wybranych form prezentacji materiału statystycznego</i>	
Cele przedmiotu W oparciu o wiodące metody i problemy związane z specyfiką dziedziny nauki jaką jest demografia historyczna wskazanie wybranych typów źródeł historycznych i metod ich wykorzystania w badaniach demograficznych; omówienie podstawowych zjawisk tworzących elementy ruchu naturalnego ludności, scharakteryzowanie podstawowych cech opisujących ludność, a także przybliżenie wybranych problemów i zagadnień demograficznych, takich jak starzenie się społeczeństwa, miejsce dziecka w społeczeństwie.			
Treści programowe 1. Miejsce statystyki i demografii historycznej w badaniach historycznych 2. Miary położenia, przeciętne pozycyjne, grupowanie i tworzenie szeregów statystycznych 3. Ludność w ujęciu wybranych cech demograficznych (wiek, płeć, wyznanie, struktura zawodowa) 4. Źródła i szacunki liczby ludności dla epoki prahistorycznej i antycznej 5. Źródła demograficzne o proveniencji kościelnej 6. Źródła i szacunki liczby ludności dla dziejów najnowszych. 7. Elementy ruchu naturalnego ludności – śluby 8. Elementy ruchu naturalnego ludności – urodzenia 9. Elementy ruchu naturalnego ludności – zgony 10. Epidemie chorób zakaźnych i ich skutki demograficzne 11. Migracje w dziejach 12. Procesy urbanizacji w dziejach 13. Demograficzne skutki wybranych konfliktów zbrojnych 14. Dzieciństwo i rodzicielstwo na przestrzeni wieków 15. Problem starości w dziejach			

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

- Augustyniak H., *Statystyka opisowa z elementami demografii*, Poznań 2002;
- *Historia Polski w liczbach*, t. 8: *Ludność*, Warszawa 1993
- Holzer J., *Demografia*, Warszawa 2003;
- Michalewicz J., *Elementy demografii historycznej*, Warszawa 1979;
- Burzyński A., *Elementy statystyki historycznej*, Kraków 1980 i nast. wyd.;
- Dyba M., Obersztyń A., *Elementy statystyki historycznej*, Katowice 1979

B. Literatura uzupełniająca

- Aries Ph., *Człowiek i śmierć*, Warszawa 2011;
- Baszanowski J., *Sezonowość zgonów podczas wielkiej epidemii dżumy w Gdańsku w XVII i na pocz. XVIII w.*, „PDP” 1986, t. 17, s. 57-86;
- Bois J.P., *Historia starości*, Warszawa 1996;
- Bonusiak A., Czop E., Stukus E., *Migracje polskie. Historia i współczesność*, Rzeszów 2010
- *Człowiek stary w rodzinie i społeczeństwie*, red. A. Kotlarska-Michalska, Poznań 2013
- Giermakowski P., *Przyczyny zgonów według wieku i płci w parafii Gościęcín w latach 1860-1870*, Zeszyty Naukowe WSP w Opolu. Historia 23, Opole 1986;
- Gieysztorowa I., *Wstęp do demografii staropolskiej*, Warszawa 1976;
- *Historia Polski w liczbach. Dawniej i dzisiaj*, t. IV, Warszawa 2017;
- Jankowski S., *Wysiedlenie i emigracja ludności niemieckiej w polityce władz polskich w latach 1945-1970*, Warszawa 2005;
- Kopczyński M., *Podstawy statystyki. Podręcznik dla humanistów*, Warszawa 2005;
- Kraszewski P., *Polska emigracja zarobkowa w latach 1870 – 1939. Praktyka i refleksja*, Poznań 1995;
- Kuklo C., *Demografia Rzeczypospolitej przedrozbiorowej*, Warszawa 2009;
- Kwapulińska P., *Urodzenia w parafii kochłowskiej w latach 1801-1900*, w: *Śląskie studia demograficzne*, t. 2: *Urodzenia*, red. Z. Kwaśny, Wrocław 1995, s. 35-55;
- Ładogórski T., *Uwagi o zaludnieniu ziem polskich w starożytności i średniowieczu*, „PDP” 1986, t. 17, s. 13-53;
- Mańczyk W., *Przedhistoryczne migracje Słowian i pochodzenie języka staro-cerkiewno-słowiańskiego*, Kraków 2004
- *Migracje: dzieje, typologia, definicje*, red. A. Furdala, W. Wysoczański, Wrocław 2006.
- Nitschke B., *Wysiedlenie czy wypędzenie? Ludność niemiecka w Polsce w latach 1945-1949*, Toruń 2004;
- Ociepka B., *Deportacje, wysiedlenia, przesiedlenia – powojenne migracje z Polski i do Polski*, Poznań 2001;
- Piasecki E., *Zaludnienie Królestwa Polskiego w XIX w.*, „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej” 1988, nr 2, s. 305-315;
- Piesowicz K., *Demograficzne skutki II wojny światowej*, „Studia demograficzne” 1987, nr 1;
- *Rodzina na Śląsku w latach 1939-1945. Dezintegracja-Migracje-Codziennosc*, red. A. Dawid, A. Maziarz, Opole-Warszawa 2012
- *Rodzina na Śląsku w XIX i na początku XX wieku*, red. A. Dawid, A. Maziarz, Opole 2011;
- Rosset E., *Trwanie ludzkiego życia*, Wrocław 1979;
- Salamon M., Strzelczyk J., *Wędrowniacy i etnogeneza w starożytności i średniowieczu*, Kraków 2010;
- Spychała J., *Śluby w parafii Strzelce Opolskie w latach 1766-1870*, w: *Śląskie studia demograficzne*, t. 1: *Śluby*, red. Z. Kwaśny, Wrocław 1995, s. 7-44.
- Spychała, *Rodzina w parafii Strzelce Opolskie w latach 1766-1870*, w: *Śląskie studia demograficzne*, t. 5: *Rodzina*, red. Z. Kwaśny, Wrocław 2001;
- Urłanis B., *Wojny a zaludnienie Europy*, Warszawa 1962;

Efekty kształcenia	Wiedza Ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych (K_W01 P7S_WG) Wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym (K_W09 P7S_WG)

Umiejętności

Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, metod i dzieł literackich oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy (K_U01 P7S_UW)

Posiada umiejętność integrowania wiedzy historycznej w wiedzę z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych (K_U04 P7S_UW)

Umie korzystać z technologii informacyjnej, multimediiów i zasobów Internetu. Potrafi opracowywać dane dotyczące historii i związanych z nią dyscyplin nauki, stosując m. in. metody statystyczne oraz tworząc bazy danych (K_U06 P7S_UW/K)

Kompetencje społeczne (postawy)

Respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju (K_K05 P7S_KK)

Jest gotów do propagowania wiedzy historycznej w środowisku lokalnym (K-K07 P7S_KO)

Kontakt

amaziarz@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu MUZYKA PRL-U	Kod ECTS
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział Nauk Społecznych / Instytut Historii /Katedra Muzykologii</i>	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Karolina Pawlik	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin A. Formy zajęć (wybrać) • <i>Wykład.</i> B. Sposób realizacji (wybrać) • <i>zajęcia w sali dydaktycznej</i> C. Liczba godzin: 15	Liczba punktów ECTS: 1
Status przedmiotu	Język wykładowy Polski
Metody dydaktyczne • <i>wykład</i> • <i>wykład z prezentacją multimedialną</i> • <i>prezentacja nagrań</i>	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	Sposób zaliczenia • <i>zaliczenie z oceną</i>
	B. Formy zaliczenia : • <i>wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie tekstu referatu na wskazany temat</i>
C. Podstawowe kryteria <i>Aktywność na zajęciach – 50%</i> <i>Praca zaliczeniowa – 50%</i>	
Cele przedmiotu W ramach przedmiotu studenci zdobędą z zakresu powojennej historii muzyki XX wieku. Poznają sylwetki polskich kompozytorów, wykonawców, krytyków. Ukazane zostaną relacje na linii władza – artyści, ze szczególnym uwzględnieniem zjawiska realizmu socjalistycznego.	
Treści programowe 1. Periodyzacja muzyki okresu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej 2. Gatunki muzyki w omawianym okresie 3. Różnice pomiędzy muzyką rozrywkową i „poważną” 4. Ośrodki muzyki PRL-u 5. Sylwetki polskich kompozytorów 6. Sylwetki polskich wykonawców 7. Krytyka muzyki PRL-u 8. Sylwetki polskich krytyków 9. Relacje pomiędzy władzą i artystami 10. Realizm socjalistyczny	

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- K. Bittner, *W kręgu kultury PRL. Muzyka. Konteksty*, Poznań 2016.
- I.Kienzler, *Kronika PRL. Muzyka*, Warszawa 2016.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- Z. Skowron, *Teoria i estetyka awangardy muzycznej drugiej połowy XX wieku*, Warszawa 2016.
- polska prasa muzyczna, np. „Ruch Muzyczny”, „Muzyka”.

B. Literatura uzupełniająca

- E. Nidecka, *Realia muzyki polskiej w drugiej połowie XX i na początku XXI wieku*, Rzeszów 2014.
- K. Serocki, *Polska kultura muzyczna w XX wieku*, Poznań 2001.

Efekty uczenia się	Wiedza Ma pogłębioną wiedzę o specyfice muzyki oraz jej pochodzeniu, funkcjach i uwarunkowaniach społecznych (K_W25, P7S_WG). Ma pogłębioną wiedzę na temat historii i teorii muzyki różnych epok w kontekście ogólnych zjawisk kultury (K_W26, P7S_WG). Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu gatunków i form muzycznych (ze szczególnym uwzględnieniem muzyki religijnej), a także stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych (K_W28, P7S_WG).
	Umiejętności Potrafi w sposób zaawansowany wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł muzycznych (muzykalia dawne i współczesne, źródła fonograficzne, instrumenty) i literatury przedmiotowej (z wykorzystaniem internetowych baz danych) oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy z wykorzystaniem zdobytej wiedzy (K_U16, P7S_UU). Potrafi w sposób zaawansowany zastosować elementy wiedzy z zakresu kultury muzycznej w podejmowanych pracach badawczych (K_U18, P7S_UW).
	Kompetencje społeczne (postawy) Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego oraz potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób (K_K01, P7S_KO). Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu (K_K06, P7S_KK).

Kontakt

karolinapawlik.org@gmail.com

Nazwa przedmiotu ŚLĄSK WE WSPÓŁCZESNEJ HISTORIOGRAFII MUZYCZNEJ		Kod ECTS
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział Nauk Społecznych / Instytut Historii / Katedra Muzykologii</i>		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Franciszek Koenig		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		15 Liczba punktów ECTS: 2
A. Formy zajęć (wybrać) • <i>Konwersatorium.</i>		
B. Sposób realizacji (wybrać) • <i>zajęcia w sali dydaktycznej</i>		
C. Liczba godzin: 15		
Status przedmiotu	Język wykładowy Polski	
Metody dydaktyczne • <i>wykład</i> • <i>wykład z prezentacją multimedialną</i> • <i>prezentacja nagrań</i>	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia • <i>zaliczenie z oceną</i>	
	B. Formy zaliczenia : • <i>wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie tekstu referatu na wskazany temat</i>	
C. Podstawowe kryteria <i>Aktywność na zajęciach – 50%</i> <i>Praca zaliczeniowa – 50%</i>		
Cele przedmiotu Przedstawienie ewolucji w prezentacji dorobku muzycznego Dolnego i Górnego Śląska na przestrzeni od czasu II wojny światowej do współczesności.		
Treści programowe 1. Rys historiografii muzyki śląskiej w okresie do 1945 r. 2. Najważniejsze rysy przejścia od ujęcia typowo narodowego do ponadnarodowego i ogólnoeuropejskiego. 3. Tradycja muzyki śląskiej w ujęciu autorów niemieckich. 4. Tradycja muzyki śląskiej w ujęciu badaczy pochodzących z terenu Górnego i Dolnego Śląska, ale działających na terenie Niemiec. 5. Tradycja muzyki śląskiej w ujęciu polskich autorów. 6. Historiografia śląskiego budownictwa organowego.		

Wykaz literatury**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:****A.1. wykorzystywana podczas zajęć**

- A. DROŻDŻEWSKA, *Życie muzyczne na Uniwersytecie Wrocławskim w XIX i I połowie XX wieku. Edukacja muzyczna – działalność naukowa – ruch koncertowy*, Wrocław 2012.
- L. HOFFMANN-ERBRECHT, *Musikgeschichte Schlesiens*, Dülmen 1986.
- H. UNVERRICHT, *De musica in Silesia*, Opole 2007
- L. BURGEMEISTER, *Der Orgelbau in Schlesien*, Frankfurt am Main 19732

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

- L. HOFFMANN-ERBRECHT (red.), *Schlesisches Musiklexikon*, Augsburg 2001
- J. GEMBALSKI (red.), *Organy na Śląsku*, Katowice 1984.
- R. POŚPIECH, *Muzyka wielogłosowa w celebracji eucharystycznej na Śląsku w XVII i XVIII wieku*, Opole 2004.
- R. POŚPIECH, *Wrocławskie klasztory jako ośrodki kultury muzycznej w okresie reformacji i kontrreformacji*, „Muzyka” (2011) nr 3, s. 27–49.

B. Literatura uzupełniająca

- R. POŚPIECH, *Muzyka religijna poza celebracjami liturgicznymi w świetle dokumentów Kościoła*, w: J. KRASSOWSKI I IN. (red.), *Musica Sacra 2*, Gdańsk 2006 (Akademia Muzyczna w Gdańsku. Prace Specjalne 72), s. 21-37
- P. GANCARCZYK, *Musica scripta. Kodeksy menzuralne w II połowie XV wieku na wschodzie Europy Łacińskiej*, Warszawa 2001.
- A. GRANAT-JANKI (red.), *Tradycje śląskiej Kultury muzycznej*, (2008), t. XI

Efekty uczenia się	Wiedza Posiada znajomość elementarnej terminologii nauk humanistycznych (historia, filozofia, muzykologia) /K_W04; P6S_WG/ Ma uporządkowaną wiedzę o człowieku jako twórcy kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym /K_W24; P6S_WG/ Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu historii europejskiej i polskiej kultury muzycznej, ze szczególnym uwzględnieniem kontekstu regionalnego (Śląsk) oraz muzyki religijnej /K_W26; P6S_WG/ Ma uporządkowaną wiedzę ogólną z zakresu instrumentologii /K_W28; P6S_WG/
	Umiejętności Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod /K_U01; P6S_UW/ Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego. samodzielnie zdobywa wiedzę /K_U12; P6S_UU/ Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł muzycznych (muzyka dawna i współczesna, źródła fonograficzne, instrumenty) i literatury przedmiotowej (z wykorzystaniem internetowych baz danych) oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy /K_U16; P6S_UW/
	Kompetencje społeczne (postawy) Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach //K_K03; P6S-KK/ Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu /K_K05; P6S-KO/ Jest gotów do propagowania wiedzy historycznej w środowisku lokalnym /K_K06; P6S-KK/R/ Zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i posiadanych umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego /K_K10; P6S-KK/

Kontakt

fkoenig@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Panteon postaci historycznych		Kod ECTS	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych UO Instytut Historii UO			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Maziarz Antoni			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć • konwersatorium		2	
B. Sposób realizacji • zajęcia w sali dydaktycznej			
C. Liczba godzin: 15			
Status przedmiotu Przedmiot kierunkowy		Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne • wykład		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną	
		B. Formy zaliczenia • wykonanie pracy zaliczeniowej: przygotowanie prezentacji na temat wybranej postaci	
		C. Podstawowe kryteria 33%: frekwencja; 67%: wykonanie pracy zaliczeniowej	
Cele przedmiotu Przedmiot wskazuje miejsce badań biograficznych w historiografii. Przybliżone zostaną podstawowe źródła do badań z zakresu biografistyki historycznej. Celem jest ukazanie roli jednostki w dziejach; wskazanie na różne typy karier: w przestrzeni życia duchowego, kulturalnego, politycznego. Innym celem jest wskazanie na rolę autorytetu w procesie historycznym.			
Treści programowe Kandydaci do panteonu historycznego: kryteria doboru Panteon kultury polskiej i powszechnej Wielcy Polacy z wyboru: Polacy o obcych korzeniach Polski panteon na eksport: wielcy Polacy w dziejach świata Panteon w spódnicy. Wybitne Polki w dziejach świata Panteon lokalny. Wybitni działacze lokalni warci upamiętnienia Dzieciństwo członków panteonu Śmierć wielkich. Okoliczności śmierci wybitnych Polaków Antypanteon: renegaci, zdrajcy, przestępcy w dziejach Nowy panteon. Kogo spośród mniej znanych Polaków warto zaliczyć do Panteonu narodowego?			

Wykaz literatury

- *Autorytety polskie*, oprac. Bronisław Gołębiowski, Łomża 2002;
- Chymkowski R., *Wokół metody dokumentów biograficznych*, „Przegląd Humanistyczny”, 2005, nr 5;
- *Inteligencja polska XIX i XX wieku. Studia*, t. 1-6, red. R. Czepulis-Rastenis, Warszawa 1981-1991
- Johnson P., *Intelektualiści*, Warszawa 1998;
- Julkowska V., *Dawne i współczesne cechy konstytutywne biografii jako gatunku historiograficznego*, w: *Biografistyka we współczesnych badaniach historycznych. Teoria i praktyka*, red. J. Kolbuszewska, R. Stobiecki, Łódź 2017
- Kulak T., *Uwagi nad biografistyką polską XIX wieku*, w: *Stan i perspektywy biografii rozwoju biografistyki polskiej. Materiały z ogólnopolskiej konferencji naukowej zorganizowanej przez Instytut Historii Uniwersytetu Opolskiego w dniach 23-25 września 1997 roku*, red. L. Kuberski, Opole 1998;
- Łepkowski T., *Biografistyka: żywotność, tradycjonalizm, nowoczesność*, „Kwartalnik Historyczny” 1975, nr 1;
- Nicieja S.S., *Panteon Orląt Lwowskich 1918-1992*, Warszawa 1992;
- *O polskich elitach raz jeszcze. Studia ofiarowane Prof. Janinie Leskiewiczowej*, red. T. Epsztajn, S. Górzyński, A. Karpiński, Warszawa 2007
- Rostworowski E., *Biografia, biogram, historia grup i pokoleń*, „Kwartalnik Historyczny” 1973, nr 2;
- Rożek M., *Panteon narodowy na Skalce*, Częstochowa 2003;
- Rudkowski T., *Cmentarz Powązkowski w Warszawie: panteon polski*, Wrocław 2014;
- Wachowicz B., *Siedziby wielkich Polaków*, Warszawa 2013;
- Wieliczka-Szarek J., *Panteon wielkich Polaków*, Szczecinek 2017

Wiedza

Ma pogłębioną wiedzę o specyfice wiedzy o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych (K_W01/ P7S_WG)

Posiada pogłębioną wiedzę o źródłach informacji (takich jak bibliografie, dokumenty, katalogi) jak też wiedzę o korzystaniu ze źródeł historycznych (K_W04/ P7S_WG)

Ma pogłębioną wiedzę o metodach i problemach badań różnorodnych dziedzin historii i ich powiązaniu z innymi dyscyplinami humanistycznymi (K_W05/ P7S_WG)

Wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym (K_W09 P7S_WG)

Umiejętności

Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, metod i dzieł literackich oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy (K_U01 PS7_WG)

Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową (K_U03 PS7_WG)

Posiada umiejętność integrowania wiedzy historycznej w wiedzę z różnych dyscyplin w zakresie nauk humanistycznych oraz jej zastosowania w nietypowych sytuacjach profesjonalnych (K_U04 PS7_WG)

Posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych w różnych formach i w różnych mediach (K_U08 PS7_UW/K)

Kompetencje społeczne (postawy)

Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach

(K_K04 P7S_KK)

Jest gotów do propagowania wiedzy historycznej w środowisku lokalnym (K_K07 P7S_KO)

Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności (K_K09 P7S_KR)

Kontakt:

amaziarz@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu HISTORIA SZTUKI		Kod ECTS według ustalonego wzoru
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych / Instytut Historii / Katedra dydaktyki, nauk wspomagających i popularyzacji historii		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) KAZIMIERZ S. OŻÓG		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 2
A. Formy zajęć (wybrać) • wykład,		
B. Sposób realizacji (wybrać) • zajęcia w sali dydaktycznej		
C. Liczba godzin: 15		
Status przedmiotu Przedmiot kierunkowy	Język wykładowy Polski	
Metody dydaktyczne Można wybrać metodę/metody z przygotowanej listy lub opisać własny sposób pracy ze studentami, na przykład: • wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną • ćwiczenia audytoryjne: analiza tekstów z dyskusją / metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny) / gry symulacyjne / praca w grupach / analiza zdarzeń krytycznych (przypadków) / dyskusja / rozwiązywanie zadań • ćwiczenia laboratoryjne: wykonywanie doświadczeń / projektowanie doświadczeń	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną	
	B. Formy zaliczenia na przykład: • ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru (kolokwia, wykonanie pracy zaliczeniowej)	
	C. Podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne określane są indywidualnie, jednak powinny zachować stosowność wobec zaplanowanych efektów uczenia się	
Cele przedmiotu Zapoznanie studentów z podstawowymi elementami wiedzy na temat dziejów sztuki, stylów sztuki, właściwości najważniejszych nurtów i postaw artystów na przestrzeni wieków; strukturą dzieła sztuki, możliwymi znaczeniami i sposobami interpretacji. Wprowadzenie do zagadnień związanych ze współczesnymi formami kreacji i obecnością sztuki wokół człowieka (elementy urbanistyki, projektowania przestrzeni i jej elementów).		
Treści programowe Cechy sztuki antycznej, narodziny kanonów piękna i proporcji, mimiesis; cechy sztuki średniowiecznej, znaczenie sacrum; nowożytność: devotio moderna, humanizm, portret, sztuka w służbie władzy; elementy wiedzy o prądach nowoczesnych i współczesnych: znaczenie romantyzmu i realizmu, historyzm, secesja, kierunki awangardowe i ich kontekst społeczny; reakcja sztuki na doświadczenia XX wieku, kryzys sztuki i jej nowe formy; obecność sztuki w życiu codziennym.		
Wykaz literatury A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć: A_1.1 Erich Gombrich, O sztuce, Warszawa 2008 A_1.2 Anda Rottenberg, Sztuka w Polsce 1945-2000, Warszawa 2007. A_2.1 Zbigniew Herbert, Barbarzyńca w ogrodzie (wybrane eseje), Warszawa 1996. A_2.2 Piotr Sarzyński, Wrzask w przestrzeni. Dlaczego w Polsce jest tak brzydko?, Warszawa 2012. B. Literatura uzupełniająca B_1 Leon Krier, Architektura wspólnoty, Gdańsk, 2011. B_2 Waldemar Okoń, Alegorie narodowe, Wrocław 1992.		

Efekty uczenia się	Wiedza Wykazuje biegłą znajomość terminologii nauk humanistycznych ze szczególnym uwzględnieniem historii, oraz podstawową z zakresu literatury, kultury i sztuki [K_W03]; posiada pogłębioną wiedzę z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego [K_W12]; ma wiedzę o instytucjach kultury i orientację we współczesnym życiu kulturalnym [K_W15].
	Umiejętności Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury z zakresu historii, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym [K_U05]; posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań [K_U09].
	Kompetencje społeczne (postawy) Systematycznie i aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach [K_K02]; docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu [K_K06]; jest gotów do propagowania wiedzy historycznej w środowisku lokalnym [K_K07].
Kontakt kazimierzozog@gmail.com	

Nazwa przedmiotu Współczesne spory filozoficzne		Kod ECTS			
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Instytut Historii					
Studia					
kierunek <i>Historia i kultura</i>		stopień <i>II</i>	tryb <i>dzienne</i>	specjalność	specjalizacja
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Agnieszka Hensoldt					
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin A. Formy zajęć Wykład Konwersatorium B. Sposób realizacji (wybrać) zajęcia w sali dydaktycznej C. Liczba godzin przyporządkowana danej formie i sposobowi realizacji zajęć, zgodnie z zatwierdzonym programem studiów: 15 W + 15K			Liczba punktów ECTS: 3 Godziny kontaktowe: udział w wykładach: 15 h udział w zajęciach ćw./lab./kon. : 15 h udział w konsultacjach z nauczycielem: 1 h Praca samodzielna: przygotowanie do zajęć : 15 h samodzielne przygotowanie do egzaminu i obecność na egzaminie: 15 h Suma 61 h = 3 ECTS		
Status przedmiotu kierunkowy		Język wykładowy POLSKI			
Metody dydaktyczne wykład z prezentacją multimedialną i dyskusją		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne Sposób zaliczenia egzamin zaliczenie z oceną B. Formy zaliczenia Wykład: egzamin pisemny Konwersatorium: kolokwium zaliczeniowe; dodatkowo wpływ na ocenę zaliczeniową mają oceny cząstkowe otrzymywane w trakcie trwania semestru C. Podstawowe kryteria: Ocena końcowa z poszczególnych form zajęć zostanie ustalona na podstawie uzyskanej liczby punktów wg. Zasady: Oceny z kolokwium oraz egzaminu zostaną ustalone następująco: ocena dostateczna: jeśli student uzyska powyżej 40% punktów ocena dobra: jeśli student uzyska powyżej 60% punktów ocena bardzo dobra: jeśli student uzyska powyżej 80% punktów Dodatkowo aktywne uczestnictwo studenta w ćwiczeniach może wpłynąć na podniesienie oceny końcowej z ćwiczeń o: cały stopień w przypadku aktywności na przynajmniej 80% zajęć; pół stopnia w przypadku aktywności na przynajmniej 40% zajęć.			
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi Należy określić: Wymagania formalne: ukończone następujące kursy: „Filozofia i duchowość późnego antyku”, „Narodziny, rozwój i zmierzch filozofii scholastycznej” Wymagania wstępne: podstawowa wiedza historyczna i społeczna					
Cele przedmiotu: Celem kursu jest zapoznanie studentów i studentek z najbardziej znaczącymi współczesnymi dyskusjami filozoficznymi. W szczególności: w zakresie wiedzy: dostarczenie wiedzy na temat filozoficznych, społecznych i kulturowych korzeni współczesnych sporów filozoficznych					

- w zakresie **umiejętności**: wykształcenie umiejętności przeprowadzenia analizy i interpretacji wypowiedzi oraz tekstów współczesnych filozofów, a także innych przedstawicieli nauki, kultury i polityki wypowiadających się w kwestiach filozoficznych.
 - w zakresie **kompetencji**: uświadomienie istnienia różnych systemów normatywnych, różnych interesów, różnych punktów widzenia oraz różnych dyskursów; rozwinięcie kompetencji dyskusowania i argumentowania.

Treści programowe

Przedmiotem zajęć są najważniejsze punkty sporu w toczących się współcześnie debatach intelektualnych. Horyzont konceptualny przełomu XX i XXI wieku wyznaczają:

- (1) dzieła Darwina, Marksa, Freuda oraz doświadczenia kolonializmu i II Wojny Światowej – dzieła te oraz doświadczenia prowadzą w nieunikniony sposób do koncepcji relatywistycznych, do kryzysu norm zarówno epistemicznych, jak i moralnych;
- (2) rozwój sztucznej inteligencji, ekologiczny kryzys planetarny oraz rosnąca świadomość opresji i ludzkiego okrucieństwa – z kolei te zjawiska domagają się przededefiniowania podstawowych pojęć takich jak „prawda”, „osoba”, „sprawiedliwość”, „równość” oraz wyznaczenia nowych norm moralnych.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

John Dewey, *Wpływ Darwinizmu na filozofię* [w:] *Wielkie eseje w nauce*, red. M. Gardner.

Richard Rorty, *Przygodność, ironia, solidarność, Wprowadzenie*, początkowe fragmenty rozdz. 1 i początkowe fragmenty rozdz. 4.

Jürgen Habermas, *Kłopoty z przygodnością: powrót historyzmu* [w:] *Habermas, Rorty, Kołakowski. Stan filozofii współczesnej*.

Alan Turing, *Maszyna licząca a inteligencja*, w: *Filozofia umysłu*, red. Bohdan Chwedeńczuk.

Peter Singer, *Wyzwolenie zwierząt* (fragmenty).

Helena Ciążela, *Problemy i dylematy etyki odpowiedzialności globalnej* (fragmenty).

Simon Caney, *Cosmopolitan Justice, Responsibility, and Global Climate Change*.

Wybrane eksperymenty myślowe z: Julian Baggini, *Żuk w pudełku*.

B. Literatura uzupełniająca:

Adam Chmielewski, *Niewspółmierność, nieprzekładalność, konflikt*.

Wiedza

K_W17 Posiada pogłębioną wiedzę w zakresie jednego bloku głównych subdyscyplin filozoficznych: logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna lub estetyka, filozofia kultury

K_W20 wszechstronnie zna i dogłębnie rozumie wybrane kierunki i stanowiska klasycznej, nowożytnej i współczesnej filozofii

K_W22 ma szeroką znajomość i rozumie zależności między kształtowaniem się idei filozoficznych a zmianami w kulturze i w społeczeństwie

Umiejętności

Posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych w różnych formach i w różnych mediach **K_U08**

precyzyjnie formułuje w mowie i na piśmie złożone problemy filozoficzne, stawia tezy i krytycznie je komentuje **K_U14**

rekonstruuje i konstruuje argumentacje z perspektywy różnych stanowisk filozoficznych, uwzględniając właściwe każdemu z nich typy argumentacji i dostrzegając zachodzące między nimi zbieżności i różnice **K_U15**

samodzielnie interpretuje tekst filozoficzny, komentuje i konfrontuje tezy pochodzące z różnych tekstów **K_U21**

analizuje złożone argumenty filozoficzne, identyfikuje składające się na nie tezy i założenia, ustala zależności logiczne i argumentacyjne między tezami **K_U22**

Kompetencje społeczne (postawy)

Respektuje różnice poglądów w różnych okresach i kontekstach. **K_K04**

Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego oraz potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób **K_K01**

Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość

odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu **K_K06**

Efekty kształcenia (Szczegółowe zalecenia i wskazówki praktyczne przedstawiono w „Jak przygotować programy kształcenia...” Kraśniewski A., rozdz. 5.3.2.2. str. 46-49.

Kontakt

hensoldt@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Dzieje Bizancjum		Kod ECTS według ustalonego wzoru
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział / Instytut/Katedra Wydział Nauk Społecznych/Instytut Historii/ Katedra historii powszechnej i Polski do końca XVIII w.		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Marcin Böhm		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 2
A. Formy zajęć (wybrać) • wykład		
B. Sposób realizacji (wybrać) • zajęcia w sali dydaktycznej		
X. Liczba godzin: 30		
Status przedmiotu do wyboru	Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne wykład / wykład problemowy / wykład konwersato- ryjny / wykład z prezentacją multimedialną	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wy- magania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną	
	B. Formy zaliczenia na przykład: • zaliczenie ustne / kolokwium	
	X. Podstawowe kryteria obecność na zajęciach zaliczenie kolokwium	
Cele przedmiotu <i>Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z dziejami Cesarstwa Bizantyńskiego od jego powstania do roku 1204, czyli IV krucjaty. Jest to niezwykle ciekawe zagadnienie dla dziejów historii Europy, w tym Polski, bowiem Bizancjum przez prawie 600 lat było jednym z najważniejszych ośrodków władzy, handlu i kultury w Europie, jak również pełniło funkcję przedmurza chrześcijaństwa dla naszego kontynentu, przez zapędami Arabów, a potem Seldżuków.</i>		
Treści programowe <i>W tym polu umieszcza się jasną i zwięzłą prezentację treści realizowanych podczas zajęć, przy czym uwzględnia się podział na poszczególne formy zajęć, na przykład:</i>		
A. Problematyka wykładu		
1. Początek, czyli o założeniu miasta przez Konstantyna Wielkiego		
2. Cesarstwo Wschodniorzymskie wobec upadku zachodniej części Imperium w V w.		
3. Wojny z Wandalami i Ostrogotami Justyniana Wielkiego.		
4. Panowania Herakliusza i powstanie greckiego „Bizancjum”. Wojny z Persją.		
5. Ekspansja słowiańska i awarska na Bałkany w od VI w. do VIII w.		
6. Wojny z Arabami w VII i VIII.		
7. Ikonoklazm i konflikty społeczne ciemnych wieków Cesarstwa Bizantyńskiego (VIII-IX)		
8. Przybycie Bułgarów do Europy. Krum.		
9. Panowanie dynastii macedońskiej: droga do potęgi (od Bazylego I do Romana II)		
10. Panowanie dynastii macedońskiej: apogeum i upadek (od Nikefora II Fokasa do Teodory)		
11. Dynastia Dukasów i inni uzurpatorzy lat 1057-1080. Bizancjum wobec zagrożenia ze strony Seldżuków.		
12. Aleksy Komnen i jego panowanie.		
13. Jan Komnen i Manuel – na drodze do odbudowy imperium.		
14. Relacje z komunami włoskimi od IX w. do końca XII.		
15. IV krucjata.		

B. Problematyka ćwiczeń / konwersatorium / laboratorium

Prezentując treści programowe należy unikać nadmiernej ich detalizacji, skupiając się raczej na problematyce zajęć czy zasadniczych zagadnieniach realizowanych podczas zajęć, stosownie do przypisanej przedmiotowi liczby godzin i punktów ECTS.

Nie dotyczy

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

Angold M. Cesarstwo Bizantyńskie (1025-1204). Historia polityczna, Ossolineum 1993.

Browning R., Cesarstwo Bizantyńskie, PIW Warszawa 1980.

Haussig H.-W., Historia kultury bizantyńskiej, PIW Warszawa 1969.

Herrin J., Bizancjum. Niezwykłe dziedzictwo średniowiecznego imperium, Poznań 2009.

Jurewicz O., Encyklopedia kultury bizantyjskiej, Warszawa 2002

Jurewicz O., Historia literatury bizantyńskiej, Ossolineum 1984.

Ostrogorski G., Dzieje Bizancjum, Warszawa 2008.

Mango C., Historia Bizancjum, Gdańsk 1997.

Literatura uzupełniająca

Angold, M., Czwarta krucjata, Warszawa 2006.

Crowley, R., 1453. Upadek Konstantynopola, Warszawa 2006.

Ewert-Kappedowa, H., Historie Konstantynopolitańskie, Łódź 1964.

Świat Bizancjum, t. I-III, pod red. C. Morrison, WAM 2007-2010.

Polsko i anglojęzyczne prace z serii Byzantina Lodziensia:

•I. Sławomir Bralewski, Imperatorzy późnego cesarstwa rzymskiego wobec zgromadzeń biskupów, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 1997.

•II. Maciej Kokoszko, Descriptions of Personal Appearance in John Malalas' Chronicle, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 1998.

•III. Mélanges d'histoire byzantine offerts à Oktawiusz Jurewicz à l'occasion de Son soixante-dixième anniversaire, red. Waldemar Ceran, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 1998.

•IV. Mirosław Jerzy Leszka, Uzurpacje w cesarstwie bizantyńskim w okresie od IV do połowy IX wieku, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 1999.

•V. Małgorzata Beata Leszka, Rola duchowieństwa na dworze cesarzy wczesnobizantyńskich, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2000.

•VI. Waldemar Ceran, Historia i bibliografia rozumowana bizantynologii polskiej (1800-1998), tom I-II, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2001.

•VII. Mirosław Jerzy Leszka, Wizerunek władców pierwszego państwa bułgarskiego w bizantyńskich źródłach pisanych (VIII – pierwsza połowa XII wieku), Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2003.

•VIII. Teresa Wolińska, Sycylia w polityce cesarstwa bizantyńskiego w VI-IX wieku, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2005.

•IX. Maciej Kokoszko, Ryby i ich znaczenie w życiu codziennym ludzi późnego antyku i wczesnego Bizancjum (III-VII w.), Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2005.

•X. Sławomir Bralewski, Obraz papieża w historiografii kościelnej wczesnego Bizancjum, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2006.

- XI. Byzantina Europaea. Księga Jubileuszowa ofiarowana Profesorowi Waldemarowi Ceranowi, red. M. Kokoszko, M.J. Leszka, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2007.
- XII. Paweł Filipczak, Bunt i niepokoje w miastach wczesnego Bizancjum (IV wiek n.e.), Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2009.
- XIII Kiril Marinow, W klisurach Hemosu. Znaczenie masywów Starej Płaniny i Srednej Gory w zmaganiach zbrojnych Bizancjum z Bułgarią (koniec VII - początek XI w.), Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2012.
- XIV Jolanta Dybała, Ideał kobiety w pismach kapadockich Ojców Kościoła i Jana Chryzostoma, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2012.
- XV Mirosław Jerzy Leszka, Symeon I Wielki a Bizancjum. Z dziejów stosunków bułgarsko-bizantyńskich w latach 893-927, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2013.
- XVI Krzysztof Jagusiak, Maciej Kokoszko, Zofia Rzeźnicka, Dietetyka i sztuka kulinarna antyku i wczesnego Bizancjum (II-VII w.), część I, Zboża i produkty zbożowe w źródłach medycznych antyku i wczesnego Bizancjum (II-VII w.), Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2014.
- XVII Andrzej Kompa, Mirosław Jerzy Leszka, Teresa Wolińska, Mieszkańcy stolicy świata. Konstantynopolitańczycy między starożytnością a średniowieczem, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2014.
- XVIII Waldemar Ceran, Artisans et commerçants à Antioche et leur rang social (seconde moitié du IVe siècle de notre ère), trad. de la lang. pol. par Elżbieta Kolańska, éd. rev., corr. et mise à jour par Paweł Filipczak, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2013.
- XIX Dietetyka i sztuka kulinarna antyku i wczesnego Bizancjum (II-VII w.), część II, Pokarm dla ciała i ducha, red. Maciej Kokoszko, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2014.
- XX Krzysztof Jagusiak, Maciej Kokoszko, Zofia Rzeźnicka, Cereals of antiquity and early Byzantine times. Wheat and barley in medical sources (second to seventh centuries AD), Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2014.
- XXI Błażej Cecota, Arabskie oblężenia Konstantynopola w VII-VIII wieku. Rzeczywistość i mit, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2016.
- XXII Byzantium and the Arabs. The Encounter Civilizations from VI to VIII Century, ed. Paweł Filipczak, Teresa Wolińska, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2016.
- XXIII Mirosław Jerzy Leszka, Kirył Marinow, Miasto na skrzyżowaniu mórz i kontynentów. Wczesno- i średniobizantyński Konstantynopol jako miasto portowe, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2016.
- XXIV Zofia Brzozowska, Sofia - upersonifikowana Mądrość Boża. Dzieje wyobrażeń w kręgu kultury bizantyńsko-słowiańskiej, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2015.
- XXV Mirosław Jerzy Leszka, Symeon I Wielki a Bizancjum. Z dziejów stosunków bułgarsko-bizantyńskich w latach 893-927, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2013.
- XXVI An introduction to the Byzantine administration in Syro-Palestine on the eve of the Arab conquest, ed. Paweł Filipczak, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2016.
- XXVII Maciej Kokoszko, Zofia Rzeźnicka, "Dietetyka i sztuka kulinarna antyku i wczesnego Bizancjum (II-VII w.), część III, Ab ovo ad γάλα. Jajka mleko i produkty mleczne w medycynie i w sztuce kulinarnej (I-VII w.), Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2017.

Efekty uczenia się

Wiedza

K_W01 Ma pogłębioną wiedzę o specyfice wiedzy o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych. P7S_WG

K_W03 Wykazuje biegłą znajomość terminologii nauk humanistycznych ze szczególnym uwzględnieniem historii, oraz podstawową z zakresu literatury, kultury i sztuki P7S_WG

Umiejętności

K_U01 Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, metod i dzieł literackich oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy. P7S_UW

K_U08 Posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych w różnych formach i w różnych mediach. P7S_UW/K

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01 Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego doksztalcania się i rozwoju kulturalnego oraz potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób. P7S_KO

K_K09 Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności. P7S_KR

Kontakt

Adres email lub telefon do osoby odpowiedzialnej za przedmiot

mabohm@wp.pl

Nazwa przedmiotu Historia życia monastycznego	Kod ECTS
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Instytut Historii UO</i>	
Nazwisko osoby prowadzącej <i>Antoni Maziarz</i>	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin	Liczba punktów ECTS: 2
A. Formy zajęć • <i>wykład</i>	
B. Sposób realizacji • <i>zajęcia w sali dydaktycznej</i>	
C. Liczba godzin: 30	
Status przedmiotu Do wyboru	Język wykładowy <i>Polski</i>
Metody dydaktyczne • <i>analiza materiału statystycznego</i>	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną
	B. Formy zaliczenia • <i>zaliczenie z oceną</i>
	C. Podstawowe kryteria <i>a) udział w zajęciach</i> <i>b) przygotowanie pracy na wybrany temat (literatura przedmiotu dotycząca wybranej wspólnoty życia konsekrowanego)</i>
Cele przedmiotu Celem zajęć jest ukazanie roli życia konsekrowanego w życiu społecznym, kulturalnym, a także politycznym. Przedstawione zostaną główne nurty życia zakonnego, ze szczególnym uwzględnieniem procesów zachodzących w dziejach najnowszych, a więc kryzys tzw. starych zakonów, ich kasaty, odrodzenie życia konsekrowanego w XIX w., wreszcie uwarunkowania funkcjonowania wspólnot zakonnych w XX w. Zaprezentowane zostaną realia życia wewnętrznego wspólnot – normy życia wspólnotowego, problemy i sukcesy.	
Treści programowe 1. Specyfika badawcza nad dziejami monastycyzmu 2. Dzieło św. Benedykta z Nursji 3. Benedyktyni na ziemiach polskich do XVIII w. 4. Zakony mendykanckie 5. Benedyktynki polskie 6. Kasaty zakonów w XVIII-XX w. 7. Paulini na ziemiach polskich 8. Wkład zakonów i zgromadzeń zakonnych w rozwój oświaty na ziemiach polskich 9. Klasztory wobec polskich zrywów narodowych doby niewoli 10. Śląskie żeńskie zgromadzenia zakonne w XIX w. 11. Klasztory opolskie 12. Życie zakonne w II RP 13. Losy sióstr zakonnych w okresie II wojny światowej 14. Akcja X2 wobec sióstr zakonnych (1954-1956) 15. Życie mnisze w kościele prawosławnym	
Wykaz literatury 1. Akta rządu carskiego dotyczące Jasnej Góry z lat 1868–1914, oprac. J. Godlewska, J. Zbudniewek, „Studia Claromontana”, 1998, t. 18, s. 235–382 2. Jabłońska-Deptuła E., Gawrysiakowa J., Materiały do zaangażowania patriotycznego zakonów męskich w Królestwie Polskim w latach 1861–1864, Lublin 1976 3. Piesiewicz A., Kronika Panien Benedyktynek Opactwa Trójcy Świętej w Łomży 1939–1954 (Czas wojny. Czas okupacji sowieckiej i niemieckiej. Łomża w strefie frontowej. Czas zniewolenia), Łomża 1995	

4. Święty Benedykt w tradycji chrześcijaństwa Zachodu i Wschodu, wybór i oprac. A. Mikołajczak, A. Naumow, Gniezno 2006
5. Reguła świętego Ojca Benedykta, z pozwoleniem przełożonych na język polski przełożył o. Benedyktyn z Lubinia [Klemens Dąbrowski OSB], Poznań 1928
6. Aumann J., Zarys historii duchowości, tł. J. Machniak, Kielce 2007
7. Baniak J., Powołania do kapłaństwa i do życia zakonnego w Polsce w latach 1900–2010. Studium socjologiczne, Poznań 2012
8. Benedyktyńska praca. Studia historyczne ofiarowane o. Pawłowi Szczanieckiemu w 80-rocznicę urodzin, red. J.A. Spież, Z. Wielgosz, Tyniec–Kraków 1997
9. Bleszyńska I. Z., O. Jacek Woroniecki. Dominikanin-wychowawca-patriota 1878–1949, Lublin 2006
10. Borkowska M., Białe i bure. Historia życia monastycznego w dużym skrócie, Tyniec 2019
11. Borkowska M., Słownik mniszek benedyktyńskich w Polsce, Tyniec 1989
12. Czaplicki B., Problemy jasnogórskiego klasztoru paulinów w świetle rosyjskich dokumentów w Archiwum Jasnej Góry. Zarys zagadnienia, „Studia Claromontana”, 2011, t. 29, s. 583–632
13. Derwich M., Benedyktyński klasztor św. Krzyża na Łysej Górze w średniowieczu, Warszawa–Wrocław 1992
14. Dębowska M., Informator o archiwach zakonnych w Polsce, „Archiwa Biblioteki i Muzea Kościelne”, 1998, t. 69, s. 15–99
15. Florkowska M., Być prochem w ręku Boga. Ojciec Piotr Rostworowski (1910–1999), Kraków 2013
16. Gach P.P., Kasaty zakonów na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej i Śląsku 1773–1914, Lublin 1984
17. Gach P.P., Struktury i działalność duszpasterska zakonów męskich na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej i Śląska w latach 1773–1914, Lublin 1999
18. Godlewska D., Brodzicki Cz., Mniszki benedyktyнки w Opactwie Przenajświętszej Trójcy w Łomży 1628–2000, Łomża 2000
19. Górecki A., Sytuacja zakonów i obsada wyższych stanowisk kościelnych w Królestwie Polskim po powstaniu styczniowym, „Przegląd Powszechny”, 2005, nr 1, s. 61–74
20. Gronowski M.T., Zwyczajny klasztor, zwyczajni mnisi. Wspólnota tyniecka w średniowieczu, Kraków 2007
21. Hanich A., Martyrologium duchowieństwa Śląska Opolskiego w latach II wojny światowej, Opole 2009
22. Jabłoński Sz. Z., Uwarunkowania polityczne Jasnej Góry 1864–1914, „Chrześcijańskie w świecie”, 1979, nr 79, s. 31–47
23. Jankowski A., Życie mnisze, t. 1–2, Tyniec 2017
24. Kasaty klasztorów na obszarze dawnej Rzeczypospolitej Obojga Narodów i na Śląsku na tle procesów sekularyzacyjnych w Europie, red. M. Derwich, t. 1–4, Wrocław 2014
25. Kanior M., Polska Kongregacja Benedyktyńska Świętego Krzyża 1709–1864, Kraków 2000
26. Kanior M., Historia monastycyzmu chrześcijańskiego, Kraków 2012
27. Kłoczowski J., Wspólnoty chrześcijańskie w tworzącej się Europie, Poznań 2003
28. Komaniecka M., Ojciec Krzysztof Michałowski w sieci tajnych służb. Wybrane zagadnienia współpracy, w: Czas próby. Kościół katolicki w okresie PRL, red. W. Polak, A. Czwołek, S. Galij-Skarbińska, Toruń 2017, s. 139–154
29. Krasnowolski B., Historia klasztoru Benedyktynek w Staniątkach, Kraków 1999
30. Marecki J., Zakony pod presją bezpieki. Aparat bezpieczeństwa wobec wspólnot zakonnych na terenie województwa krakowskiego 1944–1975, Kraków 2009
31. Maziarz A., Elżbietanki w Festung Breslau, „Hereditas Monasteriorum”, 2013, t. 2, s. 141–166
32. Maziarz A., Męczeński finał wojny. Losy sióstr z górnośląskich domów Zgromadzenia Sióstr św. Elżbiety, „Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka”, 2012, nr 3, s. 57–75
33. Maziarz A., Zmagania o przetrwanie. Benedyktyнки lwowskie w latach 1782–1946, w: In servitute scientiarum. Biografistyka, Galicja, Druga Rzeczpospolita. Księga Pamiątkowa w 10. rocznicę śmierci Profesora Leszka Kuberskiego, red. A. Maziarz, Opole 2017, s. 75–99
34. Moulin L., Życie codzienne zakonników w średniowieczu (X–XV wiek), tł. E. Bąkowska, Warszawa 1986
35. Pietrzykowski J., Jasna Góra w okresie dwóch wojen światowych, Warszawa 1987
36. Pirożyński M., Zakony męskie w Polsce, Lublin 1937
37. Płatek J.S., Dzieje paulinów XX wieku – życie i działalność, Jasna Góra 2003
38. Prejs R., Zakonnicy franciszkańscy Królestwa Polskiego po kasacie 1864 r., Warszawa 200
39. Szczaniecki P., Benedyktyńscy polscy. Zbiór szkiców i opowiadań, Tyniec 1989
40. Szczaniecki P., Kamienie do mozaiki. Mnisi, mniszki, monastycyzm, Tyniec 2017
41. Szczaniecki P., Karol van Oost OSB. Odnowiciel życia monastycznego w Polsce, Tyniec 2018
42. Szczaniecki P., Święty Benedykt, Tyniec 2000
43. Święty Benedykt w tradycji chrześcijaństwa Zachodu i Wschodu, wybór i oprac. A. Mikołajczak, A. Naumow, Gniezno 2006
44. Thibaut R., Dom Columba Marmion mistrz życia duchowego, tł. M. A. Ilnatowicz, Warszawa 1964
45. Wons K., Rozwój i zamieranie instytutów zakonnych. Kryteria rozeznawania, Kraków 2007
46. Zamiatła D., Zakony męskie w polityce władz komunistycznych w Polsce w latach 1945–1989, t. 1: Problematyka organizacyjno-personalna, Kielce 2009

Efekt kształcenia	Wiedza Ma pogłębioną wiedzę o specyfice wiedzy o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych (K_W01) Wykazuje biegłą znajomość terminologii nauk humanistycznych ze szczególnym uwzględnieniem historii oraz podstawową z zakresu filozofii, literatury, kultury i sztuki (K_W03) Zna i rozumie zaawansowane metody analizy, interpretacji różnych wytworów kultury wła-

ściwe dla wybranych tradycji i szkół badawczych w obrębie historii K_W07
Wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym (K_W09)
Jest świadomy, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów. (K_W11)

Umiejętności

Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie historii. **K_U02**

Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury z zakresu historii, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym **K_U05**

Kompetencje społeczne

Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego doształcania się i rozwoju kulturalnego (K_K01)

Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach. (K_K04)

Respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju (K_K05)

Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. (K_K06)

Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne. (K_K08)

Kontakt

amaziarz@uni.opole.pl

ściwe dla wybranych tradycji i szkół badawczych w obrębie historii K_W07
Wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym (K_W09)
Jest świadomy, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów. (K_W11)

Umiejętności

Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie historii. **K_U02**

Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury z zakresu historii, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym **K_U05**

Kompetencje społeczne

Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju kulturalnego (K_K01)

Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach. (K_K04)

Respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju (K_K05)

Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. (K_K06)

Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne. (K_K08)

Kontakt

amaziarz@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu: Historia w archiwach zapisana		Kod ECTS
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział Nauk Społecznych, Instytut Historii</i>		
Nazwisko osoby prowadzącej: dr hab. Tomasz Ciesielski, prof. UO		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 3
A. Formy zajęć • <i>Konwerstorium;</i>		
B. Sposób realizacji • <i>zajęcia w sali dydaktycznej</i> • <i>zajęcia w archiwach</i>		
C. Liczba godzin: 10		
Status przedmiotu kierunkowy	Język wykładowy <i>polski</i>	
Metody dydaktyczne • <i>wykład z prezentacją multimedialną</i> • <i>dyskusja</i> • <i>film</i> • <i>zajęcia praktyczne</i>	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia • <i>zaliczenie na ocenę</i>	
	B. Formy zaliczenia <i>Zaliczenie z oceną na podstawie przygotowanie pracy w formie prezentacji lub pracy pisemnej</i>	
	C. Podstawowe kryteria 35% udział w zajęciach – praca indywidualna oraz w grupach dyskusyjnych 75% prezentacja wybranego zagadnienia	
Cele przedmiotu: Zapoznanie studentów z zasadami funkcjonowania archiwów w Polsce. Zapoznanie z kategoriami materiałów archiwalnych w zasobach archiwów polski. Informacja o Polonica w bibliotekach, archiwach i innych instytucjach poza granicami Polski. Archiwum rodzinne.		
Treści programowe 1. Organizacja archiwum państwowego na przykładzie Archiwum Państwowego w Opolu. Statut Archiwum Państwowego w Opolu 2. Tektonika zasobów archiwalnych w Polsce na przykładzie Archiwum Państwowego w Opolu 3. Zasoby wybranego archiwum państwowego poza Opolem. 4. Organizacja i zasoby wybranego archiwum zagranicznego 5-8. Polonica w Austrii, Czechach, Niemczech, Francji, Anglii, Białorusi, Rosji, Ukrainy		

9. Archiwum rodzinne, rodzinno-majątkowe i osobiste.

10. Archiwum domowe - jak założyć i prowadzić

Wykaz literatury – wybrane pozycje

- A.
- H. Robótka, B. Ryszewski, A Tomczak, *Archiwistyka*, Toruń 1989.
- H. Robótka, *Wprowadzenie do archiwistyki*, Toruń 2003.
- M a j e c k i Henryk, *Polonika w zasobach archiwów Białorusi, Litwy oraz Obwodu Kaliningradzkiego Federacji Rosyjskiej*, „Archeion”, t. 98: 1997, s. 314-316.
- C i a r a Stefan, *Kwerenda w archiwach wiedeńskich*, „Archeion”, t. 95: 1995 s. 248-253
- G a u l Jerzy, *Akta Generalnego Gubernatorstwa Wojskowego w Lublinie w zbiorach Kriegsarchiv w Wiedniu*, „Archeion”, t. 99: 1998 s. 198-203
- T y s z k o w s k i Kazimierz, *Polonica w zbiorach Archiwum Państwowego w Wiedniu. Sprawozdanie z poszukiwań archiwalnych głównie dla czasów Zygmunta III*, „Archeion”, t. 5: 1929 s. 70-88.
- W o l i ń s k i Janusz, W ó j c i k Zbigniew: *Źródła do historii Polski w Haus-Hof und Staatsarchiv w Wiedniu*, „Archeion”, t. 28: 1958 s. 131-157.
- R ą c z k a Zofia: *Archiwa belgijskie i polonica w ich zasobie*, „Archeion”, t. 69: 1979 s. 285-295.
- S z y m c z u k Eugenia: *Kwerenda archiwalna w Mińsku*, „Archeion”, t. 97: 1997 s. 408-412.
- B a r c z a k Henryk, P t a ś n i k o w a Anna, B a ł o n Karol: *Rejestracja poloników w archiwach słowackich*, „Archeion”, t. 54: 1970 s. 165-178.
- P i l c h Andrzej: *Korespondencja polska J.V. Friča w Muzeum Narodowym w Pradze*, „Archeion”, t. 32: 1960 s. 79-82.
- S t e l m a c h Roman: *Polonica i silesiana w Archiwum w Brnie*, „Archeion”, t. 92: 1993 s. 204-206.
- G i z a Antoni, *O niektórych polonikach w Danii*, „Archeion”, t. 98: 1997 s. 159-168.
- K o c z y Leon, *Akta polskie w Archiwum Państwowym w Kopenhadze*, „Archeion”, t. 9: 1931 s. 36-69.
- K o l a n k o w s k i L[udwik]: *Polonica w archiwach estońskich*, „Archeion”, t. 9: 1931 s. 70-73.
- J a g i e ł ł o Bogdan: *Wyniki kwerendy materiałów do historii Polski w Fińskim Archiwum Narodowym (Valtionarkisto) w Helsinkach*, „Archeion”, t. 52: 1969 s. 162-165
- K u n i s z Andrzej: *Materiały archiwalne do dziejów polskich ruchów narodowych na przełomie XVIII-XIX w. w Archiwum Ministerstwa Wojny w Paryżu*, „Archeion”, t. 48: 1968 s. 185-187
- M a ł y Edward: *Polonica w Archiwum Departamentalnym w Correze*, „Archeion”, t. 75: 1983 s. 365-367.
- M u s i e l a k Henri: *Polonica w Archiwum północnej Francji w Lille*, „Archeion”, t. 62: 1975 s. 113-135.
- R ą c z k a Zofia: *Polonica w Archiwum Ministerstwa Spraw Zagranicznych w Madrycie*, „Archeion”, t. 78: 1984 s. 231-239.
- Z i e l i ń s k a Teresa: *Archiwa holenderskie i przechowywane w nich polonica*, „Archeion”, t. 67: 1970 s. 203-216.
- G r a b o w s k i Janusz: *Kolekcja Tomasza Niewodniczańskiego w Bitburgu [RFN]*, „Archeion”, t. 97: 1997 s. 99-111.
- W o ź n i a k o w a Maria: *Polonica watykańskie*, „Archeion”, t. 91: 1993 s. 233-235.
- M a c i e j e w s k a Wanda: *Polonica w Archiwum Państwowym we Florencji*, „Archeion”, t. 54: 1970 s. 155-163. 2459.
- W o ź n i a k o w a Maria: *Polonica w Archiwum Państwowym w Wenecji*, „Archeion”, t. 90: 1992 s. 213-216. W o ź n i a k o w a Maria: *Rejestracja poloników w Archiwum Państwowym w Wenecji*, „Archeion”, t. 87: 1990 s. 315-318.
- B a ń k o w s k i Piotr: *Dokumenty grodzieńskie do historii rodu Adama Mickiewicza*, „Archeion”, t. 42: 1965 s. 99-145. 2462.
- B a ń k o w s k i Piotr: *Dwa polskie archiwa magnackie w Bibliotece Ukraińskiej Akademii Nauk w Kijowie*, „Archeion”, t. 40: 1961 s. 191-199.
- [B a ń k o w s k i Piotr]: *Materiały źródłowe do historii zesłańców politycznych na Syberię po powstaniu styczniowym*, „Archeion”, t. 40: 1964 s. 298-299.
- B a ń k o w s k i Piotr: *Polskie archiwa magnackie w Centralnym Państwowym Archiwum Historycznym*

w Kijowie, „Archeion”, t. 40: 1964 s. 161-189.

B a ń k o w s k i Piotr: Polskie archiwa osobiste, rodzinne i rodowe, znajdujące się w radzieckich zbiorach państwowych, „Archeion”, t. 47: 1967 s. 131-145.

B a ń k o w s k i Piotr: Realia Mickiewiczowskie w aktach Białoruskiego Archiwum Państwowego w Grodnie, „Archeion”, t. 43: 1966 s. 105-122.

K o ł o d z i e j c z y k Ryszard: Archiwum Feldmarszałka J. Paskiewicza Namiestnika Królestwa Polskiego, „Archeion”, t. 34: 1961 s. 95-104.

K u c z y ń s k i Stefan Krzysztof: Polonica heraldyczne i sfragistyczne w zbiorach leningradzkich, „Archeion”, t. 66: 1978 s. 191-213.

Łopaciński Wincenty: Akta Rz.Kat. Kolegium Duchownego w Petersburgu, dotyczące powstania listopadowego, „Archeion”, t. 10: 1932 s. 59-93.

Łopaciński Wincenty: Akta Rz.Kat. Kolegium Duchownego w Petersburgu, dotyczące spraw unickich, „Archeion”, t. 13: 1935 s. 102-120.

R a m o t o w s k a Franciszka: Polonica w Archiwum hr. Teodora Berga, namiestnika w Królestwie Polskim w latach 1863-1874, „Archeion”, t. 64: 1976 s. 153-172.

R a p p a p o r t Herman: Polonica od połowy w. XVIII do r. 1918 w zbiorach Centralnego Państwowego Archiwum Akt Dawnych (Centralnyj Gosudarstwennyj Archiw Drewnich Aktow) w Moskwie, „Archeion”, t. 41: 1964 s. 233-252.

R a p p a p o r t Herman: Polonica od połowy XVIII w. do r. 1918 w zespołach b. Centralnego Państwowego Archiwum Historycznego w Moskwie, a obecnie w Archiwum Rewolucji Październikowej w Moskwie (CGAOR), „Archeion”, t. 43: 1966 s. 123-138.

R a p p a p o r t Herman: Polonica w aktach III Oddziału Kancelarii Własnej Jego Cesarskiej Mości przechowywanych w byłym Centralnym Państwowym Archiwum Historycznym w Moskwie, „Archeion”, t. 42: 1965 s. 147-162.

Wąsowicz Michał, *Materiały do dziejów Polski w Centralnych Historycznych Archiwach Państwowych we Lwowie i Kijowie*, „Archeion”, t. 33: 1960, s. 99-126.

Kulecki Michał, *Akta ziemskie i grodzkie podlaskie w Rosyjskim Państwowym Archiwum Akt Dawnych*, „Archeion”, t. 97: 1997, s. 43-57.

M i c h a j l e n k o W.W., B u s l o w a L.: Materiały polskie w Rosyjskim Archiwum Państwowym Marynarki Wojennej w Sankt-Petersburgu, „Archeion”, t. 97: 1997 s. 156-159. 2478.

Stelmach Roman, *Polonika i silesiaka w Archiwum w Ołomuńcu*, „Archeion”, t. 116: 2015, s. 301-327.

Roman Stelmach, *Dokumenty śląskich komend joannitów w zasobie Centralnego Archiwum Państwowego w Pradze*, „Archeion”, t. 102: 2000, s. 111-134.

Nagielski Mirosław, Bobiatyński Konrad, *Źródła do dziejów Rzeczypospolitej Obojga Narodów w okresie rządów Wazów i „królów rodaków” w archiwum ksiąg kurlandzkich w Łotewskim Państwowym Archiwum Historycznym w Rydze*, „Miscellanea Historico-Archivistica”, t. XX, Warszawa 2013, s. 112-126

Gaul Jerzy, *Polonika w zespole Kancelarii Wojskowej Jego Wysokości Cesarza i Króla w Archiwum Wojny w Wiedniu*, „Miscellanea Historico-Archivistica”, t. XX, Warszawa 2013, s. 237-245

Nowak Alicja, *Polonika w Archiwum Państwowym Obwodu Odeskiego w Odessie*, „Miscellanea Historico-Archivistica”, t. XX, Warszawa 2014, s. 359-366.

Strony internetowe,

www.rusarchives.ru;

www.archives.gov.ua;

<http://www.oesta.gv.at/>

www.nationalarchives.gov.uk;

<http://www.bundesarchiv.de> i in.

Efekty kształcenia

Wiedza

Student posiada pogłębioną wiedzę na temat wybranych aspektów historii w zakresie Archiwistyki P7S_WG. Ma pogłębioną wiedzę o metodach i problemach badań różnorodnych dziedzin historii i ich powiązaniu z innymi dyscyplinami humanistycznymi. P7S_WG

Jest świadomy, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów P7S_WG.

Posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania najnowszych możliwości popularyzacji różnych źródeł historycznych i wytworów kultury (w tym uporządkowaną wiedzę z zakresu zasad opracowania dokumentacji archiwalnej, muzealnej i konserwatorskiej). K_W10 P7S_WK

Umiejętności

Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy. P7S_UW

Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury z zakresu historii, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym. P7S_UW

Student pozyskał umiejętność stawiania sobie tez badawczych i ich rozwiązywania na podstawie analizy w oparciu o fachową literaturę przedmiotu. P7S_UW

Kompetencje społeczne (postawy)

Respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju.

Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. P7S_KO

Posiada odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne. P7S_KK

Kontakt

tciesielski@uni.opole.pl; ciesielski2@wp.pl

Nazwa przedmiotu Polityka historyczna	Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział / Instytut/Katedra Wydział Nauk Społecznych/Instytut Historii/Katedra Historii Powszechnej i Polski XIX w. i Najnowszej</i>	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Krzysztof Tarka	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin A. Formy zajęć (wybrać) • wykład B. Sposób realizacji (wybrać) • zajęcia w sali dydaktycznej C. Liczba godzin: 30	Liczba punktów ECTS: 3
Status przedmiotu podstawowy	Język wykładowy polski
Metody dydaktyczne • wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	Sposób zaliczenia • zaliczenie na ocenę
	B. Formy zaliczenia na przykład: • zaliczenie •
C. Podstawowe kryteria <i>systematyczna obecność na zajęciach</i> oraz <i>ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru kolokwium</i>	
Cele przedmiotu Pogłębienie wiedzy studentów na temat wybranych problemów dotyczących polityki historycznej	
Treści programowe <i>A. Problematyka wykładu</i> 1. Przedstawienie tematyki zajęć i omówienie podstawowej literatury przedmiotu 2. Definicje polityki historycznej 3. „Polskie obozy śmierci” 4. Żołnierze Wyklęci: bohaterowie czy zbrodniarze? 5. Stan wojenny – czy mniejsze zło? 6. Okrągły Stół droga do wolności czy porozumienie/zdrada elit? 7. Rozliczenie z PRL?: dekomunizacja i lustracja 8. Polityka historyczna w stosunkach polsko-rosyjskich i polsko-niemieckich	

9. W przestrzeni publicznej: pomniki, nazwy ulic
10. Instytucje: IPN, ECS, Muzeum II Wojny, Muzeum Polin
11. Święta państwowe: 22 Lipca czy 11 Listopada?
12. Jak obchodzić rocznice ważnych wydarzeń historycznych?
13. Magazyny historyczne
14. Polityka historyczna w filmie
15. Podsumowanie zajęć - kolokwium

Wykaz literatury

- Chwedoruk R., Polityka historyczna, Warszawa 2018
 Historia i politycy. Polityka pamięci w III RP, red. P. Skibiński, T. Wiścicki, M. Wysocki, Warszawa 2011
 Kurpiewski P., Historia na ekranie Polski Ludowej, Gdańsk 2017
 Machcewicz P., Muzeum, Kraków 2017
 Nowak A., Historia i polityka, Kraków 2016
 Pamięć i polityka historyczna. Doświadczenia Polski i jej sąsiadów, red. S.M. Nowinowski, J. Pomorski, R. Stobiecki, Łódź 2008
 Pamięć i polityka historyczna w stosunkach polsko-rosyjskich, red. S. Bielań, A. Skrzypek, Warszawa 2016
 Polityka czy propaganda. PRL wobec historii, red. P. Skibiński, T. Wiścicki, Warszawa 2009
 Polityka historyczna: historycy-politycy-prasa, Warszawa 2005
 Polityka historyczna w Polsce i w Niemczech po roku 1989: w wystąpieniach publicznych oraz publikacjach polityków polskich i niemieckich, red. J. Andrychowicz-Skrzeba, Gdańsk 2014
 Polska polityka historyczna w międzynarodowym wymiarze: w poszukiwaniu źródeł sukcesu, red. Z. Kurtyka, D. Bębnowski, Warszawa 2017
 Pomiedzy jubileuszami: polityka historyczna polsko-niemieckiej codzienności, red. K. Zimmer, J. Andrychowicz-Skrzeba, Warszawa 2017
 Sepkowski A., Mity, historia, polityka, Toruń 2011

Efekty uczenia się

Wiedza

Absolwent ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk historycznych. Posiada wiedzę z zakresu historii najnowszej. Posiada znajomość elementarnej terminologii dotyczącej polityki historycznej. Dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością. Wie, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów.

Umiejętności

Absolwent potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod. Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju kulturalnego.

Kompetencje społeczne (postawy)

Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne.

Kontakt

Adres email lub telefon do osoby odpowiedzialnej za przedmiot tarka@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Polityka historyczna		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział / Instytut/Katedra</i> Wydział Nauk Społecznych/Instytut Historii/Katedra Historii Powszechnej i Polski XIX w. i Najnowszej		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Krzysztof Tarka		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 3
A. Formy zajęć (wybrać) • wykład		
B. Sposób realizacji (wybrać) • zajęcia w sali dydaktycznej		
C. Liczba godzin: 30		
Status przedmiotu podstawowy	Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne • wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia • zaliczenie na ocenę	
	B. Formy zaliczenia na przykład: • zaliczenie •	
C. Podstawowe kryteria <i>systematyczna obecność na zajęciach</i> oraz <i>ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru kolokwium.</i>		
Cele przedmiotu Pogłębienie wiedzy studentów na temat wybranych problemów dotyczących polityki historycznej		
Treści programowe A. <i>Problematyka wykładu</i> 1. Przedstawienie tematyki zajęć i omówienie podstawowej literatury przedmiotu 2. Definicje polityki historycznej 3. „Polskie obozy śmierci” 4. Żołnierze Wyklęci: bohaterowie czy zbrodniarze? 5. Stan wojenny – czy mniejsze zło? 6. Okrągły Stół droga do wolności czy porozumienie/zdrada elit? 7. Rozliczenie z PRL?: dekomunizacja i lustracja 8. Polityka historyczna w stosunkach polsko-rosyjskich i polsko-niemieckich		

9. W przestrzeni publicznej: pomniki, nazwy ulic
10. Instytucje: IPN, ECS, Muzeum II Wojny, Muzeum Polin
11. Święta państwowe: 22 Lipca czy 11 Listopada?
12. Jak obchodzić rocznice ważnych wydarzeń historycznych?
13. Magazyny historyczne
- 14 Polityka historyczna w filmie
15. Podsumowanie zajęć - kolokwium

Wykaz literatury

- Chwedoruk R., Polityka historyczna, Warszawa 2018
- Historia i politycy. Polityka pamięci w III RP, red. P. Skibiński, T. Wiścicki, M. Wysocki, Warszawa 2011
- Kurpiewski P., Historia na ekranie Polski Ludowej, Gdańsk 2017
- Machcewicz P., Muzeum, Kraków 2017
- Nowak A., Historia i polityka, Kraków 2016
- Pamięć i polityka historyczna. Doświadczenia Polski i jej sąsiadów, red. S.M. Nowinowski, J. Pomorski, R. Stobiecki, Łódź 2008
- Pamięć i polityka historyczna w stosunkach polsko-rosyjskich, red. S. Bielań, A. Skrzypek, Warszawa 2016
- Polityka czy propaganda. PRL wobec historii, red. P. Skibiński, T. Wiścicki, Warszawa 2009
- Polityka historyczna: historycy-politycy-prasa, Warszawa 2005
- Polityka historyczna w Polsce i w Niemczech po roku 1989: w wystąpieniach publicznych oraz publikacjach polityków polskich i niemieckich, red. J. Andrychowicz-Skrzeba, Gdańsk 2014
- Polska polityka historyczna w międzynarodowym wymiarze: w poszukiwaniu źródeł sukcesu, red. Z. Kurtyka, D. Bębnowski, Warszawa 2017
- Pomiędzy jubileuszami: polityka historyczna polsko-niemieckiej codzienności, red. K. Zimmer, J. Andrychowicz-Skrzeba, Warszawa 2017
- Sepkowski A., Mity, historia, polityka, Toruń 2011

Efekty uczenia się	Wiedza Absolwent ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu nauk historycznych. Posiada wiedzę z zakresu historii najnowszej. Posiada znajomość elementarnej terminologii dotyczącej polityki historycznej. Dostrzega relacje pomiędzy aktualnymi wydarzeniami a przeszłością. Wie, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów.
	Umiejętności Absolwent potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod. Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego doskonalenia się i rozwoju kulturalnego.
	Kompetencje społeczne (postawy) Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne.

Kontakt

Adres email lub telefon do osoby odpowiedzialnej za przedmiot tarka@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Sofiści i filozofowie Sokrates		Kod ECTS według ustalonego wzoru		
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Instytut Historii				
Studia				
kierunek		stopień	Tryb	specjalność
Historia i kultura		II magisterskie,	Stacjonarne	specjalizacja
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Marcin Pietrzak				
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin			Liczba punktów ECTS	
A. Formy zajęć			Udział w wykładzie: 15	
• wykład			Przygotowanie się do kolokwium zaliczeniowego: 15	
B. Sposób realizacji			Suma godzin: 30	
• zajęcia w sali dydaktycznej			Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu: 1	
C. Liczba godzin 45				
Status przedmiotu		Język wykładowy		
• podstawowy		Język polski		
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne		
• wykład konwersatoryjny		• Sposób zaliczenia		
		• wykładu: zaliczenie z oceną		
		B. Formy zaliczenia:		
		• wykład: Kolokwium zaliczeniowe.		
		C. Podstawowe kryteria:		
		Zaliczenie wykładu: Poprawność odpowiedzi na pytania kolokwium zaliczeniowego obejmujące zagadnienia omawiane w trakcie zajęć.		
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi				
A. <u>Wymagania formalne</u> Brak				
B. <u>Wymagania wstępne</u>				

Cele przedmiotu

Celem zajęć jest przedstawienie dziejów pierwszej i drugiej sofistyki na tle przemian kulturowych świata starożytnego ze szczególnym uwzględnieniem skomplikowanych relacji pomiędzy kulturą sofistyczną i retoryczną a filozofią.

Treści programowe

Problematyka wykładu

1. Pierwsi sofisci i myśl przedsokratejska.
2. Sokrates i jego adwersarze sofisci – zarys
3. Platoński „Gorgiasz” – spór o istotę sztuki przemawiania
4. Problemat Trazymacha
5. Protagoras i miara wszechrzeczy
6. Mówienie o tym, czego nie ma – „Sofista” Platona
7. Dowody sofistyczne – Arystotelesa rozumienie retoryki i sofistyki
8. Cyceon i ideał mówcy
9. Lukian z Samosat jako antyfilozof
10. Kultura drugiej sofistyki i duchowość późnego antyku

Wykaz literatury**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia przedmiotu:**

Gorgiasz, Pochwała Heleny
 Platon, Gorgiasz
 Platon, Protagoras
 Lukian z Samosat, Licytacja żywotów filozoficznych
 Lukian z Samosat, Rybak

B. Literatura uzupełniająca

Janina Gajda-Krynicka, Sofisci
 Libanios, Wybór mów
 Julian Apostata, Misopogon
 Cyceon, O mówcy
 Kwintylijan, O kształceniu mówcy (fragmenty)

Efekty kształcenia

Wiedza

K_W17 Posiada pogłębioną wiedzę zakresie jednego bloku głównych subdyscyplin filozoficznych: logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna lub estetyka, filozofia kultury
 K_W21 zna historyczny rozwój wielu wiodących idei filozoficznych na poziomie umożliwiającym specjalizację w obrębie filozofii lub nauk społecznych
 K_W24 zna i rozumie filozoficzne podstawy kultury oraz zna i rozumie fundamentalną rolę, jaką idee filozoficzne odgrywają w powstawaniu dzieł i instytucji kultury

Umiejętności

K_U09 Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań
 K_U14 identyfikuje typowe strategie argumentacyjne w wypowiedziach ustnych i pisemnych
 K_U15 rekonstruuje i konstruuje argumentacje z perspektywy różnych stanowisk filozoficznych, uwzględniając właściwe każdemu z nich typy argumentacji i dostrzegając zachodzące między nimi zbieżności i różnice
 K_U21 samodzielnie interpretuje tekst filozoficzny, komentuje i konfrontuje tezy pochodzące z różnych tekstów
 K_U22 analizuje złożone argumenty filozoficzne, identyfikuje składające się na nie tezy i założenia, ustala zależności logiczne i argumentacyjne między tezami

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01 Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego oraz potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób
 K_K04 Respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju.
 K_K06 Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za

zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu.

Kontakt

mpietrzak@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Historia turystyki <i>Turystyka historyczna</i>		Kod ECTS
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych, Instytut Historii		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Tomasz Ciesielski		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 2
A. Formy zajęć konwersatorium		
B. Sposób realizacji zajęcia w sali dydaktycznej		
C. Liczba godzin: 20		
Status przedmiotu Przedmiot podstawowy	Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne • wykład z prezentacją multimedialną • dyskusja • prezentacja przez studentów wybranych zagadnień • film • zajęcia praktyczne	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną, przygotowanie prezentacji/pracy pisemnej	
	B. Formy zaliczenia - przygotowanie prezentacji/pracy pisemnej będącej projektem turystycznej trasy historycznej	
C. Podstawowe kryteria 50% frekwencja i udział w dyskusji w trakcie zajęć; 50% wykonanie pracy zaliczeniowej i znajomość podstawowych terminów		
Cele przedmiotu Przedstawienie przedmiotu, celu, zakresu, a także rozwoju turystyki historycznej na świecie i w Polsce. Turystyka kulturowa a turystyka historyczna. Omówienie procesu poznawania świata przez człowieka (przez pryzmat Europejczyka). Przedstawienie rozwoju ruchu turystycznego na przestrzeni wieków. Różnego typu ślady przeszłości: zabytki kultury materialnej, pola bitew, miejsca martyrologii, innego rodzaju pamięć, jako czynnik rozwoju ruchu turystycznego. Turystyka religijna a turystyka historyczna.		
Treści programowe		
1. Geografia historyczna – przedmiot i cele przedmiotu, zarys dziejów geografii historycznej jako nauki na świecie i w Polsce.		
2. Turystyka kulturowa a turystyka historyczna; historia jako element promujący atrakcyjność turystyczną miejsca, regionu		
3. Turystyka i podróże w świecie starożytnym i średniowieczu. Aspekty religijne i historyczne		
4. Grand Tour w Europie nowożytnej - turystyka edukacyjna a historyczna		
5. Podróże doby Oświecenia i Romantyzmu. Narodziny turystyki muzealnej		

6. Podróże i turystyka w XIX i na początku XX wieku
7. Zamki, pałace, dwory jako cel podróży po przeszłości
8. Miasta i wieś w turystyce historycznej
9. Turystyka militarna.
10. Podróże sentymentalne do „Ziem Utraconych” - casus Niemców i Polaków
11. Turystyka historyczna a turystyka religijna - pielgrzymkowa.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- J. Babicz, W. Walczak, Zarys historii odkryć geograficznych, Warszawa 1970.
 K. Buczkowska, Turystyka kulturowa. Przewodnik metodyczny, Poznań 2008.
 L. Casson, Podróże w starożytnym świecie, Wrocław 1981.
 J. Gaj, Zarys historii turystyki w Polsce, Warszawa 2003.
 J. Gaj, Zarys historii turystyki w Polsce w XIX i XX wieku, Poznań 2001.
 G. Marotti, Historia turystyki, Warszawa 1963.
 A. Mączak, Odkrywanie Europy : podróże w czasach renesansu i baroku, Gdańsk 1998.
 A. Mączak, Peregrynacje. Wojaże. Turystyka, Warszawa 1984.
 A. Mikos v. Rohrscheidt, Turystyka kulturowa. Fenomen, potencjał, perspektywy, Gniezno 2008.
 Podróżujący Polacy w XIX i XX wieku, red. N. Kasperek i A. Staniszewski, Olsztyn 1996.
 Polski Grand Tour w XVIII i początkach XIX wieku, red. A. Roćko, Warszawa 2014.
 A. Wieczorkiewicz, Apetyt turysty. O doświadczeniu świata w podróży, Kraków 2008.

B. Wybrana literatura uzupełniająca

- R. Aftanazy, Dzieje rezydencji na dawnych kresach Rzeczypospolitej, t. 1-11, Wrocław-Warszawa-Kraków 1991-1997.
 J. Bogdanowski, Architektura obronna w krajobrazie Polski. Od Biskupina do Westerplatte, Warszawa-Kraków 2002.
 D. Chylińska, Pole bitwy jako przedmiot zainteresowania i przystosowania turystycznego - zarys problematyki, „Turystyka Kulturowa”, www.turystykakulturowa.org Nr 11/2013 (listopad 2013)
 D. Chylińska, Formy ekspozycji i udostępnienia turystycznego obiektów militarno-wojskowych z czasów II wojny światowej. Rozwiązania polskie a praktyka europejska, „Folia Turistica”, 2006, nr 17, s. 77-98
 T Koralewski, Bitwa pod Gettysburgiem w 1863 roku jako przykład wykorzystania historii na potrzeby rozwoju produktu turystycznego, [w:] Kultura i Turystyka. Wspólnie zyskać!, red. A. Stasiak, Łódź 2009, s. 147-158 .
 K. Korzeń, Dolina Pałaców i Ogrodów – nowy produkt turystyczny oparty na dziedzictwie kulturowym Kotliny Jeleniogórskiej, [w:] Kultura i Turystyka. Wspólnie zyskać!, red. A. Stasiak, Łódź 2009, s. 159-170.
 J. i W. Magidowicz, Historia poznania Europy, Warszawa 1974.
 A. Mączak, Życie codzienne w podróżach po Europie w XVI i XVII wieku, Warszawa 1978.
 M. Sirko, Zarys historii kartografii, Lublin 1999.
 M. Woźniczko, D. Orłowski, Winiarstwo jako narodowe dziedzictwo kultury i jego wykorzystanie w enoturystyce północnych Węgier, [w:] Kultura i Turystyka. Wspólnie zyskać!, red. A. Stasiak, Łódź 2009, s. 171-188.
 B. Żuromskaite, Wilno Przestrzeń historyczna w rozwoju turystyki kulturowej na Litwie (turystyka historyczna), „Turystyka Kulturowa”, www.turystykakulturowa.org Nr 7/2009 (Lipiec 2009)

Czasopismo „Turystyka Kulturowa”

Efekty uczenia się	Wiedza Student posiada pogłębioną wiedzę na temat wybranych aspektów historii powszechnej w zakresie rozwoju cywilizacyjnego świata oraz elementów składowych wymienionego procesu P7S_WG. Ma pogłębioną wiedzę o metodach i problemach badań różnorodnych dziedzin historii i ich powiązaniu z innymi dyscyplinami humanistycznymi. P7S_WG

Jest świadomy, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów
P7S_WG.

Umiejętności

Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł i metod oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy. P7S_UW

Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury z zakresu historii, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym. P7S_UW

Student pozyskał umiejętność stawiania sobie tez badawczych i ich rozwiązywania na podstawie analizy w oparciu o fachową literaturę przedmiotu. P7S_UW

Kompetencje społeczne (postawy)

Respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju. Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. P7S_KO

Posiada odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne. P7S_KK

Kontakt

tciesielski@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Historia i teraźniejszość		Kod ECTS
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział / Instytut/Katedra</i> Instytut Historii		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Dr Mariusz Patelski		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 7
A. Formy zajęć (wybrać) • Wykład		
B. Sposób realizacji (wybrać) • zajęcia w sali dydaktycznej, zajęcia w Muzeum Uniwersytetu Opolskiego		
C. Liczba godzin: 30		
Status przedmiotu Przedmiot podstawowy	Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne • wykład z prezentacją multimedialną • wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną	
	B. Formy zaliczenia na przykład: • kolokwium • wykonanie pracy zaliczeniowej – prezentacji	
C. Podstawowe kryteria – wykonanie pracy zaliczeniowej i uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium		
Cele przedmiotu Celem zajęć jest zapoznanie słuchaczy z historią edukacji antycznej i jej wpływem na kształtowanie edukacji średniowiecznej i nowożytnej oraz z głównymi problemami związanymi z dziejami, organizacjami i życiem codziennym środowiska akademickiego w XIX i XX oraz początkach XXI w.		
Treści programowe Uniwersytety (uczelnie wyższe) i studenci w dziejach Europy i Polski Uczelnie wyższe na ziemiach polskich w XIX w. – organizacja studiów i programy Towarzystwa akademickie w XIX w. – organizacja i kierunki działalności Studia Polaków w uczelniach rosyjskich i niemieckich – Charków, Wrocław, Próżków Legie akademickie – studenci w walkach o granice i niepodległość Polski Studenci II RP – życie polityczne i prasa Studia w cieniu okupacji – II wojna światowa i młodzież akademicka Odbudowa ruchu studenckiego po II wojnie światowej w Polsce i na Śląsku Środowiska akademickie lat 50. – stalinowska rekonstrukcja ruchu studenckiego Od odwilży do likwidacji tygodnika „Po Prostu” – studenci wobec przemian lat 50. Studenckie protesty 1968 r. i zmiany w ustawie o szkolnictwie wyższym Kultura studencka doby PRL Studenci w początkach rewolucji „Solidarności” – geneza Niezależnego Zrzeszenia Studentów		

Między oporem a uległością - studenci czasów stanu wojennego
Po przełomie 1989 r. - studia Polaków w kraju i zagranicą

Wykaz literatury

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

Nicieja S. S., Alma Mater Opoliensis. Ludzie – fakty – wydarzenia, Opole 2004,
Kultura studencka. Zjawisko – twórcy – instytucje, pod red. Edwarda Chudzińskiego, Kraków 2011,
Walczak J., Ruch studencki w Polsce 1944-1984, Wrocław-Warszawa-Kraków 1990.
Janicki A., Laszczkowski M., Polskie korporacje bałtyckie przed 1918 r. , Warszawa 2011.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta

Bogacz M., Akademyści Warszawy: z dziejów organizacji studenckich w 19 wieku, Warszawa 1960,
Kijas A., Polacy na Uniwersytecie Charkowskim 1805-1917, Poznań 2008,
Nowiński F., Polacy na uniwersytecie petersburskim w latach 1832-1884, Gdańsk 1986,
Patelski M., Józefa Piłsudskiego studia na uniwersytecie w Charkowie. Przyczyny wyboru i opuszczenia uczelni oraz środowisko akademickie, w: Polska w Rosji – Rosja w Polsce. Stosunki polityczne, pod red. Ryszarda Paradowskiego i Szymona Ossowskiego, Poznań 2003, s. 105-111.
Patelski M., Niezależne Zrzeszenie Studentów w Opolu 1980-1990. Zarys działalności na tle lokalnego środowiska akademickiego, Opole 2010,
Stasiak Z., Studencki październik'56 w relacjach uczestników. Czy nie wiesz o co nam chodziło, Łódź 2010,
Tomaszewski P., Polskie korporacje akademickie w latach 1918–1939 Struktury, myśl polityczna, działalność, Toruń 2011

B. Literatura uzupełniająca

Brzoza Cz., 3 Maja 1946 w Krakowie. Przebieg wydarzeń i dokumenty, Kraków 1996,
Chamcówna M., Epoka wielkiej reformy, w: Dzieje Uniwersytetu Jagiellońskiego w latach 1765–1850. T. II, cz. I. Kraków 1965.
Karbowski A., Młodzież polska akademicka za granicą 1795-1910, Kraków 1910,
Pilch A., Rzeczpospolita akademicka--studenci i polityka, 1918-1933, Kraków 1997,
Popiński K., Borussia, Lusatia, Marcomania... Świat burszów, piwiarni i pojedynków: studenci Uniwersytetu Wrocławskiego 1871-1921, Wrocław 2002,
Pater M., Uniwersytet Wrocławski i jego polska przeszłość, Wrocław 1986,
Stłamszona nauka? Inwigilacja środowisk akademickich i naukowych przez aparat bezpieczeństwa w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych XX w., pod red. Piotra Franaszka, Warszawa 2010,
Uniwersytet Jana Kazimierza we Lwowie. Academia Militans, Kraków 2015.

Wiedza

Sluchacz:

- ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych K_W01 P7S_WG,
- ma pogłębioną wiedzę o metodach i problemach badań różnorodnych dziedzin historii i ich powiązaniu z innymi dyscyplinami humanistycznymi K_W05 P7S_WG
- ma pogłębioną wiedzę o metodach i problemach badań różnorodnych dziedzin historii i ich powiązaniu z innymi dyscyplinami humanistycznymi K_W05 P7S_WG

Umiejętności

Sluchacz uczestniczący w zajęciach:

- potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, metod i dzieł literackich oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy, K_U01 P7S_UW
- potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury z zakresu historii, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym K_U05 P7S_UW
- posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych w różnych formach i w różnych mediach K_U08 P7S_UW/K

Kompetencje społeczne (postawy)

Sluchacz uczestniczący w zajęciach:

- rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego oraz potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób K_K01 P7S_KO,
- systematycznie i aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym w różnych jego formach. K_K02 P7S_KR,
- respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach K_K04 P7S_KK

Kontakt

Adres email lub telefon do osoby odpowiedzialnej za przedmiot
patelski@uni.opole.pl; joanna.porucznik@uni.opole.pl

Efekty uczenia się

Nazwa przedmiotu Tajemnica sztucznej inteligencji		Kod ECTS		
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Katedra filozofii</i>				
Studia				
	kierunek	stopień	tryb	specjalność
	Kultura I Historia	I		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Piotr Leśniak				
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 2		
A. Formy zajęć (wybrać) Konwersatorium		Liczba punktów ECTS: 2 Godziny – udział w zajęciach wykładach: 30 h – konsultacje: 3 × 1 h = 2 h – kolokwium zaliczeniowe 1h Razem: 34 h		
B. Sposób realizacji (wybrać) • zajęcia w sali dydaktycznej		Praca własna studenta: 6 h		
C. Liczba godzin przyporządkowana danej formie i sposobowi realizacji zajęć, zgodnie z zatwierdzonym programem studiów: 15 W		Całkowita suma = 40 h (2 p. ECTS)		
Status przedmiotu • obowiązkowy		Język wykładowy POLSKI		
Metody dydaktyczne : • Wykład z prezentacją multimedialną • Dyskusja filozoficzna • Debata oksfordzka • Dialog sokratejski • Pogadanka • Praca w grupach • Inne metody aktywne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne : • Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną		
		B. Formy zaliczenia Przygotowanie pracy pisemnej Praca zaliczeniowa Rozmowa z wykładowcą		
		C. Podstawowe kryteria: Rozumienie pojęcia sztucznej inteligencji. Umiejętność uzasadnienie swojego stanowiska w kwestii sposobu funkcjonowania inteligencji.		
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi A. Wiedza ogólna na poziomie maturalnym, podstawowe kompetencje społeczne: gotowość współpracy w grupie				
Cele przedmiotu Celem zajęć jest zapoznanie studentów z zagadką problematyką filozoficzną związanych z naturą i sposobem funkcjonowania programów komputerowych określanych mianem sztucznej inteligencji. Omawiane będą eksperymenty myślowe ilustrujące trudności związane z pojęciem algorytmicznego umysłu (np. argument Chińskiego pokoju) oraz różne koncepcje na temat natury ludzkiej inteligencji. Ważnym elementem zajęć będą ćwiczenia i zabawy, których celem jest "doświadczenie własnego umysłu" i rozwijanie umiejętności odnoszenia zdobytej wiedzy do własnego doświadczenia.				

Treści programowe

A. Problematyka wykładu:

1. Pojęcie inteligencji. Wprowadzenie. Definicje i przykłady. Zagadka inteligencji
2. Czym nasz mózg różni się od komputera?
3. Funkcjonalizm. Założenia i przykłady
4. Sztuczna inteligencja. Przykłady i definicje
5. Komputerowy model umysłu. Czy test Turinga może wykryć świadomość?
6. Eliminacjonizm. Świadomość według Dana Dennetta
7. Bikameralna teoria umysłu Juliana Jaynesa
8. Krytyka teorii sztucznej inteligencji. Hubert Dreyfus i Hilary Putnam i John Searle
9. Umysł a uczucia.
10. Obliczeniowa teoria umysłu
11. Umysł jako sieć. Koneksjonistyczna teoria umysłu
12. Jak możliwa jest inteligencja praktyczna? Umysł ucielesniony

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

- A. Turing, Maszyna licząca a inteligencja,
M. Miłkowski, Sztuczna inteligencja i obliczeniowe teorie umysłu, w: Przewodnik po filozofii umysłu, Kraków 2012, s. 588-612
M. Hetmański, Umysł a informacja, w; Przewodnik po filozofii umysłu, Kraków 2012, s. 537-577
R. Tadeusiewicz, Sieci neuronowe, Warszawa 1993
P. Johnson-Laird, Komputer a umysł, 1998

B. Literatura uzupełniająca

- D.Chalmers. Umysł świadomy, Warszawa 2010, rozdz. 9
T. Urchs, O procesorach i procesach myślowych, Toruń 2009
T. Grandin, Mózg autystyczny, Kraków 2017
P. Leśniak, Umysł na gruncie epistemologii ewolucyjnej, Filozoficznie, 2012

Efekt kształcenia (Szczegółowe zalecenia i wskazówki praktyczne przedstawiono w „Jak przygotować program kształcenia...” Kraśniewski A., rozdz. 5.3.2.2. str. 46-49.

Wiedza

Student zna podstawowe pojęcia, stanowiska oraz problemy współczesnej teorii sztucznej inteligencji Zna najważniejsze argumenty za i przeciw najważniejszym koncepcjom sztucznej inteligencji. Wie jakie trudności powstają, gdy próbujemy określić naturę i sposób istnienia umysłu.

K_W17 Posiada pogłębioną wiedzę zakresie jednego bloku głównych subdyscyplin filozoficznych: logika, metafizyka, epistemologia, filozofia umysłu lub etyka, filozofia polityki, filozofia społeczna lub estetyka, filozofia kultury

K_W18 ma rozszerzoną wiedzę o miejscu i znaczeniu filozofii w relacji do innych nauk oraz o specyfice przedmiotowej i metodologicznej filozofii

K_W21 zna historyczny rozwój wielu wiodących idei filozoficznych na poziomie umożliwiającym specjalizację w obrębie filozofii lub nauk społecznych

K_W24 zna i rozumie filozoficzne podstawy kultury oraz zna i rozumie fundamentalną rolę, jaką idee filozoficzne odgrywają w powstawaniu dzieł i instytucji kultury

Umiejętności

K_U05 Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury z zakresu historii, filozofii lub muzykologii, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym **K_U08** Posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych w różnych formach i w różnych mediach **K_U14** precyzyjnie formułuje w mowie i na piśmie złożone problemy filozoficzne, stawia tezy i krytycznie je komentuje **K_U21** samodzielnie interpretuje tekst filozoficzny, komentuje i konfrontuje tezy pochodzące z różnych tekstów **K_U22** analizuje złożone argumenty filozoficzne, identyfikuje składające się na nie tezy i założenia, ustala zależności logiczne i argumentacyjne między tezami

Kompetencje społeczne (postawy)

Student powinien zwiększyć skłonność do autorefleksji i krytycyzmu, zmniejszając jednocześnie skłonność do akceptacji mitów i upraszczających ujęć umysłu. Rozumiejąc lepiej wielorakie uwarunkowania jakim podlega ludzka świadomość student ma skłonność do akceptacji innych osób i ich odmiennej perspektywy poznawczej. Jest skłonny akceptować wielość stanowisk filozoficznych, nie popadając jednocześnie w płytki relatywizm. Potrafi pracować w grupie, słuchać innych i korygować odpowiednio swoje zachowanie.

K_K03 Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. **K_K11** dostrzega i formułuje problemy etyczne związane z własną pracą badawczą i publikacyjną, odpowiedzialnością przed współpracownikami i innymi członkami społeczeństwa oraz wykazuje aktywność w rozwiązywaniu tych problemów **K_K11**

Kontakt

Nazwa przedmiotu Historia w przestrzeni publicznej		Kod ECTS według ustalonego wzoru	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział / Instytut/Katedra Wydział Nauk Społecznych/Instytut Historii/Katedra Dydaktyki, Nauk Wspomagających i Popularyzacji Historii			
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Dr hab. Marek Białokur, prof. UO			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 4	
A. Formy zajęć • wykład			
B. Sposób realizacji • zajęcia w sali dydaktycznej			
C. Liczba godzin: 15			
Status przedmiotu Kurs dodatkowy		Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne • wykład • prezentacja • dyskusja		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
		Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną	
		B. Formy zaliczenia • oceny cząstkowe otrzymywane w trakcie trwania semestru • przygotowanie projektu lub prezentacji • kolokwium	
		C. Podstawowe kryteria • opanowanie materiału prezentowanego na zajęciach i wykazanie się stosowną wiedzą i umiejętnościami na kolokwium zaliczeniowym • aktywny udział w zajęciach	
Cele przedmiotu Wprowadzenie pojęcia historia w przestrzeni publicznej (<i>public history</i>), które zdobywa sobie w Polsce coraz większą popularność. <i>Public history</i> – historia w przestrzeni publicznej – opisywana jest najczęściej jako pamięć zbiorowa, pamięć społeczna będąca zespołem wyobrażeń o przeszłości grupy, a także wszystkich postaci i wydarzeń z tej przeszłości, które są w najróżniejszy sposób upamiętniane. Obejmuje również rozmaite sposoby upamiętnień. Wyjaśnienie studentom, że podobnie jak wiele współczesnych nam procesów i zjawisk, także <i>public history</i> , ma swoje korzenie, datowane na lata siedemdziesiąte ubiegłego wieku, w Stanach Zjednoczonych. Tam też podjęte zostały pierwsze próby zdefiniowania <i>public history</i> . W tych najpopularniejszych podkreśla się, że <i>public history</i> jest historią dla ludzi, przez ludzi, z ludźmi i o ludziach, a jej istotę stanowi skupienie się na odbiorcach, ich potrzebach, oczekiwaniach, a nie na badanych, zachowanych czy eksponowanych obiektach. Na gruncie takich instytucji jak muzea potrzeba wykorzystania historyków publicznych, szczególnie współcześnie, jest wręcz nieodzowna. Najlepsze efekty osiągają te instytucje, w których udało się stworzyć owocnie i bezkonfliktowo współpracujący ze sobą zespół złożony z historyków badaczy/naukowców oraz wspomnianych historyków publicznych. Do zadań drugiej z wymienionych grup należy m.in. stworzenie atrakcyjnej koncepcji wystawy, spotkania czy tak popularnych ostatnio imprez masowych. Nie mniej ważne jest nawiązanie przez historyków publicznych współpracy ze specjalistami odpowiadającymi za stronę graficzną wydarzenia czy członkami grup rekonstrukcyjnych, a także odpowiednie wypromowanie wydarzenia oraz jego ewaluację. W tym miejscu warto podkreślić, że pojęcie historii w przestrzeni publicznej odnosić będziemy zarówno do przekazów o przeszłości, jak i śladów przeszłości oraz jej materialnych i niematerialnych symboli. Wszystko to sprawia, że zagadnienie obecności historii w przestrzeni publicznej jest, szczególnie współcześnie, istotne, gdyż nawet jeśli zdecydowana większość osób deklaruje, że nie interesuje się historią, to stale jest nią „bombardowana” i musi mierzyć się z wyzwaniami, które przednimi stawia. Wiąże się z tym, niemal konieczność, szukania odpowiedzi na pytania w rodzaju: Czy budować kolejne muzea i pomniki lub brać udział w rocznicowych uroczystościach? To tylko kilka kwestii, które będą omawiane i analizowane podczas zajęć.			
Treści programowe 1. Wprowadzenie do zajęć. Prezentacja treści 2. Pamięć historyczna 3. Historia w przestrzeni miejskiej 4. Miejsca pamięci 5. Odtwórstwo i rekonstrukcje historyczne			

6. Historia mówiona/Oral history
7. Dom rodzinny, czyli historia każdego dnia
8. Rocznice i ich rola w odkrywaniu i utrwalaniu wiedzy o przeszłości
9. Muzea historyczne w przestrzeni publicznej
10. Historia w mediach
11. Historia w internecie
12. Historia w drukowana – książki i czasopisma
13. Obraz i słowo, czyli historia w komiksie
14. Kolokwium zaliczeniowe
15. Podsumowanie zajęć – ocena i samoocena studencka

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

Historia w kulturze współczesnej. Niekonwencjonalne podejście do przeszłości, P. Witek, M. Mazur, E. Solska, Lublin 2011.
Historia w przestrzeni publicznej, pod red. J. Wojdon, Warszawa 2018.
 Iggers Georg, *Historiografia XX wieku*, Warszawa 2010.
 Kelley Donald, *Granice historii. Badanie przeszłości w XX wieku*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009.
 Pomorski J., *Homo Metahistoricus. Studium sześciu kultur poznających historię*, Lublin 2019.
 Wojdon J., *Public history, czyli historia w przestrzeni publicznej*, „Klio”, t. 34, 2015, nr 3.

B. Literatura uzupełniająca

Braudel Ferdynand, *Historia i trwanie*, Warszawa 1999.
 Domańska Ewa, *Historie niekonwencjonalne*, Poznań 2006.
 Kula Marcin, *Historia moja miłość (z zastrzeżeniami)*, Lublin 2005.
 Le Goff Jacques, *Historia i pamięć*, Warszawa 2007.
 Pawelec Tomasz, *Dzieje i nieświadomość. Założenia teoretyczne i praktyka badawcza psychohistorii*, Katowice 2004.
 Pomian Krzysztof, *Przeszłość jako przedmiot wiedzy*, Warszawa 1992.
 Pomian Krzysztof, *Historia. Nauka wobec pamięci*, Lublin 2006.
 Psyche i Klio. *Historia w oczach psychohistoryków*, red. i tłum. Tomasz Pawelec, Lublin 2002.
 Tazbir Janusz, *Długi romans z muzą Klio*, Warszawa 2007.

Wiedza

K_W03 - Wykazuje biegłą znajomość terminologii nauk humanistycznych ze szczególnym uwzględnieniem historii, oraz podstawową z zakresu literatury, kultury i sztuki
 K_W05 - Ma pogłębioną wiedzę o metodach i problemach badań różnorodnych dziedzin historii i ich powiązaniu z innymi dyscyplinami humanistycznymi
 K_W07 - Zna i rozumie zaawansowane metody analizy, interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji i szkół badawczych w obrębie historii
 K_W08 - Posiada pogłębioną wiedzę o różnorodności stanowisk metodologicznych, teorii i szkół naukowych zajmujących się w przeszłości i w teraźniejszości badaniem dziejów człowieka i jego cywilizacji.
 K_W09 - Wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym
 K_W11 - Jest świadomy, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów.

Umiejętności

K_U01 - Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane wykorzystaniem różnych źródeł, metod i dzieł literackich oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy
 K_U02 - Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie historii.
 K_U05 - Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury z zakresu historii, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym
 K_U08 - Posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych w różnych formach i w różnych mediach
 K_U09 - Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K04 - Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach
 K_K05 - Respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju.
 K_K06 - Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu.
 K_K07 - Jest gotów do propagowania wiedzy historycznej w środowisku lokalnym.
 K_K08 - Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne.

Kontakt

mbialokur@uni.opole.pl

Efekty uczenia się

Nazwa przedmiotu Historia władztwa Habsburgów	Kod ECTS według ustalonego wzoru
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych UO, Instytut Historii UO	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Tomasz Ciesielski, Mariusz Sawicki	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin	Liczba punktów ECTS: 2
A. Formy zajęć (wybrać) wykład	
B. Sposób realizacji (wybrać) zajęcia w sali dydaktycznej	
C. Liczba godzin: 30	
Status przedmiotu Przedmiot do wyboru.	Język wykładowy polski
Metody dydaktyczne wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną
	B. Formy zaliczenia - ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen częściowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru
	C. Podstawowe kryteria Aktywność na zajęciach, obecność, zaliczenie w formie odpowiedzi ustnej, przygotowanie prezentacji lub referatu.
Cele przedmiotu Podstawowym celem przedmiotu jest analiza historii jednej z największych i najdłużej panujących dynastii w Europie. Habsburgowie systematycznie budowali swoją pozycję na Starym Kontynencie w oparciu o udane decyzje matrymonialne oraz zwycięskie konflikty zbrojne, przynajmniej do połowy XVIII wieku. Interesująca kwestią poruszaną w trakcie wykładów będzie także wielonarodowość, wielokulturowość i zróżnicowanie religijne w państwach rządzonych przez przedstawicieli tej dynastii. Kolejnym celem będzie ukazanie dynamiki władztwa Habsburgów w Europie na przestrzeni dziejów, a także jego problemów wewnętrznych, które stopniowo osłabiały monarchię.	
Treści programowe 1. Początki dynastii 2. Panowanie w Austrii 3. Cesarzowie niemieccy 4. Polityka matrymonialna Habsburgów – poszerzanie władzy. 5. Habsburgowie wobec ruchów religijnych Europy nowożytnej. 6. Hiszpańska linia Habsburgów. 7. Utrata Niderlandów 8. Rywalizacja habsbursko-turecka o Bałkany w XVI-XVIII wieku. 9. Koniec hiszpańskiej linii Habsburgów – wojna o sukcesję. 10. Burzliwy początek XIX wieku. 11. Habsburgowie na straży porządku europejskiego. 12. Wiosna Ludów – zmierch władzy centralnej. 13. Monarchia wielu narodowości, wyznań i trudności. Habsburgowie w II połowie XIX wieku.	

14. Przed katastrofą – Habsburgowie przed I wojna światową.
15. Ostatni cesarze i upadek dynastii.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

Z. Wójcik, Historia powszechna XVI-XVII wieku, E. Rostworowski, Historia powszechna XVIII wieku, W. Czaplinski, Historia Niemiec, Wrocław 1981, J. Baszkiewicz, Historia Francji, Wrocław 1995, H. Wereszycki, Historia Austrii, Wrocław 1986, J. Balicki, M. Bogucka, Historia Holandii, Wrocław 1989, M. Tulon de Lane, J. Valdeon Baruque, A. Dominique Ortiz, Historia Hiszpanii, Kraków 1998, Adam Kersten, Historia Szwecji, Wrocław 1973, S. Grodziski, Habsburgowie. Dzieje dynastii, Kraków 2013; M. Schad, Habsburgowie (Wielkie dynastie. Mit i Historia) 2003; P. M. Judson, Imperium Habsburgów. Nowa Historia, Warszawa 2017

B. Literatura uzupełniająca

H. Wereszycki, Pod berłem Habsburgów. Zagadnienia narodowościowe, Kraków-Wrocław 1986; C. Magris, Mit habsburski w literaturze austriackiej moderny, Budapeszt-Syrakuzy-Kraków 2019; J. Staszewski, August II Mocny, Wrocław 1998; Almut Bues, Stosunki Habsburgów z Polską i ich starania o polski tron w latach 1572-1573, Kwartalnik Historyczny, R, 102, nr 2, 1995; Brendan Simms, Taniec mocarstw. Walka o dominację w Europie XV-XXI w., tłum. Jan Szkudliński, Wydawnictwo Poznańskie 2015; A. Wheatcroft, Habsburgowie, 2000; J. M. Todd, Marcin Luter, Warszawa 1998; J. Lecler, Historia tolerancji w wieku reformacji, t. 1 i 2; Warszawa 1964; H. Schilling, Jedność i różnorodność Europy we współczesnej epoce nowożytnej: religia, społeczeństwo, państwo, Warszawa 2010; W. Kriegseisen, Stosunki wyznaniowe w relacjach państwo-kościół między reformacją a oświeceniem: (Rzesza Niemiecka, Niderlandy Północne, Rzeczpospolita polsko-litewska), Warszawa 2010; J. Burkhardt, Stulecie reformacji w Niemczech (1517-1617): między rewolucją medialną a przełomem instytucjonalnym, Warszawa 2009; S. Salmonowicz, Prusy: dzieje państwa i społeczeństwa, kilka wydań - do wyboru; S. Salmonowicz, Fryderyk II, Warszawa 1985, Europa w dobie absolutyzmu oświeconego, pod red. T. Cegielskiego, Warszawa 1992; K. Tschuppik, Maria Teresa: historia panowania, Kraków 2004, Pierre Gaxotte, Ludwik XIV, 1984, J. Baszkiewicz, Richelieu, Warszawa 1984, Ines Murat, Colbert, 1988, P. Burke, Fabrykacja Ludwika XIV, Warszawa 2011; Charl Tilly, Rewolucje europejskie, Warszawa 1997; J. Wojtowicz, Historia Szwajcarii, Wrocław 1989; Fejtő, François, Józef II. Habsburg rewolucjonista, Warszawa 1993.

Wiedza

Posiada szczegółową wiedzę z zakresu historii Polski i powszechnej (K_W02/P7S_WG). Posiada pogłębioną wiedzę o źródłach informacji (takich jak bibliografie, dokumenty, katalogi) jak też wiedzę o korzystaniu ze źródeł historycznych (K_W04/P7S_WG). Ma pogłębioną wiedzę o metodach i problemach badań różnorodnych dziedzin historii i ich powiązaniu z innymi dyscyplinami humanistycznymi (K_W05/P7S_WG). Posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania najnowszych możliwości popularyzacji różnych źródeł historycznych i wytworów kultury i literatury (K_W10/P7S_WG/K). Jest świadomy, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów (K_W11/P7S_WG).

Umiejętności

Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, metod i dzieł literackich oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy (K_U01/P7S_UW). Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie historii (K_U02/P7S_UW). Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową (K_U03/P7S_UU). Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury z zakresu historii, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym (K_U05/P7S_UW)

Kompetencje społeczne (postawy)

Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego oraz potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób (K_K01/P7S_KO). Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach (K_K04/P7S_KK). Respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju (K_K05/P7S_KK). Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu (K_K06/P7S_KK). Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii i literatury dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach (K_K03/P7S_KK).

Kontakt

msawicki@uni.opole.pl

Efekty uczenia się

Nazwa przedmiotu Historia w przestrzeni publicznej		Kod ECTS według ustalonego wzoru
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział / Instytut/Katedra Wydział Nauk Społecznych/Instytut Historii/Katedra Dydaktyki, Nauk Wspomagających i Popularyzacji Historii		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Dr hab. Marek Białokur, prof. UO		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 4
A. Formy zajęć • konwersatorium		
B. Sposób realizacji • zajęcia w sali dydaktycznej		
C. Liczba godzin: 30		
Status przedmiotu Kurs dodatkowy	Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne • debata • praca w grupach • praca na źródłach • prezentacja • dyskusja	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wy- magania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną	
	B. Formy zaliczenia • oceny cząstkowe otrzymywane w trakcie trwania semestru • przygotowanie projektu lub prezentacji • kolokwium	
	C. Podstawowe kryteria • opanowanie materiału prezentowanego na zajęciach i wykazanie się stosowną wiedzą i umiejętnościami na kolokwium zaliczeniowym • aktywny udział w zajęciach	
Cele przedmiotu Wprowadzenie pojęcia historia w przestrzeni publicznej (<i>public history</i>), które zdobywa sobie w Polsce coraz większą popularność. <i>Public history</i> – historia w przestrzeni publicznej – opisywana jest najczęściej jako pamięć zbiorowa, pamięć społeczna będąca zespołem wyobrażeń o przeszłości grupy, a także wszystkich postaci i wydarzeń z tej przeszłości, które są w najróżniejszy sposób upamiętniane. Obejmuje również rozmaite sposoby upamiętnień. Wyjaśnienie studentom, że podobnie jak wiele współczesnych nam procesów i zjawisk, także <i>public history</i> , ma swoje korzenie, datowane na lata siedemdziesiąte ubiegłego wieku, w Stanach Zjednoczonych. Tam też podjęte zostały pierwsze próby zdefiniowania <i>public history</i> . W tych najpopularniejszych podkreśla się, że <i>public history</i> jest historią dla ludzi, przez ludzi, z ludźmi i o ludziach, a jej istotę stanowi skupienie się na odbiorcach, ich potrzebach, oczekiwaniach, a nie na badanych, zachowanych czy eksponowanych obiektach. Na gruncie takich instytucji jak muzea potrzeba wykorzystania historyków publicznych, szczególnie współcześnie, jest wręcz nieodzowna. Najlepsze efekty osiągają te instytucje, w których udało się stworzyć owocnie i bezkonfliktowo współpracujący ze sobą zespół złożony z historyków badaczy/naukowców oraz wspomnianych historyków publicznych. Do zadań drugiej z wymienionych grup należy m.in. stworzenie atrakcyjnej koncepcji wystawy, spotkania czy tak popularnych ostatnio imprez masowych. Nie mniej ważne jest nawiązanie przez historyków publicznych współpracy ze specjalistami odpowiadającymi za stronę graficzną wydarzenia czy członkami grup rekonstrukcyjnych, a także odpowiednie wypromowanie wydarzenia oraz jego ewaluację. W tym miejscu warto podkreślić, że pojęcie historii w przestrzeni publicznej odnosić będziemy zarówno do przekazów o przeszłości, jak i śladów przeszłości oraz jej materialnych i niematerialnych symboli. Wszystko to sprawia, że zagadnienie obecności historii w przestrzeni publicznej jest, szczególnie współcześnie, istotne, gdyż nawet jeśli zdecydowana większość osób deklaruje, że nie interesuje się historią, to stale jest nią „bombardowana” i musi mierzyć się z wyzwaniem, które przed nią stawia. Wiąże się z tym, niemal konieczność, szukania odpowiedzi na pytania w rodzaju: Czy budować kolejne muzea i pomniki lub brać udział w rocznicowych uroczystościach? To tylko kilka kwestii, które będą omawiane i analizowane podczas zajęć.		
Treści programowe 1. Wprowadzenie do zajęć. Prezentacja treści 2. Telewizyjne i radiowe programy historyczne 3. Murale historyczne 4. Pomniki i tablice w przestrzeni publicznej 5. Monety, banknoty, znaczki, kartki pocztowe jako nośniki wiedzy o przeszłości w teraźniejszości		

6. Bohaterowie zbiorowej wyobraźni we współczesnej przestrzeni publicznej
7. „Historia na kołach”
8. Czy we współczesnej Polsce można mówić o „rocznicomanii”?
9. Internet i jego rola w kształtowaniu obrazu historii w przestrzeni publicznej
10. Stadionowe oprawy historyczne
11. O czym w swoich hymnach śpiewają europejskie narody?
12. Odzież historyczna nie tylko patriotyczna
13. Politycy o przeszłości, czyli sejmowe i senackie uchwały historyczne
14. Kolokwium zaliczeniowe
15. Podsumowanie zajęć – ocena i samoocena studencka

Wykaz literatury

A. Literatura podstawowa:

Historia w kulturze współczesnej. Niekonwencjonalne podejście do przeszłości, P. Witek, M. Mazur, E. Solska, Lublin 2011.
Historia w przestrzeni publicznej, pod red. J. Wojdon, Warszawa 2018.
 Iggers Georg, *Historiografia XX wieku*, Warszawa 2010.
 Kelley Donald, *Granice historii. Badanie przeszłości w XX wieku*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009.
 Pomorski J., *Homo Metahistoricus. Studium sześciu kultur poznających historię*, Lublin 2019.
 Wojdon J., *Public history, czyli historia w przestrzeni publicznej*, „Klio”, t. 34, 2015, nr 3.

B. Literatura uzupełniająca

Braudel Ferdynand, *Historia i trwanie*, Warszawa 1999.
 Domańska Ewa, *Historie niekonwencjonalne*, Poznań 2006.
 Kula Marcin, *Historia moja miłość (z zastrzeżeniami)*, Lublin 2005.
 Le Goff Jacques, *Historia i pamięć*, Warszawa 2007.
 Pawelec Tomasz, *Dzieje i nieświadomość. Założenia teoretyczne i praktyka badawcza psychohistorii*, Katowice 2004.
 Pomian Krzysztof, *Przeszłość jako przedmiot wiedzy*, Warszawa 1992.
 Pomian Krzysztof, *Historia. Nauka wobec pamięci*, Lublin 2006.
 Psyche i Klio. *Historia w oczach psychohistoryków*, red. i tłum. Tomasz Pawelec, Lublin 2002.
 Tazbir Janusz, *Długi romans z muzą Klio*, Warszawa 2007.

Wiedza

K_W03 - Wykazuje biegłą znajomość terminologii nauk humanistycznych ze szczególnym uwzględnieniem historii, oraz podstawową z zakresu literatury, kultury i sztuki
 K_W05 - Ma pogłębioną wiedzę o metodach i problemach badań różnorodnych dziedzin historii i ich powiązaniu z innymi dyscyplinami humanistycznymi
 K_W07 - Zna i rozumie zaawansowane metody analizy, interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji i szkół badawczych w obrębie historii
 K_W08 - Posiada pogłębioną wiedzę o różnorodności stanowisk metodologicznych, teorii i szkół naukowych zajmujących się w przeszłości i w teraźniejszości badaniem dziejów człowieka i jego cywilizacji.
 K_W09 - Wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym
 K_W11 - Jest świadomy, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów.

Umiejętności

K_U01 - Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane wykorzystaniem różnych źródeł, metod i dzieł literackich oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy
 K_U02 - Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie historii.
 K_U05 - Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury z zakresu historii, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym
 K_U08 - Posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy naukowej i doświadczenia oraz umiejętność prezentacji opracowań krytycznych w różnych formach i w różnych mediach
 K_U09 - Posiada umiejętność merytorycznego argumentowania, z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K04 - Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach
 K_K05 - Respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju.
 K_K06 - Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu.
 K_K07 - Jest gotów do propagowania wiedzy historycznej w środowisku lokalnym.
 K_K08 - Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne.

Efekty uczenia się

Kontakt

mbialokur@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Teorie spiskowe w dziejach i ich weryfikacja	Kod ECTS według ustalonego wzoru
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział / Instytut/Katedra Wydział Nauk Społecznych/Instytut Historii/ Katedra historii powszechnej i Polski do końca XVIII w.	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Marcin Böhm	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin	Liczba punktów ECTS: 2
A. Formy zajęć (wybrać) • wykład	
B. Sposób realizacji (wybrać) • zajęcia w sali dydaktycznej	
Liczba godzin: 30	
Status przedmiotu Do wyboru	Język wykładowy polski i angielski
Metody dydaktyczne Można wybrać metodę/metody z przygotowanej listy lub opisać własny sposób pracy ze studentami, na przykład: wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną • analiza tekstów z dyskusją	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną
	B. Formy zaliczenia na przykład: • zaliczenie ustne / kolokwium
	X. Podstawowe kryteria obecność na zajęciach zaliczenie kolokwium
Cele przedmiotu Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów kierunku HIK z różnymi teoriami spiskowymi dziejów, a następnie zweryfikowanie ich w sposób naukowy. Związane jest to zagadnienie z działaniami pseudonaukowców, którzy poprzez cyfrową popularność swoich teorii i przez zakłamywanie faktycznego stanu rzeczy, czy przebiegu wydarzeń starają się napisać historię świata, a przede wszystkim Europy na nowo. Dlatego naszym celem jest danie studentom odpowiedniej wiedzy i umiejętności, aby byli oni w stanie wyśledzić co jest fałszem historycznym i zanegować go.	
Treści programowe W tym polu umieszcza się jasną i zwięzłą prezentację treści realizowanych podczas zajęć, przy czym <u>uwzględnia się podział na poszczególne formy zajęć, na przykład:</u> Część z modułów składa się z dwóch jednostek. • Ogólna orientacja spiskowa • Teorie spiskowe dotyczące starożytnego Egiptu • Biblia i Jezus • Turbosłowianie-czyli o Wielkiej Lechii słów kilka • Od zakonów rycerskich do masonerii • Kościół katolicki (od średniowiecza). Spiskowa teoria papieżstwa • Islam (od średniowiecza) • Asasyni (od średniowiecza) • Protokoły mędrców Syjonu • Kłamstwo oświęcimskie • Ładowanie na księżycu	

- Towarzystwo Vril
- Zermatyzm
- Nowa chronologia Fomienki

Prezentując treści programowe należy unikać nadmiernej ich detalizacji, skupiając się raczej na problematyce zajęć czy zasadniczych zagadnieniach realizowanych podczas zajęć, stosownie do przypisanej przedmiotowi liczby godzin i punktów ECTS.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

- Bieszk J.: Słowiańscy królowie Lechii. Polska starożytna, Warszawa 2015.
 Bieszk J, Starożytne Królestwo Lehii. Kolejne dowody, Warszawa 2019.
 Pipes D., Potęga spisku. Wpływ paranoicznego myślenia na dzieje ludzkości, przeł. Sławomir Krędzierski, Warszawa 1998 r.
 Janowski P., Kłamstwo Oświęcimskie, [w:] Encyklopedia „Białych Plam”. Suplement, red. E. Gigilewicz, Radom 2005, t. XIX, s. 172–175.
 Wasserman J. , Templariusze i asasyni, Warszawa 2007.
 Wójcik A., Fantazmat Wielkiej Lechii. Jak pseudonauka zawładnęła umysłami Polaków, Oświęcim 2019.
 Zermatyzm i Macimowa, czyli rozważania lingwistyczno-antropologiczne Szukalskiego, [w.]: Lechosław Lameński, Stach z Warty Szukalski i Szczep Rogate Serce, Lublin2007, s. 229–247.

Literatura uzupełniająca

- Colavito, Jason (2004). "A debunking of Fomenko's theories: Who Lost the Middle Ages?". Skeptic 11/2 (2004), s. 66. <http://jcolavito.tripod.com/lostcivilizations/id13.html>
 Napiórkowski M., Mitologia współczesna, Warszawa 2013,
 Napiórkowski M., Władza wyobraźni, Warszawa 2014.
 Sheiko K., *Lomonosov's Bastards: Anatolii Fomenko, Pseudo-History, and Russia's Search for a Post-Communist Identity,* Ph.D. Dissertation, University of Wollongong 2004, <https://web.archive.org/web/20090225043949/http://www.library.uow.edu.au/adt-NWU/uploads/approved/adt-NWU20050120.113353/public/02Whole.pdf>

Efekty uczenia się	Wiedza K_W01 Ma pogłębiającą wiedzę o specyfice wiedzy o specyfice przedmiotowej i metodologicznej nauk historycznych. P7S_WG K_W11 Jest świadomy, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów. P7S_WG
	Umiejętności K_U01 Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, metod i dzieł literackich oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy. P7S_UW K_U03 Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową. P7S_UU
	Kompetencje społeczne (postawy) K_K01 Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego oraz potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób. P7S_KO K_K03 Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii i literatury dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. P7S_KK

Kontakt

Adres email lub telefon do osoby odpowiedzialnej za przedmiot

mabohm@wp.pl

Nazwa przedmiotu Panorama społeczna średniowiecznej Europy		Kod ECTS według ustalonego wzoru
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział / Instytut/Katedra Wydział Nauk Społecznych/Instytut Historii		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Prof. dr hab. Anna Pobóg-Lenartowicz		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 2
A. Formy zajęć (wybrać) • <u>wykład</u>		
B. Sposób realizacji (wybrać) • <u>zajęcia w sali dydaktycznej</u>		
C. Liczba godzin: 30		
Status przedmiotu Przedmiot kierunkowy do wyboru	Język wykładowy Język polski	
Metody dydaktyczne <i>Można wybrać metodę/metody z przygotowanej listy lub opisać własny sposób pracy ze studentami, na przykład:</i> • <u>wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną</u>	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia • <u>zaliczenie z oceną</u>	
	B. Formy zaliczenia • <u>wykonanie pracy zaliczeniowej: zebranie literatury dotyczącej grup społecznych w średniowiecznej Europie</u>	
C. Podstawowe kryteria 75% ocena z pracy zaliczeniowej, 25% frekwencja		
Cele przedmiotu <i>Celem przedmiotu jest przedstawienie grup społecznych funkcjonujących w średniowieczu w Europie, takich jak rycerstwo, duchowni, chłopci, mieszczaństwo, kupcy czy inteligencja. Chodzi z jednej strony o pokazanie genezy tych grup, ich roli w społeczeństwie średniowiecznym, ale także przelamywanie stereotypów, które z epoką średniowiecza są związane.</i>		
Treści programowe A. Problematyka wykładu 1. „Człowiek średniowiecza” – cechy charakterystyczne 2. Geneza, rola i znaczenie rycerstwa. Etos rycerski. 3. Duchowieństwo – jego rola i podział 4. Rola i znaczenie chłopów w średniowiecznej Europie 5. Urbanizacja średniowiecznej Europy – geneza mieszczaństwa. 6. Rola gildii i bractw w życiu miasta średniowiecznego 7. Kupcy, handlarze, bankierzy. 8. Geneza inteligencji i jej rola w średniowiecznej Europie 9. Powstanie uniwersytetów – zasady ich funkcjonowania 10. Ludzie z marginesu społecznego.		
Wykaz literatury A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć: Człowiek średniowiecza, red. J. Le Goff, tłum. M. Radożycka-Paoletti, Warszawa 2000; J. Le Goff, Inteligencja w wiekach średnich, tłum. E. Bakowska, Warszawa 1997; J. Le Goff, Sakiewka i życie: gospodarka i religia w średniowieczu, tłum. H. Zaremska, Gdańsk 1995 R. Barber, Rycerze i rycerskość, tłum. J. Kozłowski, Warszawa 2000 B. Literatura uzupełniająca <i>Literaturę uzupełniającą znajdują studenci w ramach pracy zaliczeniowej.</i>		

Efekty uczenia się	Wiedza Posiada szczegółową wiedzę z zakresu historii Polski i powszechnej (K_W02); Wykazuje biegłą znajomość terminologii nauk humanistycznych ze szczególnym uwzględnieniem historii, oraz podstawową z zakresu literatury, kultury i sztuki (K_W03); Posiada pogłębioną wiedzę o źródłach informacji (takich jak bibliografie, dokumenty, katalogi) jak też wiedzę o korzystaniu ze źródeł historycznych (K_W04); Zna i rozumie zaawansowane metody analizy, interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji i szkół badawczych w obrębie historii (K_W07)
	Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, metod i dzieł literackich oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy (K_U01); Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie historii (K_U02); Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową (K_U03); Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury z zakresu historii, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym (K_U05); Umie korzystać z technologii informacyjnej, multimediów i zasobów Internetu. Potrafi opracowywać dane dotyczące historii i związanych z nią dyscyplin nauki, stosując m. in. metody statystyczne oraz tworząc bazy danych (K_U06)
	Kompetencje społeczne (postawy) Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii i literatury dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach (K_K03); Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach (K_K04); Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu (K_K06)
Kontakt alenartowicz@uni.opole.pl	

Nazwa przedmiotu Panorama społeczna średniowiecznej Europy	Kod ECTS według ustalonego wzoru
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział / Instytut/Katedra Wydział Nauk Społecznych/Instytut Historii	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Prof. dr hab. Anna Pobóg-Lenartowicz	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin	Liczba punktów ECTS: 2
A. Formy zajęć (wybrać) • <u>wykład</u>	
B. Sposób realizacji (wybrać) • <u>zajęcia w sali dydaktycznej</u>	
C. Liczba godzin: 30	
Status przedmiotu Przedmiot kierunkowy do wyboru	Język wykładowy Język polski
Metody dydaktyczne <i>Można wybrać metodę/metody z przygotowanej listy lub opisać własny sposób pracy ze studentami, na przykład:</i> • <u>wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny / wykład z prezentacją multimedialną</u>	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	Sposób zaliczenia • <u>zaliczenie z oceną</u>
	B. Formy zaliczenia • <u>wykonanie pracy zaliczeniowej: zebranie literatury dotyczącej grup społecznych w średniowiecznej Europie</u>
	C. Podstawowe kryteria 75% ocena z pracy zaliczeniowej, 25% frekwencja
Cele przedmiotu <i>Celem przedmiotu jest przedstawienie grup społecznych funkcjonujących w średniowieczu w Europie, takich jak rycerstwo, duchowni, chłopci, mieszczaństwo, kupcy czy inteligencja. Chodzi z jednej strony o pokazanie genezy tych grup, ich roli w społeczeństwie średniowiecznym, ale także przelamywanie stereotypów, które z epoką średniowiecza są związane.</i>	
Treści programowe A. Problematyka wykładu 1. „Człowiek średniowiecza” – cechy charakterystyczne 2. Geneza, rola i znaczenie rycerstwa. Etos rycerski. 3. Duchowieństwo – jego rola i podział 4. Rola i znaczenie chłopów w średniowiecznej Europie 5. Urbanizacja średniowiecznej Europy – geneza mieszczaństwa. 6. Rola gildii i bractw w życiu miasta średniowiecznego 7. Kupcy, handlarze, bankierzy. 8. Geneza inteligencji i jej rola w średniowiecznej Europie 9. Powstanie uniwersytetów – zasady ich funkcjonowania 10. Ludzie z marginesu społecznego.	
Wykaz literatury A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć: Człowiek średniowiecza, red. J. Le Goff, tłum. M. Radożycka-Paoletti, Warszawa 2000; J. Le Goff, Inteligencja w wiekach średnich, tłum. E. Bakowska, Warszawa 1997; J. Le Goff, Sakiewka i życie: gospodarka i religia w średniowieczu, tłum. H. Zaremska, Gdańsk 1995 R. Barber, Rycerze i rycerskość, tłum. J. Kozłowski, Warszawa 2000 B. Literatura uzupełniająca <i>Literaturę uzupełniającą znajdują studenci w ramach pracy zaliczeniowej.</i>	

Efekty uczenia się	Wiedza Posiada szczegółową wiedzę z zakresu historii Polski i powszechnej (K_W02); Wykazuje biegłą znajomość terminologii nauk humanistycznych ze szczególnym uwzględnieniem historii, oraz podstawową z zakresu literatury, kultury i sztuki (K_W03); Posiada pogłębioną wiedzę o źródłach informacji (takich jak bibliografie, dokumenty, katalogi) jak też wiedzę o korzystaniu ze źródeł historycznych (K_W04); Zna i rozumie zaawansowane metody analizy, interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji i szkół badawczych w obrębie historii (K_W07)
	Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, metod i dzieł literackich oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy (K_U01); Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie historii (K_U02); Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową (K_U03); Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury z zakresu historii, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym (K_U05); Umie korzystać z technologii informacyjnej, multimediów i zasobów Internetu. Potrafi opracowywać dane dotyczące historii i związanych z nią dyscyplin nauki, stosując m. in. metody statystyczne oraz tworząc bazy danych (K_U06)
	Kompetencje społeczne (postawy) Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii i literatury dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach (K_K03); Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach (K_K04); Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu (K_K06)
Kontakt alenartowicz@uni.opole.pl	

Nazwa przedmiotu Rzemiosło i kultura w ujęciu archeologicznym i historycznym		Kod ECTS MK_37
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych Instytut Historii UO		
Dr Magdalena Przysiężna-Pizarska		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 2
A. Formy zajęć (wybrać) • wykład		
B. Sposób realizacji (wybrać) • zajęcia w sali dydaktycznej oraz w terenie		
C. Liczba godzin: 30		
Status przedmiotu Wykład do wyboru		Język wykładowy język polski przy niewielkim udziale języka angielskiego
Metody dydaktyczne • wykład		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
		Sposób zaliczenia • zaliczenie z oceną
		B. Formy zaliczenia na przykład: • zaliczenie z oceną
		C. Podstawowe kryteria Zaliczenie z całości problematyki będącej przedmiotem wykładu (por. treści programowe).
Cele przedmiotu Jest prezentacja podstawowych źródeł archeologicznych z terenu Śląska, wyrobienie umiejętności i wyróżniania poszczególnych źródeł (ceramika, krzemień) w poszczególnych kulturach epoki neolitu; podstawy wiedzy na temat surowców, technik produkcji ceramiki i narzędzi krzemiennych i ich typologia w poszczególnych kulturach. Następnie prezentacja podstawowych źródeł archeologicznych, wyrobienie umiejętności wyróżniania i klasyfikacji poszczególnych typów źródeł oraz analizy naukowej. Podstawy wiedzy na temat surowców, technik produkcyjnych, specyfiki kulturowej, np. w wytwórczości krzemieniarskiej i ceramicznej występującej na terenie Śląska. Student zapoznaje się z systemami klasyfikującymi źródła archeologiczne, z możliwościami datowania znalezisk archeologicznych oraz z możliwościami interpretacji kulturowej zabytków archeologicznych. Etapem kolejnym jest zapoznanie studentów ze spotykanymi na ziemiach polskich ruchomymi zabytkami archeologicznymi, ze szczególnym uwzględnieniem Małopolski; przedstawienie zasad ich opisu, dokumentacji graficznej, klasyfikacji oraz chronologii; wprowadzenie do badań nad architekturą wczesnośredniowieczną Europy; próba zestawienia źródeł pisanych i archeologicznych do dziejów Słowian, wszystko w odniesieniu do Śląska		
Treści programowe Treści programowe • B. Problematyka ćwiczeń • Ceramika i krzemień jako źródło archeologiczne. • Technika i technologia wytwarzania naczyń w epoce neolitu (w poszczególnych kulturach). • Typologia, ornamentyka ceramiki w cyklu kultur południowych, praca z materiałem.		

- Typologia ceramiki – środkowy okres neolit, praca z materiałem.
- Typologia ceramiki – schyłek epoki neolitu, praca z materiałem.
- Garncarstwo epoki neolitu w cyklu wytwórczości ceramicznej pradziejów ziem polskich – przegląd porównawczy.
- Surowce krzemienne i kamienne występujące na terenie Europy środkowej.
- Wytwórczość narzędzi krzemiennych w neolicie ziem polskich w rozbiciu na poszczególne kultury, ćwiczenia z materiałem.
- Wytwórczość krzemieniarska epoki neolitu na tle innych okresów, ćwiczenia z materiałem.
- Inwentarze ceramiczne i krzemienne i ich interpretacja jako element wyposażenia grobów.
- Ceramika i przedmioty metalowe jako źródła archeologiczne wspomagające datowanie.
- Technika i technologia wytwarzania naczyń w epoce brązu i początkach epoki żelaza.
- Zasady klasyfikacji ceramiki, wyrobów metalowych, krzemiennych i innych.
- Przegląd warsztatów ceramicznych kultur epoki brązu i początków epoki żelaza.
- Garncarstwo epoki brązu i wczesnego okresu epoki żelaza w cyklu wytwórczości ceramicznej pradziejów polskich – przegląd porównawczy.
- Opis i interpretacja źródeł ruchomych. Rozwijanie umiejętności poszukiwania analogii i odczytywania kontekstów źródeł. Interpretacja zespołów.
- Osada, cmentarzysko, skarb jako źródło archeologiczne – sposoby prezentacji i możliwości interpretacji.
- Badanie i dokumentowanie źródeł w warunkach gabinetowych i terenowych (praca indywidualna i w zespołach).
- Zasady i koncepcje tworzenia systematyki źródeł.
- Fibule, jako podstawa klasyfikacji chronologicznej.
- Ceramika – najbardziej masowe źródło archeologiczne.
- Uzbrojenie – pomiędzy typem a horyzontem typów.
- Klasyfikacja importów prowincjonalnorzymskich.
- Elementy osobiste jako identyfikator „etnograficzny” – (koncepcja „stroju ludowego” w ujęciu Moszyńskiego/Bierbrauera/Kokowskiego).
- Zastosowanie typu, wariantu, wzoru dla analiz chronologicznych
- Próba opracowania zespołu źródeł z badań wykopaliskowych.
- Prezentacja źródeł, praktyczne zastosowanie metod opisu i klasyfikacji .
- Wyroby z żelaza i innych metali.
- Surowce, podstawowe technologie, asortyment wytworów.
- Systematyzacja masowych grup przedmiotów (ostróg z zaczepami haczykowatymi zagiętymi do wnętrza i innych, toporów, mieczy itd.) codziennego użytku i ozdób.
- Definicja źródła archeologicznego, zasób bazy źródłowej i klasyfikacje źródeł.
- Wykorzystywanie danych etnograficznych w archeologicznych studiach źródłoznawczych.
- Źródła archeologiczne do najwcześniejszych dziejów Słowian.
- Opis, dokumentowanie i analiza wczesnośredniowiecznej ceramiki naczyniowej.
- Specjalistyczne badania laboratoryjne wykorzystywane w archeologii.
- Wykorzystanie metod statystycznych w analizie masowych zespołów zabytkowych.
- Wczesnośredniowieczne uzbrojenie i oporządzenie końskie.
- Wybrane zabytki architektury przedromańskiej i romańskiej w Polsce.
- Zabytki o proveniencji ruskiej i bizantyńskiej na ziemiach polskich. Problem badania pogranicza polsko-ruskiego.
- Wczesnośredniowieczne narzędzia rolnicze.
- Źródła pisane do dziejów Słowian we wczesnym średniowieczu i ich konfrontacja ze źródłami archeologicznymi.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- Balcer B. Wytwórczość narzędzi krzemiennych w neolicie ziem Polski. Wrocław 1983.
- Hołubowicz W. Technika obróbki gliny w neolitycznej osadzie w Szypticach na Bukowinie. „Przegląd Archeologiczny”, vol. 7: 1947, s. 131-158.
- Hołubowicz W. Garncarstwo wiejskie zachodnich terenów Białorusi. Toruń 1950.
- Maetke G. Źródła archeologiczne jako odzwierciedlenie procesu społeczno kulturowego. W: Teoria i praktyka badań archeologicznych. Przesłanki metodologiczne. Wrocław 1986, s. 246-302.
- Migal W., Sałaciński S. Eksperymentalne wytwarzanie siekier czworościennych z krzemienia pasiastego. W: Z badań nad wykorzystaniem krzemienia pasiastego. Warszawa 1996. s. 121-139. „Studia nad Gospodarką Surowcami krzemiennymi w Pradziejach”, t. 3.

- Libera J. Krzemienne formy bifacjalne na terenach Polski i zachodniej Ukrainy (od środkowego neolitu do wczesnej epoki żelaza). Lublin 2001.
- Blajer W. Skarby przedmiotów metalowych z epoki brązu i wczesnej epoki żelaza na ziemiach polskich. Kraków 2001.
- Czerniak L., Koško A. Zagadnienie efektywności poznawczej analizy chronologicznej ceramiki na podstawie cech technologicznych. „Archeologia Polski”, t. 25: 1980, s. 247- 279.
- Jockenhövel A., Kubach W. /red./ Prähistorische Bronzefunde. München-Stuttgart. (wybrane tomy)
- Kadrow S. Iwanowice, stanowisko Babia Góra. Część 1. Rozwój przestrzenny osady z wczesnego okresu epoki brązu. Kraków 1991.
- Michalski J. Zagadnienia systematyzacji i interpretacji obiektów nieruchomych (Ze studiów nad osadami otwartymi kultury łużyckiej). „Materiały Starożytne i Wczesnośredniowieczne”, t. 5, s. 135-195.
- Minta-Tworzowska D. Klasyfikacja w archeologii jako sposób wyrażania wyników badań, hipotez oraz teorii archeologicznych. Poznań 1994.
- Mogielnicka-Urban M. Warsztat ceramiczny w kulturze łużyckiej. Wrocław 1984;
- Almgren O. Studien über Nordeuropäische Fibelformen der ersten nachchristlichen Jahrhunderte mit Berücksichtigung der provinzialrömischen und südrussischen Formen. Leipzig 1923.
- Eggers H. J. Der römische Import im freien Germanien. Hamburg 1951.
- Kokowski A. Grupa masłomęcka (z badań nad przemianami kultury Gotów w młodszym okresie rzymskim). Lublin 1995.
- Kostrzewski J. Die ostgermanische Kultur der Spätlatenzeit, t. 1-2. Leipzig 1919.
- Madyda-Legutko R. Die Gürtelschnallen der Römischen Kaiserzeit und der frühen Völkerwanderungszeit im mitteleuropäischen Barbaricum. British Archaeological Reports International Series. Nr 360. Oxford 1987.
- Tempelmann-Mączyńska M. Die Perlen der römischen Kaiserzeit und der frühen Phase der Völkerwanderungszeit im mitteleuropäischen Barbaricum. Mainz 1985.
- Völling Th. Studien zu Fibelformen der jüngeren vorrömischen Eisenzeit und ältesten römischen Kaiserzeit. „Bericht der Römisch-Germanischen Kommission”, vol. 75: 1994, s. 174-282.
- Wołagiewicz R. Ceramika kultury wielbarskiej między Bałtykiem, a Morzem Czarnym. Szczecin 1993.
- Buko A. Problemy analizy opisowej wyrobów garncarskich zachowanych fragmentarycznie. „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”, R. 27: 1979, nr 2, s. 187- 207.
- Buko A. Ceramika wczesnopolska. Wprowadzenie do badań. Wrocław 1990.
- Dymaczewski A. O systematyzacji typologicznej w archeologii. „Slavia Antiqua”, nr 15: 1968. s. 263-274.
- Kietlińska A. Kryteria klasyfikacji ceramiki w archeologii. „Przegląd Archeologiczny”, t. 9: 1953, s. 279-287.
- Labuda G. Słowiańszczyzna starożytna i wczesnośredniowieczna. Antologia tekstów źródłowych. Poznań 1999.
- Parczewski M. Początki kultury wczesnosłowiańskiej w Polsce. Krytyka i datowanie źródeł archeologicznych. Wrocław 1988.
- Posern-Zieliński A., Ostoja-Zagórski J. Etnologiczna interpretacja i analogie etnograficzne w postępowaniu badawczym archeologii i prahistorii. „Slavia Antiqua”, t. 24: 1977, s. 39-71.
- Prinke A. Możliwości porównawczego stosowania danych etnograficznych w archeologii. „Etnografia Polska”, t. 17: 1973, s. 41-66.
- Borusiewicz W. Budownictwo murowane w Polsce. Zarys sztuki strukturalnego kształtowania do końca XIX wieku. Warszawa 1985.
- Dąbrowska M. Kafle i piece kaflowe w Polsce do końca XVIII wieku. Wrocław 1987.
- Dzieduszycki W. Wczesnomiejska ceramika kruszwicka w okresie od 2 połowy X w. do połowy XIV w. Wrocław 1982.
- Dzieduszycki W. Garncarstwo polskie u progu późnego średniowiecza. Tradycje. Adaptacja nowych wzorów. Uwarunkowania społeczno-kulturowe. „Archaeologica Historica Polona”, t. 5: 1997, s. 153-161.
- Kajzer L. Wstęp do archeologii historycznej w Polsce. Łódź 1996.
- Kruppé J. Garncarstwo późnośredniowieczne. Wrocław 1981.
- Kurnatowska Z. Główne momenty w rozwoju wczesnośredniowiecznego garncarstwa polskiego. „Kwartalnik Historii i Kultury Materialnej”, R. 21: 1973, nr 3, s. 435-447.
- Massalski R. Problemy metodyczne badań archeologiczno-architektonicznych. „Zeszyty Naukowe Politechniki Gdańskiej”, nr 347: 1982, s. 121-158.
- Nadolski A. Broń i strój rycerstwa polskiego w średniowieczu. Wrocław 1980.
- Nowakowski A. Uzbrojenie średniowieczne w Polsce (na tle środkowoeuropejskim). Toruń 1991.
- Olczak J. Archeologia w badaniach nad średniowiecznym i nowożytnym hutnictwem szkła w Polsce. Acta Universitatis Nicolai Copernici. Archeologia, t. 10: 1983, s. 51-64.
- Urbańczyk P. Formowanie się układów stratygraficznych jako proces źródłotwórczy. W: Teoria i praktyka badań archeologicznych, t. 1. Przesłanki metodologiczne. Wrocław 1985, s. 184-245.
- Wałowcy A. Późnośredniowieczne garncarstwo krakowskie w świetle źródeł archeologicznych. „Materiały Archeologiczne”, t. 19: 1979, s. 5-151.

Efekty kształtowania

Wiedza

K_W08

P7S_WG

Posiada pogłębioną wiedzę o różnorodności stanowisk metodologicznych, teorii i szkół naukowych zajmujących się w przeszłości i w teraźniejszości badaniem dziejów człowieka i jego cywilizacji

K_W14 P7S_WK

Ma pogłębioną wiedzę o sposobach i metodach popularyzowania historii

K_W10 P7S_WG/K

Posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania najnowszych możliwości popularyzacji różnych źródeł historycznych i wytworów kultury i literatury

Umiejętności

K_U05 P7S_UW

Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury z zakresu historii, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym

K_U01 P7S_UW

Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, metod i dzieł literackich oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K01 P7S_KO

Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego oraz potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób

K_K03 P7S_KK

Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii i literatury dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach.

K_K06

Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu.

Kontakt

Dr Magdalena Przysiężna-Pizarska

e-mail: magdalenapp11@wp.pl, tel. 608691912

Nazwa przedmiotu Polacy na emigracji		Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot <i>Wydział / Instytut/Katedra</i> Wydział Nauk Społecznych/Instytut Historii/Katedra Historii Powszechnej i Polski XIX w. i Najnowszej		
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Krzysztof Tarka		
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS: 2
A. Formy zajęć (wybrać) wykład		
B. Sposób realizacji (wybrać) zajęcia w sali dydaktycznej		
C. Liczba godzin: 30		
Status przedmiotu Do wyboru	Język wykładowy polski	
Metody dydaktyczne wykład / wykład problemowy / wykład konwersatoryjny	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
	Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną	
	B. Formy zaliczenia na przykład: wykonanie pracy zaliczeniowej ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru	
	C. Podstawowe kryteria <i>aktywność i systematyczna obecność na zajęciach</i>	
Cele przedmiotu Pogłębienie wiedzy studentów na temat wybranych problemów z historii polskiej emigracji niepodległościowej w latach 1939-1945		
Treści programowe A. Problematyka wykładu 1. Przedstawienie tematyki wykładów i omówienie podstawowej literatury przedmiotu 2. Władze RP na uchodźstwie 1939-1945 3. Polska w polityce mocarstw w czasie II wojny światowej 4. Sprawa polska w 1945 r. Wycofanie uznania dla rządu RP na uchodźstwie 5. Wracać czy nie wracać? 6. Polski Korpus Przysposobienia i Rozmieszczenia 7. Spór o prezydenturę na emigracji 8. Mozaika polityczna powojennej emigracji 9. Rozgłośnia Polska Radia Wolna Europa 10. Niemcy i stosunki polsko-niemieckie w myśli politycznej emigracji		

11. „Kultura” paryska i jej krąg
12. Środowiska emigracyjne wobec sytuacji w Polsce w 1956 r.
13. Zjednoczenie emigracji
14. Środowiska emigracyjne wobec sytuacji w Polsce w latach 1980-1981
15. Zakończenie działalności władz RP na uchodźstwie.

Wykaz literatury

Duraczyński E., Rząd polski na uchodźstwie 1939-1945, Warszawa 1993
 Friszke A., Życie polityczne emigracji, Warszawa 1999
 Habielski R., Życie społeczne i kulturalne emigracji, Warszawa 1999
 Kowalczyk A.S, Giedroyc i „Kultura”, Wrocław 1999
 Machcewicz P., Emigracja w polityce międzynarodowej, Warszawa 1999
 Puddington A., Rozgłośnie wolności, Toruń 2009
 Tarka K., Emigracyjna dyplomacja. Polityka zagraniczna rządu RP na uchodźstwie 1945-1990, Warszawa 2003

Efekty uczenia się

Wiedza

Posiada pogłębioną wiedzę na temat historii polskiej emigracji niepodległościowej w latach 1939-1990. Zna podstawową terminologię dotyczącą tego zagadnienia. Jest świadomy, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów.

Umiejętności

Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane dotyczące polskiej emigracji niepodległościowej z wykorzystaniem różnych źródeł, metod i dzieł literackich oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy. Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową. Posiada pogłębioną umiejętność komunikowania się w języku ojczystym z zastosowaniem profesjonalnej terminologii właściwej dla badań nad polską emigracją.

Kompetencje społeczne (postawy)

Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego. Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii i literatury dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach. Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne.

Kontakt

Adres email lub telefon do osoby odpowiedzialnej za przedmiot tarka@uni.opole.pl

Nazwa przedmiotu Historia władztwa Habsburgów	Kod ECTS <i>według ustalonego wzoru</i>
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych UO, Instytut Historii UO	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Tomasz Ciesielski, Mariusz Sawicki	
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin	Liczba punktów ECTS: 2
A. Formy zajęć (wybrać) wykład	
B. Sposób realizacji (wybrać) zajęcia w sali dydaktycznej	
C. Liczba godzin: 30	
Status przedmiotu Przedmiot do wyboru.	Język wykładowy polski
Metody dydaktyczne wykład / wykład problemowy / wykład konwersato- ryjny / wykład z prezentacją multimedialną	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wy- magania egzaminacyjne
	Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną
	B. Formy zaliczenia - ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen częstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru
	C. Podstawowe kryteria Aktywność na zajęciach, obecność, zaliczenie w formie odpowiedzi ustnej, przygotowanie prezentacji lub refera- tu.
Cele przedmiotu Podstawowym celem przedmiotu jest analiza historii jednej z największych i najdłużej panujących dynastii w Europie. Habsbur- gowie systematycznie budowali swoją pozycję na Starym Kontynencie w oparciu o udane decyzje matrymonialne oraz zwycię- skie konflikty zbrojne, przynajmniej do połowy XVIII wieku. Interesująca kwestią poruszaną w trakcie wykładów będzie także wielonarodowość, wielokulturowość i zróżnicowanie religijne w państwach rządzonych przez przedstawicieli tej dynastii. Ko- lejnym celem będzie ukazanie dynamiki władztwa Habsburgów w Europie na przestrzeni dziejów, a także jego problemów we- wnętrznych, które stopniowo osłabiały monarchię.	
Treści programowe 1. Początki dynastii 2. Panowanie w Austrii 3. Cesarzowie niemieccy 4. Polityka matrymonialna Habsburgów – poszerzanie władzy. 5. Habsburgowie wobec ruchów religijnych Europy nowożytnej. 6. Hiszpańska linia Habsburgów. 7. Utrata Niderlandów 8. Rywalizacja habsbursko-turecka o Bałkany w XVI-XVIII wieku. 9. Koniec hiszpańskiej linii Habsburgów – wojna o sukcesję. 10. Burzliwy początek XIX wieku. 11. Habsburgowie na straży porządku europejskiego. 12. Wiosna Ludów – zmierzch władzy centralnej. 13. Monarchia wielu narodowości, wyznań i trudności. Habsburgowie w II połowie XIX wieku.	

14. Przed katastrofą – Habsburgowie przed I wojną światową.
15. Ostatni cesarze i upadek dynastii.

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

Z. Wójcik, Historia powszechna XVI-XVII wieku, E. Rostworowski, Historia powszechna XVIII wieku, W. Czaplinski, Historia Niemiec, Wrocław 1981, J. Baszkiewicz, Historia Francji, Wrocław 1995, H. Wereszycki, Historia Austrii, Wrocław 1986, J. Balicki, M. Bogucka, Historia Holandii, Wrocław 1989, M. Tulon de Lane, J. Valdeon Baroque, A. Dominique Ortiz, Historia Hiszpanii, Kraków 1998, Adam Kersten, Historia Szwecji, Wrocław 1973, S. Grodziski, Habsburgowie. Dzieje dynastii, Kraków 2013; M. Schad, Habsburgowie (Wielkie dynastie. Mit i Historia) 2003; P. M. Judson, Imperium Habsburgów. Nowa Historia, Warszawa 2017

B. Literatura uzupełniająca

H. Wereszycki, Pod berłem Habsburgów. Zagadnienia narodowościowe, Kraków-Wrocław 1986; C. Magris, Mit habsburski w literaturze austriackiej moderny, Budapeszt-Syrakuzy-Kraków 2019; J. Staszewski, August II Mocny, Wrocław 1998; Almut Bues, Stosunki Habsburgów z Polską i ich starania o polski tron w latach 1572-1573, Kwartalnik Historyczny, R, 102, nr 2, 1995; Brendan Simms, Taniec mocarstw. Walka o dominację w Europie XV-XXI w., tłum. Jan Szkuclinski, Wydawnictwo Poznańskie 2015; A. Wheatcroft, Habsburgowie, 2000; J. M. Todd, Marcin Luter, Warszawa 1998; J. Lecler, Historia tolerancji w wieku reformacji, t. 1 i 2; Warszawa 1964; H. Schilling, Jedność i różnorodność Europy we współczesnej epoce nowożytnej: religia, społeczeństwo, państwo, Warszawa 2010; W. Kriegseisen, Stosunki wyznaniowe w relacjach państwo-kościół między reformacją a oświeceniem: (Rzesza Niemiecka, Niderlandy Północne, Rzeczpospolita polsko-litewska), Warszawa 2010; J. Burkhardt, Stulecie reformacji w Niemczech (1517-1617): między rewolucją medialną a przełomem instytucjonalnym, Warszawa 2009; S. Salmonowicz, Prusy: dzieje państwa i społeczeństwa, kilka wydań - do wyboru; S. Salmonowicz, Fryderyk II, Warszawa 1985, Europa w dobie absolutyzmu oświeconego, pod red. T. Cegielskiego, Warszawa 1992; K. Tschuppik, Maria Teresa: historia panowania, Kraków 2004, Pierre Gaxotte, Ludwik XIV, 1984, J. Baszkiewicz, Richelieu, Warszawa 1984, Ines Murat, Colbert, 1988, P. Burke, Fabrykacja Ludwika XIV, Warszawa 2011; Charl Tilly, Rewolucje europejskie, Warszawa 1997; J. Wojtowicz, Historia Szwajcarii, Wrocław 1989; Fejtő, François, Józef II. Habsburg rewolucjonista, Warszawa 1993.

Efekty uczenia się	Wiedza Posiada szczegółową wiedzę z zakresu historii Polski i powszechnej (K_W02/P7S_WG). Posiada pogłębioną wiedzę o źródłach informacji (takich jak bibliografie, dokumenty, katalogi) jak też wiedzę o korzystaniu ze źródeł historycznych (K_W04/P7S_WG). Ma pogłębioną wiedzę o metodach i problemach badań różnorodnych dziedzin historii i ich powiązaniu z innymi dyscyplinami humanistycznymi (K_W05/P7S_WG). Posiada pogłębioną wiedzę dotyczącą sposobu gromadzenia, opracowywania, przechowywania i udostępniania najnowszych możliwości popularyzacji różnych źródeł historycznych i wytworów kultury i literatury (K_W10/P7S_WG/K). Jest świadomy, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów (K_W11/P7S_WG).
	Umiejętności Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, metod i dzieł literackich oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy (K_U01/P7S_UW). Posiada pogłębione umiejętności badawcze, obejmujące analizę prac innych autorów, syntezę różnych idei i poglądów, dobór metod i konstruowanie narzędzi badawczych, opatrywania przypisami i redagowania tekstów zgodnie z kanonami przyjętymi w różnych dziedzinach nauk humanistycznych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na oryginalne rozwiązywanie złożonych problemów w zakresie historii (K_U02/P7S_UW). Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową (K_U03/P7S_UU). Potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury z zakresu historii, stosując oryginalne podejścia, uwzględniające nowe osiągnięcia humanistyki, w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym (K_U05/P7S_UW)
	Kompetencje społeczne (postawy) Rozumie konieczność i odczuwa potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju kulturalnego oraz potrafi inspirować i organizować proces uczenia się innych osób (K_K01/P7S_KO). Respektuje różnice poglądów historiograficznych w różnych okresach czasu i kontekstach (K_K04/P7S_KK). Respektuje fakt, że badania i debata historyczna są procesem w stanie nieustannych zmian i ciągłego rozwoju (K_K05/P7S_KK). Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu (K_K06/P7S_KK). Jest świadomy znaczenia nauk humanistycznych, a szczególnie historii i literatury dla utrzymania i rozwoju więzi społecznych na różnych poziomach (K_K03/P7S_KK).
Kontakt msawicki@uni.opole.pl	

Nazwa przedmiotu Rezydencje w krajobrazie kulturowym dawnej Polski	Kod ECTS MK 46
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot Wydział Nauk Społecznych/Zakład Historii Nowożytnej	
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) Magdalena Ujma, Tomasz Ciesielski	
Liczba punktów ECTS: 2	
A. Formy zajęć (wybrać) wykład	
B. Sposób realizacji (wybrać) zajęcia w sali dydaktycznej, zajęcia przeprowadzane w czasie wyjazdów dydaktycznych	
C. Liczba godzin: 30	
Status przedmiotu Do wyboru	Język wykładowy Polski
Metody dydaktyczne ćwiczenia audytoryjne	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	Sposób zaliczenia zaliczenie z oceną
	B. Formy zaliczenia Przygotowanie referatu z wykorzystaniem źródeł historycznych i naukowej oraz popularnonaukowej literatury przedmiotu.
	C. Podstawowe kryteria Umiejętność klasyfikowania rezydencji, umiejętność przestrzennej oceny związku siedziby z kształtowaniem zjawisk kulturalnych, artystycznych, politycznych, gospodarczych i społecznych.
Cele przedmiotu Usystematyzowanie wiedzy na temat najważniejszych pojęć związanych z funkcjonowaniem zorganizowanych ludzkich społeczności oraz ich reprezentacyjnych siedzib. Poszerzenie wiadomości dotyczących najważniejszych stref oddziaływania rezydencji na lokalną społeczność, a także ponadregionalnych związków pomiędzy siedzibami magnackimi na obszarze Rzeczypospolitej przedrozbiorowej.	
Treści programowe B. Problematyka ćwiczeń 1. Ród i rodzina. 2. Rezydencja. Definicja i klasyfikacja. 3. Społeczna, polityczna i gospodarcza rola rezydencji. 4. Rezydencje w warunkach wojennych. 5. Rezydencja jako centrum życia kulturalnego i artystycznego. 6. Rezydencje rodów szlacheckich i magnackich na kresach południowo-wschodnich I Rzeczypospolitej w XVI-XIX wieku 7. Rezydencje rodów mieszczańskich Lwowa w XVI-XIX wieku. 8. Rezydencje rodów szlacheckich i magnackich w Małopolsce i na Śląsku w XVI-XIX wieku. 9. Rezydencje rodów mieszczańskich w Krakowie i Wrocławiu w XVI-XIX wieku. 10. Rezydencje rodów szlacheckich i magnackich w Wielkopolsce w XVI-XIX wieku. 11. Rezydencje rodów mieszczańskich w Poznaniu w XVI-XIX wieku. 12. Rezydencje rodów szlacheckich i magnackich w Prusach Królewskich w XVI-XIX wieku. 13. Rezydencje rodów mieszczańskich w Gdańsku w XVI-XIX wieku. 14. Rezydencje rodów szlacheckich i magnackich na Mazowszu w XVI-XIX wieku 15. Rezydencje rodów mieszczańskich w Warszawie w XVI-XIX wieku.	

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

- Bogucka M., Samsonowicz H., *Dzieje miast i mieszczaństwa w Polsce przedrozbiorowej*, Warszawa 1986.
- Bogucka M., Kwiatkowska M. I., Kwiatkowski M., Zahorski A., Warszawa w latach 1526- 1795, Warszawa 1984.
- Dworzak-Żak E., Świątyni i upadki Willi Decjusza, „Rezydencje” 1996-1997, nr 2.
- Dzieje rezydencji na dawnych kresach Rzeczypospolitej, t. 1-10, oprac. R. Aftanazy, Wrocław 1991-1997.
- Fijałkowski W., Królewski Wilanów, Warszawa 1983. Sadowska E. J., *Zamek króla Jana III Sobieskiego w Tarnopolu*, „Rezydencje” 1998, nr 4.
- Grzybkowska T., *Artyści i patrycjusze Gdańska*, Warszawa 2015.
- Komorowski W., *Dom Bonerów przy Rynku Głównym 42 w Krakowie*, „Rocznik Krakowski” 2010, t. 76.
- Korduba P., *Patrycjuszowski dom gdański w czasach nowożytnych*, Gdańsk 2005.
- Łoziński S., *Patrycyat i mieszczaństwo lwowskie w XVI i XVII wieku*, Lwów 1882.
- Mączyński J., *Pamiętka z Krakowa: Opis iego miasta i jego okolic. Z rycinami i planami*, t. 1, Kraków 1945.
- Napierała P., *Rządy patrycjatu w przedrozbiorowym Poznaniu na tle innych miast europejskich*, [w:] *Trzy uniwersytety, trzy miasta, trzy regiony*, red. W. Łazuga, S. Paczos, Kraków 2010.
- Szlachta - granice etniczne, wyznaniowe i cywilizacyjne, Szlachta i Ziemiaństwo na Ziemiach Dawnej Rzeczypospolitej, ed. Ciesielski T., Mikulski K., Korytko A., Warszawa 2016.
- Ujma M., *Oficjalność prywatności rodziny możnowładczej w Rzeczypospolitej XVI wieku. W kręgu rodziny i prywatności*, Katowice 2014.
- Ujma M., *Promitzowie i ich ordynacja żarsko-trzebielska na Łużycach Dolnych w świetle dokumentów przechowywanych w Archiwum Książąt Pszczyńskich (1558-1765)*, „PRO LUSATIA. OPOLSKIE STUDIA ŁUŻYCOZNAWCZE” 2014, vol. 13.
- Ujma M., *Styl życia w podróżach Marii Kazimierzy i Jana Sobieskich*, [w:] *Samotrzeć, w kompanii czy z orszakiem. Społeczne aspekty podróżowania w średniowieczu i w czasach nowożytnych*, red. M. Saczyńska i E. Wólkiewicz, Warszawa 2012.
- Ujma M., *Polityczna i kulturalna rola rezydencji Jana III Sobieskiego*, „Studia Dobrzyckie Ziemiańskie”, nr 1, red. M. Jaeger, K. Balcer, Sz. Balcer, A. Flipiak, Dobrzyca 2010.
- Ujma M., *Pomiędzy zastawem oławskim a dziedzictwem żółkiewskim. Kontakty polsko-śląskie za rządów pana Oławy, królewicza Jakuba Ludwika Sobieskiego*, [w:] *Osiemset lat historii Oławy*, Wrocław 2010.
- Ujma M., *Siedziba magnacka a styl życia magnaterii na przykładzie ruskich rezydencji rodziny Sobieskich w drugiej połowie XVII wieku*, [w:] *Trudne sąsiedztwo. Studia z dziejów stosunków polsko-rosyjskich w XVI-XX wieku*, red. A. Szczepaniak, Toruń 2007.
- Ujma M., *Rezydencje Jana Sobieskiego w krajobrazie kulturowym Rusi drugiej połowy XVII w.*, [w:] *Dwór polski-zjawisko historyczne i kulturowe*, red. A. Sieradzka, Kielce 2004.
- Prochaska A., *Lwów a szlachta*, Lwów 1919.
- Sadowska E. J., Rezydencja króla Jana III Sobieskiego, „Rezydencje” 1998, nr 2.
- Sadowska E. J., *Zamek króla Jana III Sobieskiego w Pomorzanach*, „Rezydencje” 1999, nr 3.
- Sadowska E. J., *Wawel Wschodu : rezydencja króla Jana III Sobieskiego w Podhorcach*, „Rezydencje” 1999, nr 1.
- Sadowska E. J., *Zamek króla Jana III Sobieskiego w Pomorzanach*, „Rezydencje” 1999, nr 3.
- Sadowska E. J., *Mały Wawel we Lwowie : miejska rezydencja króla Jana III Sobieskiego*, „Rezydencje” 2000, nr 1.
- Sadowska E. J., *"Mały Kraków" w Żółkwi ulubiona rezydencja króla Jana III Sobieskiego*, „Rezydencje” 2000, nr 2.
- Sieciechowiczowa L., *Życie codzienne w renesansowym Poznaniu*, Warszawa 197.
- Sroczyńska J., *Klasycystyczna rezydencja w Małej Wsi*, „Rezydencje” 1997, nr 2.
- Wielkie rody dawnej Rzeczypospolitej XVI- XIX wieku*, t.1. Sapiehowie, red. Ciesielski T., Sawicki M., Opole 2018.

Efekty kształcenia (Szczegółowe zalecenia i wskazówki praktyczne przedstawiono w „Jak przygotować programy kształcenia...” Kraśniewski A., rozdz. 5.3.2.2. str. 46-49.

Wiedza

K_W07 Zna i rozumie zaawansowane metody analizy, interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji i szkół badawczych w obrębie historii **P7S_WG/K**

K_W09 Wie o istnieniu w naukach historycznych i społecznych różnych punktów widzenia, determinowanych różnym podłożem narodowym i kulturowym **P7S_WG**

K_W11 Jest świadomy, że badania i debata historyczna są procesem, który niesie ze sobą nieustanne zmiany i rozwój poglądów. **P7S_WG**

Umiejętności

K_U01 Potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać oraz użytkować informacje i dane z wykorzystaniem różnych źródeł, metod i dzieł literackich oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy **P7S_UW**

K_U06 Umie korzystać z technologii informacyjnej, multimediów i zasobów Internetu. Potrafi opracowywać dane dotyczące historii i związanych z nią dyscyplin nauki, stosując m. in. metody statystyczne oraz tworząc bazy danych. **P7S_UW/K**

Kompetencje społeczne (postawy)

K_K06 Docenia i szanuje tradycję i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego Europy, Polski i swojego regionu. **P7S_KK**

K_K07 Jest gotów do propagowania wiedzy historycznej w środowisku lokalnym. **P7S_KO**

K_K08 Kieruje się obiektywizmem w podejściu do przekazu historycznego. Posiada również odwagę cywilną w sprzeciwianiu się instrumentalizacji wiedzy historycznej przez grupy narodowe, społeczne i polityczne. **P7S_KR**

K_K09 Charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością oraz postawami prospołecznymi i poczuciem odpowiedzialności. **P7S_KR**

Kontakt

magdau.opole@interia.pl